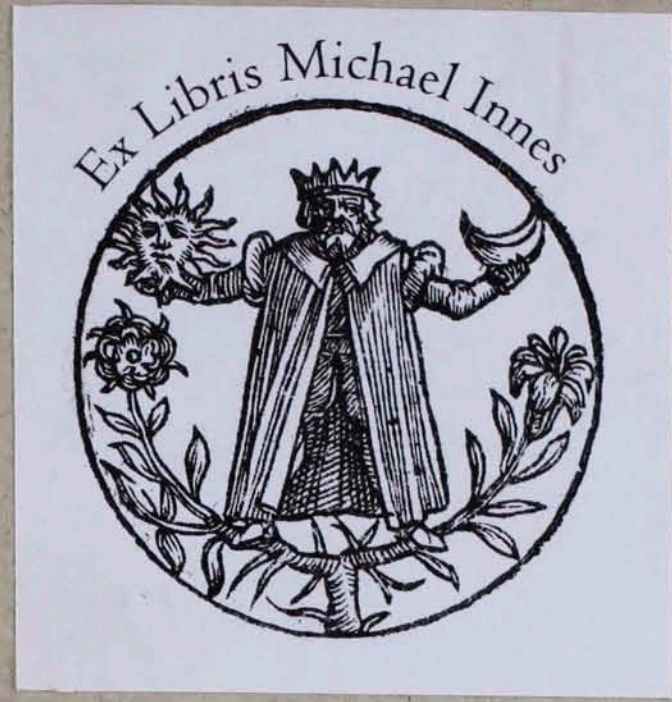

ny
A. 3
458

[P.A.]

Not in Feig or Dav.
See Sendschreiben

✓
8-12-11

F
G
H

SCRUTINIUM HERMETICUM

7170

DE
LAPIDIS PHILOSOPHORUM
EXISTENTIA

CLARISSIME PERACTUM

AUTHORE
*COMITE FRANC. ONUPHRIO DE
MARSCIANO,*

SINCERISSIMI OCCULTÆ HERMETICÆ SCIEN-
TIÆ EXPOSITORIS, AC IN ARTE
MAGISTRI.

VIENNÆ,

ANNO MDCCLVII.

SCRUTINIUM HERMETICUM.

*Qui me quarit, dives erit:
Sed nolentes imprudentes.*

In Laudem

*Illustrissimi D. Francisci Onupbrii Comitis
De Marsciano Authoris,
Sincerissimi Occultæ Hermeticæ Scien-
tiæ Expositoris, ac in Arte Magistri.*

*Eccl. cap. 37. vers. 29. Vir Sapiens hæredi-
tabit honorem, & nomen illius vivet in
æternum.*

*Idem Eccl. cap. 38. Scientia veræ medicinæ
exaltabit caput possidentis, & coram Prin-
cipibus in admiratione erit.*

O*Mnem novisti Lapidem virtutis amore,
Ut Lapis Hermetis viveret arte tua.
Ille revixit honor Tuus inde floruit arte,
Arti vir, sed & hoc ars sibi debet opus.
Hermes ergo tuus, suus es tu; vivat uterq;
Cui Lapis hic vivit, vivat & ille Sibi.
Qui laudem laus se meritò genuisse videtur,
Laudis tu, tua laus: partus honoris eris.
In lapidem sculpetur honor, qui vivat in avũ.
Artis enim Lapidis correparator eras.
Vivat honore decus, decori quoque vive dein-
(ceps,
Nunquam virtuti (qui moriaris) eris.*

A

Vi.

*Vivitur ingenio, debentur cetera morti,
Vives ingenio Vir sine fine tuo.
Est nihil in mundo, quod jam non noveris,*

*(ergo
Nil sit, quod magnum nesciat esse Virum.
Non Lapis emoritur, sic nec morieris honore,
Sic vita felix, ut opus Auctor erit.
Vixisti dudum, semper sapientia vivit,
Par posthac longo tempore nullus erit.
Vive diu FRANCISCE, parem non noveris
(nullum,*

*A quo Doctorum jure Supremus eris.
Si Lapis Hermetis virtus supereminet omni,
Omni tu major, te minor omnis erit.
A falso verum nosti discernere: nil est
Ergo, quod in vero, posse latere putem.
Hinc ergo corde preor: per secula vive,
Hoc virtus magnum magna meretur opus.
Hac tibi sit per me laus, hac sit Gloria tanto
(Quam merito emerito debeo jure) Viro.*

* * *

*Frà l' altre maraviglie al mondo basti
Saper ch' Ethica, e Gotta ancor sanasti.*

*Subscripsi vates devoto pectore grates,
Hinhamus Andreas Goritiensis eas.
Hac ita dum dico, medicinae Doctor Amico
Voto sincero semper Amicus ero.*

Scru-

Scrutinium Hermeticum,

Nempè

*Quid sit Lapis Philosophorum? ex qua re
fiat, & quomodo peragatur.*

Ex

Comite Franc. Onuphrio de Marasciano
Authore.

*Job. cap. 28. Profunda scrutatus sum, & ab-
scondita in lucem produxi.*

PRÆLOQUIUM Ad Benignum Lectorem.

Anno Domini M. DCC. XLIV. Augustæ.

*Isai. cap. 45. vers. 3. Ecce dabo tibi Thesau-
ros absconditos, & arcana secretorum.*

Initium autem sapientiæ timor Domini.

*Psal. 70. 17. Tu Deus docuisti me à juven-
tute mea, & usque nunc pronunciabo mirabi-
lia tua.*

UT omnes hujus sacrae scientiæ inquisi-
tores ex tot Cabalis indissolubilibus

A 2

tam

tam profunda Sophorum mysteria facile penetrare possint, hunc quoque alium libellum antequam moriamur pro integra Tyrorum eruditione iterum componere censuimus, quapropter cum rei mirabilitatem hisce oculis verè viderim, meisque manibus pertractaverim, itaque ad bonum proximi verissimum arcanum hoc lucidiùs studiosis declarare decrevi, ut magnalia Dei patefiant: Etenim ut ait Eccl. cap. 20. vers. 32. *Sapientia abscondita, & Thesaurus invisus, quæ utilitas in utrisque?* At sicuti ego adhuc inter Adeptos ignotus auctoritate careo, *nec mihi quero lucrum, vanam non arrogo laudem*, ita omnia ex Philosophis artis hujus magistris comprobabo; & ne hinc indè per volumina multa, quæ hîc refero, expiscari coneris, ex duobus tantum Voluminibus *Bibliotheca Chemica Cariosa Joannis Jacobi Mangeti* omnia ibi excerpta hîc exponam, ut Sophorum auctoritates à me fideliter relatas ibi facile reperire possis; & cum Salomone Lib. Sapient. cap. 7. vers. 13. dicam: *Quod sicuti hanc scientiam sine fraude didicerim, ita sine invidia communico, ac veritatem, opulentiamque ejus non abscondam.* At sincero corde omnia tibi patefaciam, non autem sicuti Philosophi invidi fecerunt cum eorum ob-

obscurissimis Ænigmatibus, parabolis, metaphorisque imperceptibilibus, cum quibus potius lectorum mentem confuderunt, atque hallucinarunt, non autem illuminarunt. Et sicuti Comes Bernhardus nos sincerè animadvertat, inquiens, quòd in hac inquisitione sedulà mente attendamus, ubi Philosophi congruentes conveniunt, nam ibi tantum est veritas, & ubi discordantes non conveniant, ibi procul dubiò nos blandis verbis deludant; itaque ubi omnes veri Adepti unanimes in hoc Opere conveniunt, hîc lucidissimè demonstrabo, aded ut unusquisque scientiæ hujus amator, eorum Cabalis detectis, puram invenire queat veritatem usque dum per tot sæcula occultam.

Nam reverà eorum cum tot falsis ubique receptis, Experimentis sophisticis, præparatiouibusque metallicis studio undique adjunctis, ac intermixtis, omnes deceperunt Inexpertos, ut Paracelsus in suis Congeriis Chymicæ cap. 7. & cap. 8. atque prædictus Comes Bernhardus & cæteri nos sincerè animadverterunt. Et ultrà, innumeris quoque cum æquivocis, & figuris, ac nominum multitudine tam materiæ secundæ remotæ, quàm proximæ, tam Corpori, quàm spiritui impositorum, cum sub nominibus omnibus mundi tam corporum metallorum, quàm

quàm lapidum, saliumque omnium, ac Mineralium eorum Physicum, genuinumque Corpus occultarint, ac spiritum inde sub rerum omnium fluidarum vocabulis obumbrarint, cum sub nomine aceti, lactis, urinæ, olei lunaris, vel solaris, aquæ pluviæ, seu tonitrualis, roris majalis, aquæ fortis, Aquæ nivis, succi lunariæ, seu Chelidonæ, cæterarumque fluidarum illum descripserint. Veraque documenta falsis hinc inde ænigmaticè, ac æquivocè, tropisque multis involuta per volumina dispersa, atque ultima primis, primaque mediis omnia commixta confuderint. Ac item cum etiam plures audaces, vanique jactantes de re sibi ignota temere scribentes, ac inter veridicos undique inveniantur inserti, & quod est pejus multi ad eorum falsitates accreditandas genuina quoque Adeptorum scripta post Authorum obitum inventa, adulterarunt, ut in Philaletha, in Carminibus Frederici Gualdi, in Alberto Magno, &c. clare patet, de quibus falsitatibus nec Gualdus, neque Philaletha, nec Albertus somniarunt; nec ille jactator imputens Joannes Pontanus unquam Philalethæ fuit notus, in suo Fonte Chemico, nescio quomodo, insertus, atque citatus; qui Pontanus pudore carens tam absurda in sua epi-

pistola scripsit ignarus, (præter verum Ignem Artephianum, quem ex libello secreto Artephij Arabis transcripsit, & excerptis) quod nemo nisi ipse unicus similia proferre ausus est; itaque Inexpertis illum Adeptum fuisse credentibus, maximam induxit confusionem, quamvis ille solus stolidus insipiens dixerit, *quod tota materia substantia, omne turpe & fatulentum, ac denique totum corpus per ignem nostrum (non autem suum) transeat in corpus spirituale.* Quæ dementia, quæ mendacia, quæ ignorantia! Cum omnes generaliter, nemine excepto, inter veros Adeptos, nil magis aliud jubeant, quàm extremam Corporis depurationem; sicuti quoque ratio naturalis docet, quod sit impossibile facies; ac terrestreitates, quibus Corpus abundat, ad purissimum vaporem spermaticum illas deducere, ut in hoc opere decet; alias nisi corpus hoc in purissimum deductum esset vaporem nullum in metallis haberet ingressum. Qua de causa à non nullis Philaletham Adeptum non fuisse falsè supponitur, quia ibi in suo tractatu post Philalethæ obitum, non tantum Pontanum sui amici inserverunt, sed multa de Antimonio, aliisque falsitatibus, in suo quoque Introitu Aperto intermiscuerunt, de quibus certe Philaletha non scripsit. Qua-

re alia ibi, quæ sua sunt, verissima sunt, & cætera.

Ex quibus ergo præfatis omnibus, ac falsitatibus ad junctis inextricabiles errores, rerum confusionem, temporisque jacturæ profluunt, quod quidem est verè maxime dolendum, hinc omnia simul prædicta non parum impediunt veritatem inquirentibus adferunt, adeo ut Thesei filio opus habeant, ut in tam vasto introducti labyrintho ex inextricabilibus spinis educi queant. Propterea studiosis est impossibile in tanta rerum confusione nec verbum veritatis comprehendere. Tot enim libri erronei, totque fatuitates, in quibus nec syllaba realitatis elucet, totque falsitates de Antimonio, Regulæ martiali, marchasitâ, cæterisque nugis ab ignorantibus, impostoribus, deceptoribusque scriptæ fuere, & à Sapientibus invidis tam confuse, mysteriose, parabolice, obscureque veritatem adeo velatam, mutilatamque per speculum demonstratam invenies, quod sine lucida periti magistri sincerâ explicatione, nemo quamvis subtilissimò ingenio dotatus, nec unicum verbum percipere potest: de quibus difficultatibus, inter cæteros, vide Dyonisium Zaccharium in 2. Parte sui Opusculi Tom. 1. Bibliot. Chemic. Curios. Manget, pag. 346.
sive

sive Theobaldus Part. 2. Vol. 1. Theatri Chymici, pag. 139. vel Petrum Bonum Lombardum pluribus in capitibus, &c. &c. Atque Riplæum, Bernhardum, &c.

Propterea ut mundus noscat, quod ego non sim invidus, sed verè sincerus, nunc amore proximi motus, cum Deus summè misericors, Arcanum hoc mihi indigno famulo suo peccatorique maximo clementissimè pandere dignatus sit hinc planè ex omnibus veris Adeptis congruentibus, rosis ex spinis separatis, artis hujus inquisitoribus, omnibus cum circumstantiis, omnia minutim singulaque scitu necessaria sincerò corde sine ulla invidia declarabo, ac enucleabo, quare in hoc opere omnia bene scire opus est, alias si una deficiat, opus jam perfici nequit. Hoc interim si per meam integram, clarissimam, realissimamque explicationem, amice Lector, si te Fata vocant hanc Theosophiam apprehendas, memento mei in tuis precibus. Ac denique cum Thoma à Kempis Lib. 1. cap. 5. dicam: Nè te offendat autoritas scriptionis, quamvis parvæ sit litteraturæ, sed amor paræ veritatis te aliciat ad legendum.

Etenim hæc est unica veritas in hac arte & sic juro: unde nè sophistis amplius credas: imo

A S

MC

ut ait Eccl. cap. 37. 23. *qui sophisticè loqui-
tur odibilis est &c.* Vale.

Decimatertia Martii 1744. Augusta.

*Hoc studium teneas, stabili servabis amore,
Desine nobilius quarare velle lucrum.
Interea lato calantia suscipe vultu,
Qua modo lucidius detego cuncta tibi.
Nam si detrectes nimium suffere lacorem,
Multa legens: paginas has lege: doctus eris.*

Omnibus Amicus & Servus.
Franciscus Onuphrius de Marfciano.

Pars

Pars Prima.

*Quae te torquebant aliorum Aenigmata lector
Explicat ista modo pagina rara tibi.*

Hic enim totum opus à principio usque
ad finem omnibus cum circumstantiis
minutim descriptis Theorico - practicè luci-
dissimis verbis explicantur, *ex Bibliotheca
Chemica Curiosa Joannis Jacobi Mangeti*
diligenter hinc inde ex Authoribus Classi-
cis, verisque Adeptis, mihi nutu Dei benè
notis congruentibus extractum, verbisque
synonimis ad Textum clariorem reddendum
pro Tyronum eruditione illustratum. Un-
de cum videris ulterius ubique signat. Tom.
1. vel Tom. 2. semper de duobus volumini-
bus prae dictae *Bibliothecae Chemicae Mangeti*
intelligas; etenim hoc feci, ut omnia &
singula à me fideliter hic relata, in eadem
Bibliothecâ Chemicâ facile invenire possis,
sine ulteriori fastidio ad sequentes inquiren-
das doctrinas alios revolvendi libros, &c.

Et in secunda Parte Adeptorum Con-
cordantias adjungam, ut de mea sincerita-
te, operisque realitate satis & abundè per-
suasus remaneas; & ne mireris, si myste-
rium tam occultum hic apertis detego ver-
bis,

bis, quia quamvis planissime descriptum certe scio, quod indigni nihil intelligent & si intelligant, tamen ad bonum finem non pervenient, quapropter Deus sic ab initio decrevit, & cui vult, dat. Unde nonnulli, quia pessime vixerunt, quamvis ritum opus intellexissent, ante ejus perfectionem mortui sunt; itaque si hoc intelligas, cave ne Deum offendas. Secus verò, ut Deuter. cap. 32. vers. ultim. *Videbis Terram promissam, & non ingredieris in eam, &c.*

Primò igitur sciendum est, quod unicùm tantum detur sub sole Subjectum ad hoc divinum Opus idoneum, ut omnes generaliter testantur Adepti, itaque de hac materiæ unitate non erit disputandum, cum satis ubique Philosophi omnes nî aliud concludant, ut evidentissime in mea *Luce Hermetica* ex omnibus strictissime probavimus; & causa materiæ hujus unitatis est, quia nonnisi ex hoc unico mirabili Chaote Olympico universali spiritu vitæ repleto ex Elementis producto, spiritum verè universalem in suo primo virgineo statu non corruptum neque commixtum nullibi specificatum, salèmque Naturæ sulphureum mercurialem in suo centro latentem eruere possumus; nam in aliis quibuscunque Subjectis, *sam ambo sunt corrupta individuata com-*

mixta & specificata, atque ad aliam generationem à Natura determinata, & consequenter pro opere nostro inutilia, ac in sua puritate impossibilis extractionis, quia antea Operantis vita deficeret, etenim hic inutilis labor esset, sicuti Exemp, Grat. si aliquis in magno Dolio aquâ pleno parvulum spiritûs vini vitreulum infunderet, ac inde per infinitas distillationes illum in tam modica quantitate vini spiritum ibi primò infusum iterum recuperare vellet, quod certè (ut ait Sendivogius Tractatu de Sulphure, Sermon. de Tribus Principiis omnium rerum Tom. 2. prædictæ Biblior. Curios. Manget. pag. 487. 2. Column.) in extractione ejus vita deficeret.

Porro enim, ut dixit Morienes Regi Kalid, hic spiritus universalis in me, in te, omnibusque creatis inest; at quomodo illum extrahere? cum sit impossibile, ut supra demonstravimus? Propterea à Philosophis metaphoricè quoque dicitur, quod lapis ex omni re erui possit, scilicet sal, cum omnia creata in cinerem redacta præbeant sal, & omne sal per similitudinem Lapis Hermetice vocatur; sed addit Lullis cap. 52. Tom. 1. dictæ B. C. Manget. pag. 739. 1. Column. *Differentia est inter lapidem, & lapidem, ac inter salem, & salem, &c.*

etenim omne sal est lapis, sed non omnis lapis est Lapis, & Sal Philosophorum. Hinc addit Isaaccus Hollandus in suo opere minerali Lib. 1. cap. 123. *Ex omnibus rebus in Orbe creatis lapis quidem, nempe sal produci, vel extrahi potest, sed Sophorum Lapis non est.*

Itaque hoc Sal Naturæ, cum quo natura metalla generat, meritò sal metallorum & Lapis Philosophorum nuncupatur, quia est verum, genuinumque sperma coagulatum incombustibile fixum metallorum, & pater auri, ideòque Lapis noster ab isto sale, qui Lapis per similitudinem appellatur, Lapidis Philosophici nomen assumpsit: Hinc ait Lullius cap. 17. suæ Practicæ Tom. 1. B. C. prædictæ, pag. 768. 1. Column. *Quòd hic Lapis, sive Sal, Natura sit unicus Lapis naturalis Sapientum. &c. &c.*

Unde certum est, quòd nulla res creata sine spiritu universali, & sale Naturæ non existeret; sed in aliis rebus omnibus alià induti naturâ, unicuique subjecto congrua, ibi peculiari insitione ambo individuata, & specificata resident, & consequenter in aliud sperma commutata aliam sumpserunt naturam, ut antiquissimus Author Roris aurifici profundè declarat, ita non amplius ad aurum procreandum idonea, sed ad alias res pro-

producendas ibi habilitata juxta novam formam, ac speciem in illo susceptam subjecto, Natura destinavit; qua de causa in hac arte inutilia considerantur, quamvis etiam esset possibile ex aliis corporibus ambo pura extrahere, quòd tamen possibile non est, ut suprâ demonstravimus; nec aliud generarent, nisi illam speciem, in qua individuata reperiuntur, quòd etiam hoc Artifici est impossibile, &c.

Et hæc est causa, quare omnes scripserunt Sophi, quòd unica tantum sit eorum materia ad hoc apta à natura destinata, ac determinata, quia adhuc inspecificatum primum metallorum sperma ad metalla procreanda, quò ipsa met natura utitur, in se retinet. De quâ indisputabili veritate vide Sendivogium Tractat. de sulphure loco supra citat. sermon. de tribus principiis omnium rerum, sive Seniore similiter Tom. 2. præcitat. B. C. manget. pag. 224. circa medium 2. columnæ, ut cæteri omnes confirmant.

Duplex autem est Sophorum materia consideranda, Remota nempe, & Proxima, uti inter cæteros, videre poteris Annotationes Nicolai Flammelli Tom. 2. B. citat. pag. 353. 1. Col. Remota est quædam substantia aquea cælestis originis, valdè pinguis,

guis, unctuosâ, viscosa, aërea, & ponderosa, ubique reperibilis, pueris quoque nota, fluens super terram, ac stercore tecta, ut ex Philosophis ita congruentibus ulterius demonstrabimus; quæ dicitur materia media sive secunda, vel electrum minerale immaturum, quia est auri argentique sperma, & aurum in fieri, sicut ovum, quod est pullus in fieri, & verè sicut ovum ex albo & rubro compositum, nostrum quoque Subjectum, in sua minera invenitur. Quæ materia ex elementis, immediate provenit, & ex ipsis est producta, itaque in Vere de Cælo descendit, ut ait Philaletha in Fonte Chemic. Tract. 3. propterea toties & ubique Sophi de Elementis loquuntur. Elementa autem sunt materia remotissima, ideoque non de ipsis verè intelligendum est, sed benè quidem de hoc mirabili rorido Subjecto materiâ secundâ sive mediâ ab ipsis Elementis generatâ ac ex ipsis, immediate proveniente, ut Lullius in toto suo Testamento lucidè demonstrat. Quæ mediantibus vegetabilibus & animalibus, uti sericum habetur, quamvis non ex ipsis ullô modô, uti sericum procedat, neque ex ipsis constet, sed sicuti, Exemp. Grat. lux ex candela, quæ lux ullô modô immediate ex candela provenit, cum lux sit positivè substantia cælestis, sed

me-

mediate tantum, cum totalitè sit à candela diversa; & ita materia nostra est consideranda, alias certè si esset materia vegetabilis vel animalis, pro opere nostro nullius esset usus neque valoris, quia ut supra dictum est, jam esset in illis subjectis specificata, ac in aliam naturam permutata, atque ad aliam generationem à Natura determinata, &c.

Et ecce causa, quare Philosophi contradictores, inexpertis, atque discordes esse videntur, cum modò dicant, quòd hoc subjectum sit vegetabile, & animale, vel quòd ex ipsis proveniat, & modò absolute negent, asserentes nullam esse materiam animalem, nullam vegetabilem, nullamque mineralem. Et alibi subjungant, quòd minerale esse debeat, nempe intelligentes, primò de suo sale centrali, quod dicitur minerale, secundò, quia naturam continet mineralem potentialitèr, & virtualitèr, ut in toto suo Testamento Lullius clarè demonstrat, cum sit verum primordiale sperma metallorum, &c. Ac omnia salia mineralia quòque dicantur, &c.

Opus est ergò eorum Cabalas intelligere, ac verba juxtâ eorum mentem conciliare, & tunc certè inexperti viderent, quòd Sophi neque discordes sint, neque contradictores; & ita in aliis eorum scriptis intel-

B

tel-

telligendi sunt. Undè de hoc puncto, quomodo nempè mens Sophorum in similibus apparentibus contradictionibus sit concilianda, vide Epistol. 52. 53. 54. & ultimam Michaëlis Sendivogii Tom. 2. B. pag. 514. sive Dyonisium Zaccarium Parte 2. Tom. 1. ejusdem B. C. pag. 346. &c. &c. Vel etiam Petrum Bonam Lombardum in sua Margarita Novella, cap. 9. &c.

Ex qua subindè materia remota sive secunda, alia proxima elicitur, qua de causa hæc materia proxima non reperitur, neque sub terra, neque super terram, ut ajunt Sophi, quia est filia nostra, non jam creando, sed ex illo remoto subjecto sapienter extrahendo, uti Philaletha in suo Introitu aperto cap. 1. Tom. 2. B. pag. 662. 1. Col. & Richardus Anglicus in in suo Correctorio cap. 11. ibidem Tom. 2. B. pag. 270. in principio. 2. Col. testantur. Quia postea in fine cap. è converso addit Richardus, quod materia remota ubique super terram invenitur, ex qua sulphur & mercurius sapientum extrahuntur, cum quibus sub terra à Natura metalla generantur. Ut cæteri confirmant, ac inferius videbis, &c.

Quæ materia proxima nîl aliud verè est, quàm illamet cum qua Natura, & ex qua in visceribus terræ metalla producit, &

ide

ideo à Philosophis materia metallica, & argentum vivum meritò quoque nuncupatur, ac ità ex re de natura metallica metalla perficimus, quia est reverà sperma metallicum, alioquin non toties repeterent sapientes, quòd materia debeat esse metallica & mercurialis, quapropter omne simile generat sibi simile; Homo Hominem, Bos Bovem, & cæt. nempè tamen ex primordiali semine proprio, vel spermate vivo; quia certè ex corporibus corpora non generantur. Multum autem nec Naturæ principia, neque Sophorum Cabalas intelligentes, in metallis, & mineris vanè occupantur, Sapientum mentem ignorantes, qui dicunt, quòd tamen oporteat primas radices quærere minerales, & simplices Truncum sumunt, & locò feminis, corpus accipiunt, ut ait Sendivogius Tractat. 6. sui Novi Luminis. Hinc addit Artephius in sua ClaviSapientiæ cap. 2. Tom. 1. B. citat. pag. 505. 2. Col. *Preparemus ergò radicem, donec perveniamus ad ramos: Prima enim Radix mineralis, non autem Truncus, est sumenda: causa tamen quare multi in hoc decipiuntur, est, quia ipsi consideraverunt naturas corporum mineralium superficialitèr; sed si perspexissent secreta Natura in profundo, quomodo nempè metalla sint producta, nunquam in tales inciderent er-*

B 2

ro-

vores, & cat. Quid ergo lucidius? ut no-
scamus, quod primum naturale metallorum
sperma, vera Radix in hac arte inquirendum
sit, quô Natura ad Metalla progignenda uti-
tur, cum ipsam imitari debeamus.

Hæc igitur prima vera metallorum Radix,
est spiritus quidam subtilissimus mercurialis
universalis valde igneus, summæque volatilis,
ex aëre proveniens; & aqua sicca manus non
madefaciens, id est Sal Naturæ Centrale sulphu-
reū mercuriale duplex animatum, alcalicum,
olympicum, amarum, atque fætïdum fixum,
ambo in unica magne sia nostra universali se-
pulta. Ut Sendi. Tract. 3. Sui Novi Luminis,
prædictam duplicem primam, proximamque
metallorum, Philosophorumque materiam,
itâ quamvis sub aliis vocalibus profundè de-
scripsit. Sed quia sal hoc Naturæ prædictum est
fusile, ac solubile & sapore fætïdum men-
struum quoque solubile fætens, & Assa fætida
Hermeticè nuncupatur, ac spiritus men-
struum solitivum dicitur. Quod sal, sicuti ani-
mam rubram in se contineat occultam, quæ
est tinctura aurea fixissima, itâ sunt tria, scili-
cèt, spiritus, anima, & Corpus, quæ sunt tria
primordialia Naturæ & Artis principia, ni-
mirum, sal, sulphur, & mercurius. Nam
spiritus dicitur mercurius; & anima salis,
sulphur Naturæ rubrum appellatur, atque sal,
sul-

sulphur, album nuncupatur, quæ sunt duæ tin-
cturæ nostræ, alba scilicèt, & rubra. Et
Mercurius est medium binas indè illas tin-
cturas sulphureas conjungendi, seu matri-
monificandi, ut ait Maria Prophetissa, quæ
duæ tincturæ ab ipsa duæ Gumma vocantur,
quia sunt reverâ gummosæ. Et ulterius lu-
cidius hoc artificium declarabimus.

Quod sal gummosum duplex animatum,
exteriùs album, interiùs verò rubrum, quia
sulphur seu semen Argenteum, & sulphur,
vel sperma aureum in se continet, itaque
corpus solare, & lunare à sapientibus
bus nuncupatur. Qua de causa Sophi quo-
que dixerunt, quod Lapis eorum ex sole,
luna, & mercurio sit compositus. Et ani-
ma salis fixissima ab ipsis metaphoricè, ani-
ma metallica, & anima artis, aurum, & au-
ripigmentum, & cæt. appellatur, ut inferiùs
demonstrabimus, & Senior apertè declarat.

Cum quibus tribus præfatis principiis
diù depuratis, sublimatis, ac simul sub-
indè indivisibiliter reconjunctis, denique
decoctis & coagulatis, à Natura in visceribus
terræ attractis, miròque artificiò elaboratis,
juxtâ terræ matricis recipientis, seu loci pu-
rioris vel impurioris naturam, sulphurisque
plùs vel minùs depurati maturationem,
ac digestionem, diversa generantur metal-

la ; Unde nos ita Naturam imitantes eadem materia, eademque methodo super terram utimur, & metalla producimus, scilicet perficimus, ac ita verè radices præparamus minerales, & ex spermate auri, aurum conficimus, sive ex metallis spiritualibus, atque per metalla spermatica, metalla exaltamus, (non autem generamus, quia hoc Naturæ tantum pertinet) sicuti ex spermate Bovis, Hominis, Lupi, & cæt. Homo, Bos, lupo generantur, & multiplicantur. Non autem ex corporibus metallicis mortuis, uti Pseudo-Chymici putant, quia hoc nec ipsa Natura facere potest. Et hæc est ars nostra, & ex plumbo aurum facimus, sive cuprum in aurum perficimus, & ita ex metallis, metalla quoque producimus. &c.

Qui spiritus, seu Mercurius universalis prædictus, est ignis ille quoque noster naturalis, tam Chymicis vulgaribus occultus, & est fœmina lapidis, & dicitur quoque Luna, quamvis pars salis externa quandoque etiam Luna vocetur, imò non nunquam idem sal etiam luna dicitur : & quia tot nominibus sal hoc à Philosophis nuncupatur, addunt Philosophi - - - *Dicitur hæc Luna nominibus omnibus una.* Ac anima salis, seu sulphur Naturæ rubrum internum, Sol appellatur ; secundum verò cir-

cum-

cumstantias adjacentes facile prædicta æquivoca percipiuntur. Corpus autem integrum ut plurimum univocè pro masculo & auro sumitur. Et sicut est duplex animatum, ac duo sulphura tingentia simul conjuncta, hoc est Corpus solare & lunare sapientum prædictum, duo quoque lapides, vel duo sales, seu duæ gummae etiam dicuntur. Hinc Sophus Poëta cecinit :

Ambo sumus lapides, una sumus, ambo jacem.

Propterea sal hoc duplex Hermaphroditum, cum prædicta duo semina solificum & lunificum in se contineat, itaque aurum & argentum, sive solem ac lunam eorum illud vocarunt sapientes, nec aliud aurum, sive argentum in eorum scriptis intellexerunt Philosophi, ut inferius ex Gebro, Lullio, & cæt. evidentissimè probabimus, ita ut supra clarissimè testantibus, &c.

Quòd Corpus Physicum vera species, Radixque metallica, cum sit alcalicum, ut illud in primam materiam, seu in primum naturale sperma metallorum oleaginosum incremabile ac irreducibile deduci queat, necessariò spiritu quoque acidò indigemus in arte, qui spiritus acidus, acetum acerrimum, & aquila nostra etiam nuncupatur, & est ignis ille contra naturam tam in Opere necessarius, Chemicolis penitus ignotus, qui

B 4

Cor-

Corpus in spiritum deducit, & Corpus est aurum nostrum.

Itaque dicit Aristoteles: *Quod species metallorum transmutari non possint, nisi reducantur in primam spermaticam seu vaporosam materiam.* Et sal hoc est prima species, prima Radix, ac primordiale sperma coagulatum metallorum, propterea iterum radicaliter aqua sui generis in vaporem resolvendum est, ac in primam reducendum materiam, quod mediante acetō prædicto Philosophico, seu aquilā nostra fit, quæ autem è contra radicalis metallorum vulgi solutio absolute fieri nequit, ut inferius ex omnibus Philosophis comprobabimus, nimirum in primum vaporem irreducibile illa deducere, quod est impossibile, in qua radicali metallorum solutione frustra Chemicolæ versantur, ut ait Sendivogius Tractat. 4. sui Novi Luminis, & cæt. Ergo Aristoteles de nostra prima specie metallica, aurōque nostrō vivo intellexit, &c.

De quo igne contra naturam prædicto, scilicet acetō nostrō, quod Corpus in spiritum solvendo deducit, legitur in Annotationibus Nicolai Flammelli Tom. 2. B. C. pag. 355. erga finem 1. Col., ex Rosario: *Aqua nostra est fortior igne, quia facit de Corpore merum spiritum, quod ignis facere*

ne-

nequit. Et ulterius addit: pag. 356. ex Clangore Buccinæ, 1. Col. *In Aqua Philosophorum latet spiritus quinta essentia, cuius solius est virtus magistraliter corrumpere, & in primam materiam Corpora transformare, & cæt.*

Et hoc est menstruum universale Sophorum tam in orbe à Sophistis frustra quaesitum. Unde legitur ex Seniore Tom. 2. B. C. pag. 221. 1. Col. *Dixit Hermes, ignis Philosophorum, quem tibi monstravimus, est aqua eorum, & est ignis, & non ignis &c.* Et hic est Ignis noster tam à Chemistis consideratus, qui dicitur etiam vas Naturæ, uterus matris, Fimus equinus, &c. Quamvis alium ignem contra naturam habeamus in arte, qui, ut ait Artephius, *aliunde sumitur, quam à materia, & est humidus, Aëreus, mineralis, subterraneus, obscurus, & cæt. & sine sumptu in propria domo habere possumus*, nempè cellare subterraneum, in quo sal solvitur, quoque & depuratur, sed non radicaliter ut in acetō, quod acetum est primarius noster verè ignis contra naturam, sine quo nil fieri potest in magisterio hujus artis. Sed in cellare abbreviatur tempus. Hinc ait Lullius in 2. Parte sui Testam. Novissimi cap. 19. *Pone materiam tuam ad dissolvendum in loco digestionis in fossa, quæ*

B 5

sen-

senti de Natura bufonum, scilicet in cella-
re humido, &c.

Unde Sophi sapienter excogitantes, quo-
modo hoc fieri potest ad illum prædictum
spiritum igneum purissimum caelestem obti-
nendum, itaque cum illo chaotico virgineo
fluido Olympico subjecto, vinum Philoso-
phicum confecerunt; etenim ex vino bene
fermentato, facile spiritus inde extrahi po-
test. Et hoc modo ex eo spiritum univer-
salem purissimum eduxerunt, qui dicitur e-
tiam aqua ardens, aqua vitæ, succus Luna-
riæ, mercurius &cæt. Deinde partem illius
vini in acetum fortissimum maximò cum in-
geniò ac difficultate deductum, spiritum
quoque acidum obtinuerunt, qui vocatur
etiam acetum acerrimum, succus raphani,
aqua mali granati, aqua fortis, menstruum
solutivum, &cæt. De quo vide Querceta-
num in Tetrad. ac de nominibus prædictis
ipsi impositis, vide Annotation. Nicolai Flam-
mell. Tom. 2. B. C. ex Gebero pag. 355. I. Col.
quod reverà omnia Corpora solvit, cum sit
acuatum, & ita meritò ignis contra naturam,
ac menstruum universale nuncupatur. Un-
de prædicta methodò ambos spiritus verè
igneos ex illo chaote mediante vino facile
extraxerunt, & ignem Naturæ atque con-
tra naturam in hac arte summe necessarios

So-

Sophi obtinuerunt; qui ambo sunt ignes &
mercurii nostri.

Cum quo spiritu acido seu igne contra
naturam primò sal illud Alcalicum sæpè sol-
vendo, & congelando, imbibendo & eva-
porando, denique in oleum rubrum incom-
bustibile Corpus deduxerunt, qui spiritus
aceti extrahit animam à corpore, & tingi-
tur ut sanguis, itaque ab hac operatione sua e-
tiam aqua prima, & aqua rubra, quamvis sit
alba, mercurius rubeus, &cæt. vocatur. De
qua veritate vide Allegoriam super Turbam,
Distinction. 3. Tom. 1. B. pag. 470. sive Clan-
gorem Buccinæ Tom. 2. dictæ B. C. pag. 159.
2. Col. ex Lullio. Ac iste spiritus post im-
bitiones, in qualibet octiduana levissima e-
vaporatione partem ipsius subtiliorem tan-
tummodò in corpore relinquit, & ibi secum
figitur, ac totum residuum, sicuti aqua fon-
tis insipida per tepidissimum calorem evapo-
rando dimittit, ut in citat. Distinction. 3.
Allegor. super Turbam lucidè declaratur, &
Lullius pluribus in capitibus & cæteri hoc
scripserunt.

Indè cum sal sit benè resolutum, satu-
ratum, & apertum, iterum cum spiritu vo-
latili seu igne naturæ prædicto similiter mul-
tis vicibus solutionem & congelationem, im-
bibitionem & evaporationem, ut supra re-

pe-

petendo, simul facile Corpus cum spiritu re-
conjunxerunt. Hinc ait Basilius Valentinus
Tom. 2. B. post suas 12. Claves, in suis Ryth-
mis, de prima Lapidis materia, pag. 421.
Corpus, Anima, & Spiritus in duobus exi-
stit: ex quibus tota res procedit: Procedit
autem ex uno, & res una: volatile & fi-
xum simul colligata, &c. Undè vide Bo-
nellum in Turba, Sermon. 37. & cum prædi-
ctis combina, &c.

Nunc ergò intelliges Avicennæ verba
dicentis, ut Tom. 1. B. pag. 633. in fine 2.
Col. ad filium suum Aboalum: *Hoc opus*
nîl aliud est, quàm Aqua à Terra extractio,
ac ejusdem Aqua super terram suam redu-
ctio. Quæ nîl aliud significant, nisi, ut su-
prà dictum est, solvere, & congelare, im-
bibere, & exsiccare, seu evaporare, & cæt.
donec & cæt. ut quòque dixit Morienus, &
vide isaacc. Holland. in suo Opere miner.
Lib. 2. cap. 111. & 112. &c.

Propterea spiritus volatilis aqua etiam
secunda vocatur, & aqua alba, seu fumus
& mercurius albus dicitur, quia Corpus
per acetum, seu aquam primam antea rubi-
ficatum, seu Latonem nostrum rubrum, in-
dè dealbat, volatilizat, & secum conjungi-
tur. Quæ duæ aquæ, seu spiritus prædicti
etiam oleum solis, vel aqua solaris prima a-

ci

cida nuncupatur, ac oleum lunæ, vel aqua
lunaris, & aër secundus volatilis appellatur,
ut inferius ex Philosophis demonstrabimus.
Hinc ob nominum multitudinem Sophistæ,
ac inexperti hallucinantur, & nihil intelli-
gere possunt.

Undè de præfatis imbibitionibus, & e-
vaporationibus, solutionibus, & congelatio-
nibus in hoc opere peragendis, inquit Gui-
do de Montanor in Præloquio suæ Scholæ
Philosophorum, Tom. 2. B. pag. 137. 2.
Col. *Toties ergò reiterandum est Calum su-*
per Terram (nempè spiritus super Corpus)
donec Terra fiat celestis & spiritualis, &
Calam fiat terrestre, & figatur, seu conjun-
gatur cum Terra sua, tunc completum est
primum Opus. Et hoc sciendum est, quòd
cum Corpus sit grossum & fixum, & spiritus
sit volatilis & subtilis, universaliter per-
misceri non possunt, nisi primò Corpus (per
acetum) in tantum subtilizetur à spiritu,
ut ipsum Corpus eidem spiritui in subtilitate
equipollet, & tunc fit mixtio talis, quàm
ignis nec separare, nec superare potest, se-
per mille annos continuè in ipsum ageret,
& cæt. Et vide Tractat. Gloria Mundi Vol.
6. Theatri Chymici pag. 516. & sapienter
combina, &c. Et hæc est vera salis præpara-
tio, &c. Hinc Job. cap. 41. ait: *Tunc u-*

n

na uni conjugitur, una alteri adhærebit, & tenentes se, nequaquam serabuntur.

Propterea, quod hic spiritus sit Draco dicitur, qui cum sua cauda caput suum devorat, quapropter sal, quod est cauda, quia ultimò locò ex chaotis cineribus eruitur, spiritum absorbit, & secum figit, & retinet, qui spiritus est caput, quia primò extrahitur. Unde Senior inquit, ut Tom. 2. B. in fine pag. 232. *Draco est spiritus, & cauda sal ejus.* Hinc ait Hermes, quod fœmina alata volare vellet, sed masculus alis carens retinet illam à volatu, & secum in carcere illam permanere cogit, &c.

Qua de causa antea necesse est Corpus hoc à suis albis fœcibus terreis fusionem tolerantibus extremè, depurare, quibus abundat, adeò ut purissimum Astrum Salis obtineamus (contra Pontanicam insaniam & ignorantiam) primò cum aqua communi distillata sæpè sæpiùs solvendo & congelando, filtrando, & triturando, & cæt. ut Isaccus Hollandus in suo Opere minerali pluribus in capitibus docet, & præsertim Lib. 1. cap. 5. & cap. 126. & Lib. 2. cap. 123. & cæt.

Hinc Rupecissa in sua Practica, Tractatu de Sale, Tom. 2. B. pag. 83. postquam multas suas narraverit virtutes, indè concludit, quod, qui suam radicalem solutionem

sci-

sciverit, tunc erit elevatus suprâ nostrum secretum occultum, quod est Lapis Sapientum, & cæt. &c. Quod Sal deindè Super laminam vitream, si velis, in cellare humido ad solvendum etiam collocare poteris, ac iterum indè filtrare, & exsiccare, &c. postea cum spiritu aceti prædicti iterum multis vicibus solvendo & congelando repetas, donec purissimam suam mediam tantummodo substantiam habeas, ac postea cum sal in filtro nullas amplius fœces relinquat, tum imbibitiones incipere poteris, ac toties humectando & evaporando reitera, donec in oleum rubro-obscurum in fundo remaneat,

ac semper in hoc vase primum solutionis ore debes, & in imbibitionem semper observa,

vitreo hoc pus perage- nibus hanc nimirum in

una libra 12. unciarum de dicto Corpore benè mundato in qualibet imbibitione mediam unciam spiritus aceti superinfundas donec sit ut pasta tenuis, vel minùs, secundum quod satis esse videris. Antea verò in salis depuratione acetum ad libitum ei superponere poteris, ut satis supereminat, adeò ut postea solutum illud filtrare queas.

Hinc addit Guido de Montanor locò suprâ citat. in Præloquio pag. 135. 1. Col. Et dicimus tibi, quod primò sulphureitates

com-

combustiva & combustibiles (ex Tartaro vini calcinato videlicet) *per beneficium calcinationis separentur, & de toto annihilentur ab igne; & Corpus subinde* (nempè Sal) *comminuatur, multumque subtilizetur per talem digestionem prædictam, nimirum solvendo, filtrando, & congelando igne tepido digestionis, &c. Et amba Aquæ* (nota ambæ Aquæ) *depurentur ab illorum sordibus seu Phlegmate cum repetitis distillationibus, ut in naturam æris vertantur. Deinde conjunctionem masculi cum femina, scilicet Corporis cum spiritu, seu volatilis cum fixo, facere poteris, ut inter se gignant filium ignis, qui tantus est amore omnium Philosophorum &c. &c. Et vide Concordantiam penes Lullium in fine cap. 63. Tom. 1. B. C. pag. 746. 1. Col. &c.*

De qua Corporis extrema depuratione, Tartarique calcinatione, ut supra dixit Guido, vide simile documentum & concordantiam ex Gebro Tom. 1. B. pag. 560. cap. de Aceti Acerrimi præparatione, &c. Atque Isaacum in suo opere minerali pluribus in capitibus, &c.

Ac de dubus Aquis primâ & secundâ prædictis vide etiam præcitatum Guidonem Tom. 2. in fine primi Gradûs pag. 138. 2. Col. Et de Corpore perfectò, sive auro

vel

vel fermentò, quomodo intelligatur, ubi Chymici vulgares decipiuntur, ibidem ex Alberto Magno citato, sedulâ fronte perlegas, ubi videbis, quòd nîl aliud sit, quàm hoc Sal ad perfectionem per aquam primam, scilicet per acetum redactum. Ac lucidiùs ita declaratum, vide etiam ibidem in suo citato Præloquio, pag. 136. 2. Col. ubi legitur : *Item quando audis de Fermento, vel Corpore perfectò, nîl aliud semper intelligas, quàm Corpus hoc, nempè Sal, ut supra, perfectissimè mundatum.* Et hinc elucet, quòd Corpus hoc nullum sit metallum, ut simplices metalla sumentes sibi imaginantur; sed Sal ex eodem Subjecto Tartarizato erutum, ac ejusdem generis cum spiritu, itaque Lullius pluribus in locis, ut inferiùs demonstrabimus, scripsit : *Calcina feces vini seu tartarum ejus, extrahe Sal, & imbe illud cum sua Aqua vita rectificata, & cat.* Cum verum Corpus, verumque Lapidis Fermentum sit eadem materia nostra proxima verè fermentabilis, sicuti Bonus Panis ex propria sua Pasta fermentatur, ut ait Hermes : De qua indisputabili veritate, vide ipsum Guidonem loc. supra citat. pag. 144. in Nono Grad. à principio capituli usque ad finem, sive Paracelsum in suis Congeriis Chymicæ cap. 8. & in fine cap. 7. in eodem

¶

Tom.

Tom. 2. B. C. pag. 434. 1. Col. Vel Clangorem Buccinae ibidem pag. 160. erga finem 1. Col. & cæt. sine Riplæum in 9. Porta, & cæt. &c.

De quibus indè præfatis octiduanis imbibitionibus multis vicibus repetendis, solvendo scilicet, trititando & congelando, donec & cæt. ut supra perlegisti, vide Concordantiam penes Arnoldum Villanovanum in suo Thesauro Thesaurorum cap. 15. Tom. 1. dictæ B. C. pag. 670. in fine 1. Col. ubi incipit: *Funde ergò primò Aquam per vices super Terram conterendo, & cæt.* Sive Avicenam cap. 5. similiter Tom. 1. B. pag. 629. in fine 2. Col. ubi dicit: *Funde igitur Aquam super Terram suam temperate, &c.* Vel Aristotem in sua Practica Tom. 1. prædict. B. pag. 661. 1. Col. ubi inquit: *Pone ergò in vase tuo Terram calcinatam, ac ei superinfunde Aquam rectificatam, &c.* seu Vol. 6. Theatr. Chymic. in Tractat. Gloria Mundi pag. 516. Atque Turbam Philosophorum, sermon. 38. ex Effisto Tom. 1. B. pag. 457. Ac lucidiùs declarata, vide Primam Partem Libr. cujus Titul. est: Enarratio methodica trium Gebri medicinarum, Vel Fridericum Gualdum in suis Epistolis in Critica mortis, &c. Et in hac Salis præparatione tota Ars nostra consistit, sed est

O.

Opus verè valdè prolixum, ac tædiosum propter multas repetendas solutiones & congelationes peragendas. Undè de hac prima tam in Opere Physico necessaria præparatione, præcitatos Congruentes Authores sedulo perlegas, si illam verè addiscere cupias. Et nota, quòd omnes in hoc solutionis Opere in unum conveniant, & jubeant, quòd hebdomatim lenitè decoquamus, & cæt. Imò Lullius in sua Practica Tom. 1. B. cap. 20. pag. 769. 2. Col. subjungit: *Fili, hæc præparatio valet omne Aurum, &c.* & ulterius ibidem addit *Et ibi facies nutriti in pascendo modicâ cum Aqua primò, & postea cum majori, sicut Natura te docebit. Et non sis lentus, neq. piger de imbibendo Terram de quindecim in quindecim diebus. secundum quòd videris, &c.* Et nec te tædeat hoc Opus multis vicibus reiterare donec, &c. Et ibi videbis tot & tantos colores, sicuti in ultima decoctione, de quibus autem non cures, &c. at in hac tædiosa diuturna Corporis præparatione habeas patientiam, donec ad Terram albam foliatam pervenias, & cæt. ut inferiùs lucidè docebimus. Quæ Terra foliata est Corpus perfectum nostrum, ut ait Senior Tom. 2. B. pag. 221. 2. Col. & cæt.

Hoc est, post quamlibet imbibitionem,
C 2 levis.

levissimò cinerum calore superfluum aquo-
sam humiditatem evaporare, seu distillare
debes, ut spiritus subtilis, qui dicitur aër,
in Corpore figatur, & totum Phlegma e-
vanescat, & ità Corpus eodem tempore gra-
datim solvitur, ac denique fit volatile ac
spirituale, ut supra ex Guidone audivisti, &
trigesima tantum pars spiritus subtilissima aë-
rea ibi figitur in Terra sua, & totum reli-
quum aquosum, ut Aqua Fontis insipidum
in fumum per levissimam evaporationem a-
volat. Itaque saltè non ante octiduum
hæc potest fieri evaporatio, alioquin spiritus
subtilis unâ cum Phlegmate, si calor esset
nimius, avolaret in auras, & solutionis O-
pus nunquam perficeretur. De qua opera-
tione ubique in Annotationibus Nicolai
Flammelli, ex multis ibi citatis Philosophis,
clarissimè tractatur. Undè cum Opus hoc
primæ salis solutionis, atque præparationis
tot vicibus repetendum, antequàm Sal per-
fectè radicalitè in primum vaporem sper-
maticum sit resolutum, sit tam tædiosum, at-
que prolixum, meritò Herculeus labor vo-
catur, de quo vide Philaletham in suo Introi-
tu Aperto cap. 7. & cap. 8. Tom. 2. B. C.
pag. 663. & 664. sive Paracelsum in suo Pro-
cessu Chymico Vol. 4. Theatri Chymici,
pag.

pag. 359. Et Seniores Tom. 2. B. in fine
pag. 224. 1. col. & ultra, & cæt. &c,

Et ità facimus, ut Sophi docent, fixum
nempè volatile, & volatile fixum, & spiri-
tum, qui erat superius, fixum facimus sicut
corpus, quod erat inferius, & è converso,
corpus fixum, quod erat inferius, volatile
efficimus sicut id, quod erat superius, ut i-
tà figuratè Pater Hermes nos docuit, &c.

Et in hac prima Corporis seu Lapidis
nostri solutione multi quoque apparent co-
lores, ut in ultima decoctione. Itaque So-
phi dixerunt: Bis nigrescit, bis citrenescit,
bis albescit, & rubescit, & cæt.

Nunc ergò intelliges, quare dicant Sa-
pientes & inter cæteros Avicenna, Tom. 1.
B. C. cap. 3. pag. 628. 2. col. atque Ri-
chardus Anglicus cap. 18. Tom. 2. ejusdem
B. C. pag. 274. 2. col. *Quod Primum in-
cipere sit solvere Lapidem in suam primam
materiam.* Et modò non ignoras, quod
Lapis, hoc Sal significet, cum omne sal per
similitudinem, Lapis vocetur, & ab ipso
Sale, Lapis noster Nomen assumpsit, & ità
dicitur, quod sal metallorum sit Lapis Phi-
losophorum, cum hoc sal sit verum uni-
cūque auri argentique sperma, ac primæ
metallorum scaturigo, tam in orbe per tot
secula frustra quæsitum, & à me unicè mo-
dò

dò detectum. Unde legitur in Allegoria
super Turbam Distinction. 12. Tom. 1. B.
pag. 474. 2. col. *Corpus nostrum Sophi La-
pidi comparaverunt, spiritum verò igni, &
cat.* Et supra perlegisti, quòd Lullius aperte
dixerit, quòd Sal hoc Astrale sit Corpus &
Lapis naturalis Philosophorum. Unde cla-
rè vides, quòd Corpus, Fermentum, Au-
rum, Plumbum, & cat. nil aliud significant,
quàm unicum hoc Sal, seu metallum no-
strum vivum, non autem metallum mor-
tuum vulgi? quare si esset metallum vulgi,
non inciperetur Opus cum solutione, ut su-
pra audivisti, sed cum calcinatione? ut e-
gregiè sic explicat Laur. Ventur. Venet. cap.
25. & cat.

Lapide ergò, scilicèt Sale, seu Corpo-
re perfectò, vel Aurò nostrò Astrali, per a-
cetum nostrum, seu Aquilam nostram, vel
ignem nostrum contra naturam primò benè
soluto, & ad perfectionem deductò, sive à
fæcibus depuratò, donec post 70. & ultra
solutiones & coagulationes amplius conge-
lari nollit; sed in Oleum rubro - nigrum
densum remaneat, quod tunc est Laton no-
ster rubeus, toties à Philosophis ubique de-
scriptus, dicentes, quòd Latonem rubrum
dealbemus, & inde libros comburamus, quia
nunc aliò non indigemus labore; quod cog-

22-

noscere poteris, cum aqua in evaporationi-
bus evanescens, non sit amplius insipida; sed
acidula ut prius, tunc signum est, quòd sal
sit satis saturatum, imprægnatum, apertum
atque benè resolutum, & ad spiritum inde
volatilem suscipiendum habilitatum.

Tum incipere debes novas imbibitio-
nes cum aqua secunda, seu spiritu volatili,
ut supra cum spiritu aceti fecisti, totiesque
repetendo, ac solutiones & congelationes
multis vicibus reiterando, donec videris su-
pra illud oleum rubrum salis albam cuticu-
lam natantem valdè porosam, quæ terra al-
ba foliata vocatur, ac prima Latonis deal-
batio dicitur, ac oleum rubrum, seu ani-
mam salis, quæ est tinctura aurea soluta fi-
xissima, in fundo remanentem respicies;
tùm separa corpus disanimatum prædictum
supernatans, seu terram illam foliatam ab
anima in fundo solutâ, ac iterum guttatim
trititando redde Corpori Animam suam,
antea verò modicò cum spiritu volatili com-
mixta, atque per chartam bibulam benè fil-
trata; & hoc est, quod Sophi dixerunt:
Seminate Aurum in Terram albam foliatam.
nimirum Aurum nostrum, seu sulphur au-
reum prædictum, non autem aurum vulgi,
ut Chemicolæ putant? ut apertis verbis Se-
nior, Tom. 2. pag. 220. & pag. 222. 2. col.

C 4

At

Atque Guido de Montanor ibidem Tom. 2. B. C. pag. 143. in septimo Gradu suæ Scalæ, seu Aristoteles in sua Practica Tom. 1. ejusdem B. C. pag 661. 2. col. & cæt. ubique declarant, &c.

Hæc operatione peractâ infunde iterum super corpus reanimatum tres partes spiritus volatilis ut ita major volatilis pars minorem fixam superet, & secum in aërem rapiat, trahat, & sublimet, & hæc est vera sublimatio nostra, ac Infans noster in aëre natus, ut ait Riplæus in sua Octava Porta, quousque in aquam suam iterum revertatur spermaticam, & unâ cum anima, & spiritu, Corporeque resolutio atque volatilizado in unum liquorem rubrum omnia commisceantur, quod est Elixir nostrum, seu mercurius duplicatus, atque calcificatus, ex solvente & soluto compositus. Ut ibidem Aristoteles locô suprâ citatô, ita prædictam operationem descripsit, cum ulterius dicat: *Reduc Spiritus ad Corpus, & sublima illud, & erit rubrum, clarum & lucidum, & cæt.* Et à Basilio Valentino Tom. 2. dictæ B. C. pag. 422. 2. col. Sermon. de Sulphure, in fine, ita lucidiùs explicatur, dicente: *Hoc postea solutum Corpus, spiritus vini (Philosophici) sublimatur rubeum instar sanguinis, & vocatur Aurum potabile nostrum, in quo nulla reductio alicujus Cor-*

po-

poris reperitur, &c. quapropter tunc erit Liqueor ex Anima, Corpore & Spiritu commixtus coloris veri Rubini. Unde cecinit Sophus:

Quæq; duo fuerant, unum quoq; Corpore fiant.

Ac Senior in eodem Tom. 2. pag. 226. in sua Parabola, &c. 1. col. subjungit: *Deinde recipimus illud jusculum sulphureum, & decoquimus in vase vitreo, & cæt. & erit sicut Rubinus, & ponimus in aquam suam, & iterum, &c.* Et hoc est, quando Sophi dicunt: *Ex Aëre pars una, & ex Aqua tres partes accipe. Vel, Tres partes mercurii cum una auri parte amalgama, & sublima sulphur.* Sive, ut ait Cadmon in alio Turbæ exemplari, Tom. 1. B. pag. 489. 1. col. *De sincero Corpore partem unam, & tres de Aëre sumas.* Vel, ut Riplæus in 4. Porta inquit: *Tres Partes Viri, ac novem sua Conjugis sumas, & cæt.*

Et vide quoque ipsum Riplæum in prima Porta, ex Rogerio Bacono, qui dicit, quod multas insomnes duxerit noctes antequam hoc intellexisset mysterium, cum in prædictis imbibitionibus tam modicò spiritu & conversò peragendis Philosophi loquantur. Quare, ut ait Job. cap. 28. *Hæc Auri Scientia trahitur de occultis, neque tinctura mundissima absque eo sulphure componuntur, &c.*

De

Deindè iterum evapora sensim, seu suaviter distilla superfluum, donec in fundo oleum salis unâ cum Anima & spiritu congelatum aurei coloris, ac variis ceruleis floribus ac lineis ad viridem tendentibus, albisque maculis venatum respicias, & cæter. tunc tertiam spiritus volatilis rectificatissimi partem ad salis liquati proportionem iterum ei oleo congelato superinfundas, ac propè calorem retineas, ubi statim oleum unâ cum illa tertia spiritus parte se commiscebit, at non amplius erit rubrum, sed aurei coloris, & valdè lucidum. De quo subindè aureo lucidoque liquore, qui Lac quoque Virginis vocatur, unciam unam, vel parum plus in qualibet Phiala longi colli imponas, nec amplius, quia si plus esset, nec per triennium ultima decoctio, seu Lapidis fixio terminaretur. De qua dosi inter cæteros vide Philaletham in suo Introitu aperto cap. 17. Tom. 2. B. pag 669. 2. col. sive instructionem de Arbore solari vol. 6. Theatr. chymic. cap. 9, Quem Anonymum Authorem Gallum loc. cit. pag. 166. sedulo spiritu pluriès perlegas, quia reverà omnia sincerè descripsit. Est autem alius Anonymus, si illum invenire scias, qui multa plura aperte detexit, & ego ipsum perlegendo miratus fui. Et vide Joannem Tackium in suo Ope-

pere Tripartito, cujus titulus est: *Triples Phasis Sophicus*. In quibus, quæ hic scribere nequeo, ibi lucidè reperiēs. Ac indè consulo, ut Laurent. Ventur. Venetum sæpè perlegas, & Lullium, sive Christophorum Parisinum, ubi non tantum omnia, quæ dixi, confirmata videbis, sed etiam tuæ metallæ ac mineralia certè relinques, cum ibi nisi sis durissimæ cervicis, veram universalem concipies materiam ex Elementis immediatè productam, & cæt.

Ac in fine collum Phialæ sigillare debes, quia si fortè tu nescias, hoc quoque te docebo. Habeas ergò Ollam terream non vitreatam, in cujus fundo foramen facias satis amplum, ac aliud simile foramen in ejus ventre conficias, ac subindè carbonibus benè ignitis ollam impleas, quam supra tres lateres in triangulari forma adaptatos Ollam revolvendo, os suum supra lateres imponas, & fac, ut aër infrà lateres intrare, ac agere possit; tùm gradatim collum Phialæ propè calorem ex foramine ventris exeuntem approximabis, deindè gradatim in ventris foramine collum introducas, ac indè super vehementem flammam intus semper revolvendo retineas, donec videris vitrum cedere, ac liquefieri: tunc forcipes ferreas in summitate rotundas, quibus mul-

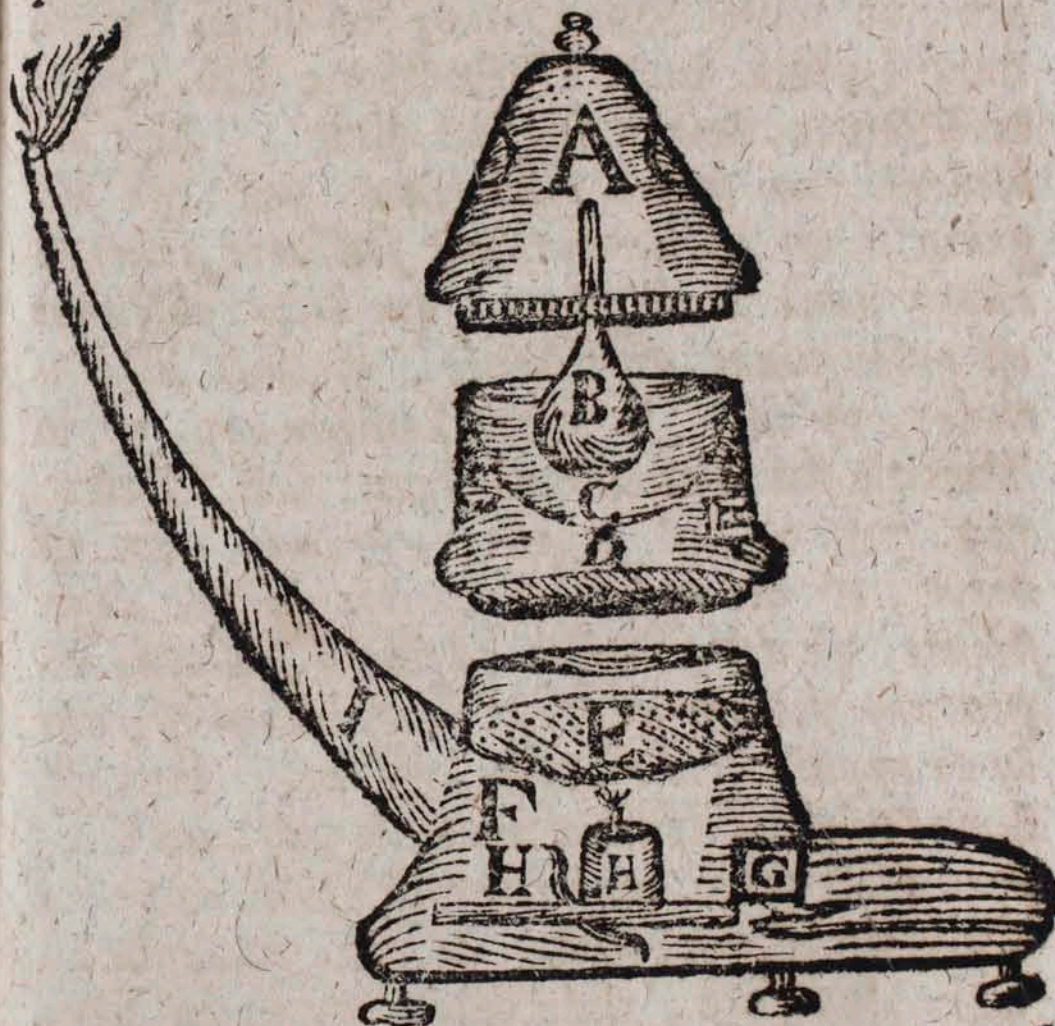
ti ad crines crispandos utuntur, bene calidas preparatas habeas, & collum Phialæ in summitate revolvendo restringas. Tum statim sub cineribus calidis ibi in alia olla terrea supra quatuor lateres in altum commode imposita cineribus calidis plena collum sepellias, adeo ut Phialæ venter super alios cineres non calidos inferius collocare & adaptare possis, ac ita relinquant, donec ex se frigescat. Et ecce causa quare in hac ultima Lapidis decoctione seu fixatione Phialam habere debemus cum collo longo, ut facile Hermetice illam sigillare queamus, &c.

Hoc Opere peracto, cum Phialas in frigore retinueris, in fundo lapillos lucidissimos in morem Crystallo excretos videbis, qui tamen lapilli propè tepidum calorem statim iterum liquefient, ac unâ cum spiritu in unum se permiscebunt. De quibus lapillis vide Isaacum Hollandum in suo Opere Minerali Lib. 2. capit. 127. & ultra (quia postea spiritus corporisque inseparabilis conjunctio, post Caput corvi in Albedine in ultima Lapidis decoctione evenit)

Nonnulli verò post lapillos prædictos alias fecerunt subtilizationes, ut ibi locò citatò docet Isaacus, vel per circulationem, ut Lullius, Parisinus, & cæt. scripserunt; sed cum non sint positivè necessariae, nihil ad.

addam; nam ego alias inde non feci subtilizationes, neque circulationes, cum viderim liquorem jam esse purissimum, ac limpidissimum, & tamen optimam habui Tincturam. Sed fac, quod velis, &c.

Tunc Furnum, sive Athanor ex Cupro, quod est melius, ita confectum habeas,

& super scutellam cum cineribus compressis littera C. tuas imponas Phialas littera B. ac inferius Lampadem adaptabis cum Lychenio ex Anima Junci Pallustris in plenilunio col.

collecti confectō ac leni continuatō calore coque, & cave, ne ignis unquā moriatur; ubi post aliquot tempus plus vel minus, materiam tuam rubro - nigram in fundo respicies, quæ nigredo usque ad albedinem atque conjunctionem perdurat, & Caput corvi vocatur. At ut verè verum dicam, non est nigra, ut multi scripserunt; sed sicuti sincerè hanc Lullius in 3. Distinctione Lib. Quintæ Essentiæ descripsit, ubi dicit: *Non arbitreris jam ipsam materiam tunc esse nigram sicuti atramentum? sed erit sicuti in colore aque mali grati, qui color obscurus est principium digestionis, & finis alterationis, & cat.* Et idem Lullius cap. 17. in Theoria sui Testamenti Tom. 1. B. C. citat. pag. 718. 2. col. inquit: *Primus color est niger, & ille apparere incipit in fine digestionis, & durat usque ad finem, quando argentum vivum nostrum congelatum est, tunc in eo apparet color Albus, & cat.* Hoc est, donec spiritus sit exsiccatus, & unâ cum Corpore restrictus, ac in unum simul ambo indivisibiliter conjuncta, & tunc materia incipit albescere; quia calor agens in sicco generat albedinem, sicut antea in humido agendo generavit nigredinem.

Addit Arnoldus in sua Practica Tom. 1. B. C. pag. 685, 2. col. *Et nota, quod*
lis

licet non appareat ad oculum in materia putrefacta nigredo, tamen non est curandum, quia pro certò secundum esse Naturæ, pellis est super nigredinem.

Hinc Sendivogius in sua Epistol. 52. Tom. 2. dictæ B. pag. 514. inquit: *Alii volunt rubrum primum colorem, alii nigrum, & cat. quæ tamen juxta præcedentia, & cat. verificantur, &c.*

Undè sicuti dixi, in fundo tantum est reverà materia nigra; ac supra est aliquod mixtum inter rubrum & obscurum, sicuti fuit in prima salis solutione; qua de causa multi de duobus Capitibus corvinis scripserunt. Qui rubro-niger color, ut diximus, diu verè perdurat, usque dum calor in sicco agere incipiat, & tum incipit Albedo, in qua Albedine multi apparent colores propter universalem spiritus & Corporis conjunctionem, quæ dicitur quoque Eclypsis magna, seu Solis & Lunæ mirabilis desponsatio; donec ad perfectam indè lucidissimam deveniat Albedinem, quàm Sophi Marmor corruscans vocarunt, & hæc est vera Latonis dealbatio, & tunc verè libros combure re possumus. Ac in fine in massam rubro-nigram, lucidam, frangibilem vertetur, & fixam. Tum gratias submissas Deo Largitori benignissimo agas, quia jam Lapis ad rubrum

brum perfectus est. Sed habeas patientiam, quoniam hic multa tarditas jacet, &c. Et tūc, ut ait Job cap. 41. *Cor ejus indurabitur tanquam Lapis, & stringetur sicuti metallum, &c.* Sed frangibile.

De qua ultima prædicta decoctione, seu Lapidis fixatione, vide Isaaccum Hollandum in suo Opere minerali Lib. 1. cap. 131. ubi clarissimè describitur; nam alii confusè illam demonstrarunt, ut inter cæteros Lullius in sua Practica cap. 22. Tom. 1. B. C. pag. 771. 1. col. &c.

Tum exime materiam tuam frangibilem, ac in eodem simili vase vitreo seu scutellâ, in qua sal quòque ab initio præparasti, illam imponas, & cum acetato Philosophico distillato prædicto semper trititando, multisque vicibus solvendo & congelando, iterum, ut in Corporis præparatione peregristi opus repetendo perficies, donec materiam ad Butyri consistentiam deducas, & fluat sicut cera. Quòd tamen hoc ultimum incerationis Opus citò perficies; undè ne credas, quòd tam diuturnum petat tempus, sicuti in primo solutionis opere demonstratum fuit? Tum verò pro tribus partibus tui Lapidis fixi unam tantum, imò mediam, spiritus acetici partem omni vice ad illam ince-

rar

randum, seu imbibendum capias, & si minus sit, melius esset; ac inde suaviter iterum evapora, ac semper ita modicâ cum spiritus acetici dosi solvendo & congelando, diuque trititando, hoc Opus repetas, donec fluat, & cæt. Et sic una pars illa, vel media spiritus, citò cum Lapide figetur, non autem tota simul, sed pars subtilior aërea ignea vaporosa, ut suprâ dictum est, & pars phlegmatica evanescet, & tunc ex aqua facies terram, & ex aëre ignem. Etenim meministi eorum, quæ suprâ diximus, scilicet, cum ex terra aquam facere voluerimus, pro una parte Corporis fixi, tres partes spiritus volatilis sumpsimus, & tūc major pars volatilis minorem fixi secum in aërem attraxit, & sublimavit, & ita ex terra aquam & aërem fecimus. Nunc autem è conversò ex aqua terram facere volumus, itaque pro tribus partibus fixi, una pars volatilis est sumenda, ut ita Gualdus in suis Epistolis in Critica mortis insertis benè quòque declaravit. De quo documento vide Isaaccum Hollandum in suo præcitato Opere minerali Lib. 1. cap. 38. & alibi, &c.

Et hæc est etiam multiplicatio nostra, quia semper, ut diximus, pars subtilior acetici figitur in Corpore, & crescit, quare mirabile nostrum acetum etiam vaporem rubrum

D

brum

brum subtilissimum alcalicum invisibilem habet occultum sulphureum, qui facile cum sulphure Lapidis conjungitur. Hinc idem Isaaccus loc. suprâ citat. Lib. 1. cap. 124. inquit : *In Lapide nostro nulla est multiplicatio, quàm ut frequenter ipsum acetò nostrò solvendo & congelando, subtilissimum, ac fusilem ut cera, & penetrantem illum efficias.* Nulla enim alia multiplicatio reperitur in Arte, quàm eò pactò ipsum Lapidem extreme subtilem, ac penetrantem efficere ; & qui aliam multiplicationis viam quarit, aut aliter putat, *Artem nostram non intelligit, & cat.* Unde iterum solve & congela & cat.

Addit Lullius in Practica sui Testamenti cap. 30. Tom. 1. B. C. prædictæ, pag. 776. *Primus modus multiplicationis est, quod facias dissolvi Lapidem in Aquâ suâ mercuriali albâ vel rubrâ, de qua fuit ab initio in præparatione procreatus, & postea congela, & cat. & iterum, & cat.* Et ulterius ibidem subjungit : *Modus autem multiplicationis est, quod dissolvas quamlibet ipsarum speciem singulariter in Aquâ suâ, postea per distillationem, seu evaporationem iterum congelabis, & remanebit aqua in fundo fixa cum Terra sua, & cat.* Et hoc repetendo videlicet, ut suprâ dictum est : Unde Lul-

Lullius dixit, quod dissolvatur quælibet species in aqua sua, nimirum Lapis albus cum spiritu volatili, & Lapis rubeus cum spiritu aceti, quæ sunt duæ aquæ alba & rubra prædictæ. Ut ita similiter docet Artephius de hac multiplicatione in suo Libello secreto, & cæteri omnes in hoc quòque conveniunt, nisi quod variatis cum nominibus illam descripserunt ; at nunc edoctus ubicunque similia reperiēs, jam intelliges, cum nempe alii dicant : Solve illud rubrum, nempe Lapidem absolutum rubrum, & congela cum aqua seu mercurio rubro, vel oleo Solarī, & album cum aqua alba, mercurio albo, oleo Lunari, &c. cum omnia fluida sint unum & idem, ut suprâ declaravimus.

Lullius autem superius locò citatò hanc spirituales primariam, veramque multiplicationem, cum alia corporali subinde mercurio vulgi peragenda confudit, quam inferius docebimus. Verum enim idem Lullius in sua Elucidatione Testamenti cap. 6. Tom. 1. dictæ B. C. pag. 824. 2. col. sic lucidius illam explicat, inquiens : *Audi, & intellige, quod multiplicatio nostra nil aliud sit, quàm nostri Operis primordialis compositi, in præparatione nempe peracti, reiteratio.* Hoc est, solvere, & congelare, ut in præparatione ab initio fecisti. Et cum suprâ dixerit :

rit: Dissolve Lapidem seu Medicinam cum mercurio albo, vel rubeo, secundum quod Lapis fuerit vel albus, vel rubeus, jam modò non nescis, quod mercurius albus, & aqua alba sit spiritus volatilis, & mercurius rubeus, & aqua rubra sit spiritus aceti. Undè Lullius hoc dixit, quia scire debes, quod in Opere seu Lapide albo non intret nisi album, & in Opere seu Lapide rubro, nisi rubrum, nimirum, argentum, & spiritus volatilis, quæ est aqua alba in Lapide albo, & aurum, & spiritus aceti, qui dicitur aqua rubra, in Lapide rubro. De quo auro sive argento cum Lapide in fine colligandò, ulterius tractabimus, &c.

Undè nunc clarè vides, quod ubi verè Sophi veritatem doceant, omnes in unum tam antiqui, quàm moderni, tam Latini, quàm Arabes, &c. congruentes in omnibus, & per omnia conveniant. Etenim omnes veri Adepti hanc unicam habuere viam, unicam materiam, unicum regimen, unicum opus, nisi quod nonnulli in salis præparatione breviorē adinvenērunt viam, & ita quodòque variata eorum inveniuntur documenta, sicuti quodòque Particularia cum Universalì intermiscuerunt, etenim habita hac Radice universalì ex ea multa expululant Particularia, sine qua verò univer-

sa-

salì radice primâ agente in hac Arte omnia Chemicolarum Particularia falsa sunt. Benè quidem multa quodòque Sophistica studiò ubique omnes intermiscuerunt, ne indignis patefieret arcanum, qua de causâ inexperti hallucinantur, quia rosas ex spinis seligere nesciunt. Aliàs, ubi Sophi verè conveniunt, jam hìc vides, quod cùm ordinatè eorum verà documenta per volumina dispersa, sint exposita, in omnibus & per omnia minutim conveniunt. Pseudo-Chymici autem, cùm non intelligant nec principium, nec medium neque finem, certè prædicta hinc indè dispersa expiscari nequeunt, & consequenter nihil comprehendere possunt, cùm Sophi nil ordinatè descripserint, sed ultima primis, primæque mediis undique confuderunt; & non nisi expertus in Arte eorum per volumina dispersas doctrinas recolligere, & intelligere potest, ut Gebær, Arnoldus, & cæt. fatentur, & testantur.

Qua de causâ absque perito magistro docente, nemo præsumat ad hanc scientiam pervenire: Undè gratias Deo agas, quia porrò simile sincerum tam lucidum exemplar, ubi omnia ordinatè sic exposita à me fidelitèr descripta notasti, nunquàm fuit nec erit in orbe, quapropter non omnes, me verè prudentiores, animum arcanum posteris

D 3

pro-

propalandi habuere, quod ego jam senex sine ulla invidia, nè tanta deperdatur scientia, hic aperte detexi, & hoc feci, ne mecum moriatur arcanum, sciens, quod alii nimis invidi nō patefacere velint, ut ita posterī & amici hanc quoque Cælesti Benedictione frui queant, & miseris succurrere possint, & cæt.

Prima igitur multiplicatione spirituali peractā, projice deinde unam ipsius multiplicati Lapidis partem super 10, vel 20. quod est melius, partes auri purissimi in Crucibulo pureque liquati, & fac, ut una simul bene commisceantur. Quamvis alii, sicuti Basiliius, & cæt. cum tribus vel quatuor tantum partibus auri unam Lapidis colligant, hoc autem non præjudicat, sufficit enim ut cum auro vulgi Lapis sit specificatus, unde fac, quod velis; ego autem dico, quod cum 20. partibus, ut vult Isaacus, sit melius, vel saltem cum 10. ut Paracelsus, & cæt. Et ita quoque, si Lapidem album cupias, cum argento illum specificare debes, & cæt.

Deinde refrigescere permittas. Tum accipe aliud bene mundum Crucibulum, in quo aurum illud Lapide permixtum imponas, liquefacito, ac ita in continuo fluxu nocte, diēque per triduum retineas, ut ita

103

totum in una stet continua liquefactione: (& hoc est opus triduanum Mariæ Prophetissæ, de quo multi ignorantes diversimode scripserunt) deinde exime materiam, de qua projicias unam partem super 50. vel 100. quoque si velis, partes Mercurii vulgi in Crucibulo celefacti, & remanebit in morem pulveris cinericii; de quo pulvere projice unam partem super 200. partes mercurii vulgi, ut supra fecisti, & iterum cadet in pulverem, & erit tota medicina, de qua medicina projice unam partem supra 400. partes mercurii vulgi ut supra, & hoc ita repetas, donec non amplius pulverescat; sed antequam metallizetur, cum videris materiam tuam in massam frangibilem redactam; tum sumas illam massam, ac iterum solve & congela cum spiritu aceti, ut supra fecisti toties, donec butyrescat, & super laminam cupream ignitam fluat ut cera, nullum faciat fumum, non strepitet, & tingat: at si hæc signa non habeas, iterum solve & congela, donec, & cæt. Inde ut commodius in pixide argentea, sive eburnea servare possis, tamdiu super cineres calidos retineas, donec inde in frigore videris, ut sicca remaneat, adeo ut eam contundere queas, ac in pulverem trititando deducere valeas, & serva, quod ita prodigiosum projectionis

D 4

pul-

pulverem, thesaurumque incomparabilem habebis, qui erit pulvis sicuti granatæ Bohemicæ trituræ, pulvis dico rubro - obscurus, & lucidus, & ad solem varios ostendit colores, valdè penetrans, quia est vapor ille prædictus, ità per longam decoctionem ad fixitatem deductus, qua de causa penetrat omne Corpus, & tingit, & quia in metallis imperfectis cum eorum puriori parte tantummodò se conjungit, ac impurum rejicit, ità metalla restringit, & ad auri pondus illa deducit. Qui pulvis in tepido calore, vel humido statim fluit, at in frigore subito congelatur, & cæt. itaque Paracelsus in pomo sui Gladli servavit, &c.

De qua ultima Corporali multiplicatione cum mercurio vulgi suprà descriptâ, vide Lullium in fine suæ Practicæ cap. 31. Tom. 1. B. C. pag. 776. sive Rupe-scissam Lib. Lucis cap. ultimo, Tom. 2. dictæ B. pag. 87. vel Avicennam Tom. 1. pag. 632. cap. 8. 2.col. seu Clangorem Buccinæ Tom. 2. pag. 164. in fine 2. col. & cæt.

Ac de prædicto necessario Opere Tri-duano, ad Lapidem aurò vulgi colligandum, seu specificandum, quæ specificatio, à nonnullis fermentatio quoque Corporalis vocatur, vide Basilium Valentinum, Tom. 2. B. pag. 421. in principio 2. col. Isaacum Hol-

lan-

landum in suo Opere minerali Lib. 1, cap. 85. & cap. 136. vel Avicennam cap. 8. Tom. 1. ejusdem B. C. pag. 632. 2. col. seu Rogerium Baconem cap. 7. sui speculi Alchem. similit. Tom. 1. B. pag. 616. 2. col. Atque Patr. Jo Colleson Discipuli Basilii, in sua Idæa perfecta Tom. 6. Theatri Chymici, in sua Praxi pag. 150. & cæt. &c.

At fortè dices: quomodo tot distillationes, incerationes, sublimationes, solutiones, & congelationes, calcinationes, & fixationes, & cæt. in unico simili vase vitreo confici possunt? quod usque dum per tot sæcula Pseudo-Chimici Sophistæ capere nequeunt.

Respondeo: quòd cum memoriam habeas, jam suprà audivisti, quòd sal in principio in illo vase tritramus, imbibimus, solvimus & congelamus, & tritratio est calcinatio nostra. Et ecce sunt quatuor, vel quinque operationes unicò repetitò regimine peractæ.

Deindè in eodem vase, modò humectando, & modò exsiccando putrefacimus, ut Riplæus in Quinta sua Porta Tom. 2. B. pag. 280 in fine 2. col. cum exemplo quercus nos docet. Et ex eodem vase superfluam aquam hydropicam lenitè evaporamus, quæ evaporatio, etiam distillatio vocatur. Cum

f

si vellis, supra vas prædictum, alembicum ad-
dere, atque cum incastro ita quoque adaptare
poteris, studioque ita confectum, & loco e-

vaporationis distillare qui-
veris, sed hoc in secundis
tantum imbibitionibus cum
spiritu volatili, seu aqua se-
cundâ repetendis facere po-
teris, quapropter tum non
totaliter aqua insipida eva-
porat, sicuti in primis evaporationibus cum
spiritu aceti peractis evenit; sed parum sem-
per de spiritu volatili simul cum phlegmate
furgit, & ascendit. Spiritus verò aceti, cum
non sit tam volatilis, non tam facile subli-
mat, sed tantum partem aquosam insipidam
nullius valoris evaporando dimittit, si verò
nimius non sit ignis? Et ejus spiritus subti-
lior in parte alcalicus figitur in Corpore.
Postea tres spiritus volatilis partes super Cor-
pus solutum infundimus, & illud in aërem
unâ cum spiritu sublevamus, & exaltamus,
quæ est sublimatio nostra. Deindè, Lapide
absolutò, in eodem vase, super Lapidem jam
fixam iterum unam spiritus partem imponi-
mus, & secum figimus, & cæt. Et ecce oc-
to, imò novem artis dispositiones semper
in hoc unico vase confectæ, ac ita omnia
unicò circulo includuntur. Hinc Arnoldus
in

in suo speculo Alchemiæ Tom. I. B. pag.
687. Octo Dispositiones Artis, quamvis ob-
scurissime descripsit. Et in secunda Dispo-
sitione omnia prædicta in unico vase pera-
genda declarat, & inde subjungit ibidem:
*Septem verò sunt Artis Dispositiones: sed
fuerunt multi, qui de abluitione dixerunt
distillationem, & descensionem, & cæt. & i-
ta novem Operationes (ut supra) posuerunt,
ut scientia magis esset obscura, &c.*

Et ecce, quòd omnia, quæ Philosophi
scripserunt, ubi conveniunt, verificantur:
videlicet, quòd unica sit materia, ubique
reperibilis, vilissima res, aqua viscosa, plus
habeant pauperes, quam divites, stercore
tecta, dulcis, ponderosa, super terram fluens,
ex cælo immediate proveniens, atque ex ve-
getabilibus & animalibus mediate procedat,
vili pretio venalis. Et quòd in centro sal
amarum & fætidum animatum habeat, spi-
ritu vitæ universali repleta, & cæt. ut inferius
ex omnibus congruentibus evidentissime
comprobabimus, quæ omnia & singula in
ullo alio sublunari Subjecto tam accurate,
nec inveniri, neque appropriari possunt. I-
tè, quòd in Opere, post primam prima-
riam divisionem & præparationem, unicum
sit semper vas, unus ignis semper levis &
æqualis, unum regimen, unum Opus, uni-

ca via linearis, & unica repetita dispositio, ut supra notasti. Item, quod ex eo, cum eo, & per eum omnia fiant in hac Arte, quia in eo sunt omnia Operi nostro necessaria, & nihil addimus extranei, & cæt. omnia, quæ omnes unanimiter scripserunt, minutim verificantur, &c. Et contra insipientes hanc veritatem negantes, non erit disputandum, &c.

De quibus tot Operationibus unica rota inclusis, in unico vase peragendis, quomodo hoc intelligatur, vide etiam Nicolaum Flammellum Tom. 2. B. pag. 358. 2. Col. sive Arnoldum in secunda, & septima Dispositione loc, supra citat. Tom. 1. B. pag. 690. 1. col. & pag. 692. 1. col. vel Albertum magnum in suo Compendio de ortu, & metallorum materia, vol. 2. Theatri Chymici pag. 125. seu Frat. Heliam Affisensem in Libello Secreto Artephii Arabis insertum, & cæt.

Et de hoc unico vase vitreo, seu scutellâ, in qua omnia prædicta fiunt alembicô carente, cum sufficiat in evaporationibus chartâ bibulâ tantum illud cooperire, nè pulveres, seu cineres intrò candant: vide Frat. Joann. de Rupe-scissa Lib. Lucis cap. 5. Tom. 2. dictæ B. C. pag. 85. ubi *Tazam vitream* illud nuncupavit. Sive Artephii-

phium Arabem in suo Libello secreto, paulò post principium, ubi dicit: *Pone aurum calcinatum* (nempè Sal trituratam, quod modò non ignoras) *in vase vitreo rotundo, quatuor digitorum alto, vel paulò plus, & super infunde acetum nostrum distillatum, &c.* Seu Alanum in suo Tractatu vol. 3. Theatri Chymici, post quartam paginam ejusdem sui Tractatus, cujus titulus est: *Dicta Alani, ubi scutella solutoria vocatur.* Vel Sendivogium Epistol. 31. Tom. 2. B. C. pag. 503. ubi *Scutella mundatoria dicitur*, exceptâ Phialâ in fine, ut ibidem legitur, & cæteri omnes docent, &c.

Hinc ex Gebro Tom. 2. dictæ B. pag. 357. 2. col. in Annotationibus Nicolai Flammelli, legitur: *Quod post primam primariam preparationem non nisi unico vase, & unico furno indigeamus in Arte*

Quare certum est, quod in prima præparatione ad vinum conficiendum, tartarum calcinandum, sal eruendum, & cæt. pluribus indigemus vasis, ac ordignis ferreis, terreis, cupreis, ac ligneis, & cæt. ut expressè testatur Philaletha in suo Introitu Aperto cap. 17. Tom. 2. B. pag. 669. 2. col. in fine. Et de hoc puncto, vide etiam Theobaldum vol. 1. Theatri Chymici, Parte 3. pag. 179. & cæt. Alias post primam prædictam

Etam divisionem, ac præparationem, esset nobis impossibile pluribus uti vasis, ut in Lib. Ennarrationis Methodicæ trium Gebri medicinarum testatur, & cæt. & experientia docet, &c.

Propterea Arnoldus in suo Thesauro Thesaurorum cap. 17. Tom. 1. B. C. pag. 671, inquit: *Ex his igitur manifestè relucet Philosophos veritatem dixisse, quòd stultis impossibile videtur, scilicet, quòd unum sit semper vas, unica materia, unus Lapis, unum Opus, & unica via linearis, & cæt.* Ac non est mirum, quòd inexpertis impossibile videatur, cum de hac **Arte** Sophistæ nîl penitus intelligant, ut per tot sæcula experientia docet: nam ego mille & ultra novi Chemistas, nec unum adhuc inveni, quòd saltè aliquod principium in hac Arte verè scivisset, & cæt. Ac in fine cum Josue cap. 24. vers. 27. *Testor vobis: ecce Lapis iste erit vobis in testimonium, nè fortè imposterum contradicere velitis, & coram veritate mentiri.*

Et ecce verum, unicum genuinumque Opus Philosophicum, & nîl aliud in Orbe. Quod novi, feci, vidi, meisque manibus pertractavi, & nunc studiosis propalare decrevi. Gratias ergò submissas Deo nostro Benignissimo, Amice Lector agas, cum de-

ni-

nique mysterium hoc tamdiù in pectoris penetralibus Sophorum sepultum, tamque ze-
lotypicè usque dùm occultatum, nunc à me prodigaliter absque ulla invidia lucidissimè explicatum, intelligas; quod certè, nisi sis durissimæ cervicis arcanum hoc funditùs hîc comprehendere poteris. Quod ad majorem tuam eruditionem, ac tutissimam persuasio-
nem cum sequentibus Sophorum omnium congruentium Concordantiis autoritate e-
orum confirmabo, & omnia prædicta cum ipsis Philosophis evidentissimè comproba-
bo, &c.

*Hæc sunt Alchymica mysteria cuncta Sophorū,
Quæ benè, si capias, singula pande tibi.*

Pars

Pars Secunda.

Sophorum Concordantia tam de Vera Mate-
ria, quàm de Praxi; atque etiam de vi-
ni, Acetique Philosophici confectiōe, ac
necessitate, quæ sunt prima Basis, ac Prin-
cipale Artis fundamentum, sine quibus
est mera Chemicolarum fatuitas hoc Divi-
num Opus incipere, uti ex veris Philoso-
phis ulterius demonstrabimus, ex eadem
Bibliotheca Chemica Curiosa Joan-
nis Jacobi Mangeti recollectæ, ut
ibidem omnia invenire possis.

Non est enim occultum, quod non ma-
nifestetur, & in palam veniat: Luc. cap.
8. 18. Unde, ut Sap. cap. 7. atque Eccl.
cap. 1. Audi igitur me, & ostendam tibi
Scientiam meam, quàm mihi Deus benignis-
sime tribuit.

IN primis ergò de metallis aut mineris,
ubi ut plurimum vulgares Chemistæ, Na-
turæ principia ignorantes vanè, ac insipien-
tius occupantur, tractabimus, in quibus
Pseudo-Chymici Sophistæ totis viribus pri-
mum sperma metallicum invenire frustra co-
nantur: nec aliud sciunt argumentum, si-
nè tamen conclusionem, & absque ulla distin-
ctione, quàm: *Ex Homine criatur Homo,*
ex

*ex lupo lupus: ergo ex auro fit aurum, & ex metal-
lis metalla producuntur, &c.* At pessima verè
consequentia, ut inferius lucidè videbunt.

Etenim quibus respondeo, an hoc intelli-
gatur ex Corporibus Hominis, sive Lupi, vel ex
spermate? si dicerent ex Corporibus, nimis
esset absurdum? si ex spermatibus; certè ex
Hominibus mortuis illud habere nequit?
quomodo ergò ex metallis mortuis hoc se-
men habere prætendunt? Quòd semen seu
rerum omnium sperma nîl aliud est, quàm
vapor vivus multiplicabilis congelatus in
quolibet vivo Corpore existens, quò vapo-
re vivò metalla mortua carent. quamvis ex
ipso ortum duxerint, sicuti quoque ex ho-
minibus mortuis, in quibus est extinctus &
exsiccatus, itaq; impossibilis extractionis, atq;
vivificationis, undè metalla jam ad ultimum
eorum finem redacta, in quibus vapor ille
extinctus, atque ibi sicuti frumentum in Pa-
ne specificatus, ac in aliam transactus na-
turam, in primum illa reducere vaporem
non est possibile, ut Sendivogius Tractat.
4. sui Novi Luminis concludit, & cæt. Et
cum à Sapientibus, ut à Jo. Augurello, &
cæt. dicatur: *In Auro semina sunt Auri,*
&c. In Auro vivo nostro spermatice intel-
ligitur, non autem in auro vulgi, & cæt.
ut inferius clarissimè probabimus, & cæt.

E

cum

cum Sal nostrum, Aurum à Philosophis vocetur, &c.

Ipsi repetunt, quòd verè ex semine fiant? sed sicuti in Corporibus animantium sperma latet occultum, ità consequenter in Corporibus metallicis illud occultum inquirere debemus? quibus repeto, an Natura ad metalla procreanda ex iisdem Corporibus metallicis semen sumat, & an metalla inter se multiplicentur. Vel ex spermate quodam ex Elementis productò tantummodò generentur? Etenim hoc certum est, ac indisputabile, quòd Natura ex principiis, seu vaporibus elementaribus in visceribus terræ attractis, ac diù elaboratis, conjunctis & coagulatis, illa generet. Propterea Sophi dicunt, quòd ab initio prima metallorum materia, ac primordiale eorum sperma ex Elementis productum, in unica re composita super terram reperibili, inclusum, sumi debeat, ut inter ceteros Lullius in toto suo Testamento clarè descripsit, & inferius lucidissimè demonstrabimus, cum aliud sperma non habeant metalla, nisi vaporem quendam caliditate mixtum sulphureum mercurialem ex elementis proveniente, in chaote nostro inclusum, ut ait Sendivogius, Tractat. 3.

Quare Animalia, & Vegetabilia porro sper.

sperma vivum multiplicabile vegetativum in se habent, qua de causa inter se multiplicantur. Sed in generatione metallorum, non ità se res habet, propterea inter se multiplicari nequeunt. At si Aristoteles dicat: *Quòd species metallorum multiplicari, ac transmutari non possint, nisi reducantur in primam materiam*: non intellexit de metallis vulgi specificatis, verum enim verò de sua prima salina mercuriali specie sulphurea, seu primà radice verè multiplicabili, cum qua metalla generantur, quæ species, cum nulla res sine excrementis corporificetur, in profundo chaotis nostri sepulta, in illo statu, certè nullum in metallis haberet ingressum, nisi primò in primam spermaticam purissimamque vaporosam materiam arte nostrà reduceretur.

Quamvis Aristoteles in his verbis duplicem quòque operationis modum Alchemiæ ostendat. Unum nempè Chemicolarum Sophisticum, alterum Philosophorum Naturale ac Reale. Opus enim illorum, qui in metallis, & mineris vanè stolidèque operantur, est falsum, quia non reducunt metalla ad primum eorum sperma seu vaporem, neque ullà arte reducere possunt; & *Et ad tales loquitur Aristoteles*, ut hisce verbis testatur Arnoldus Tom. 1. B. C. pag.

701. 2. Col. in suis Quæstionibus, *non autem hoc dixit pro illis, qui Philosophicè operantur, quia prima Pigmentalia Natura ad auri generationem destinata, atq; determinata veraciter in primam reducunt materiam, & cat.* & ità Arnoldus locò citatò. Hinc addit idem Arnoldus in octava Dispositione sui Speculi Alchemiæ, *quòd Aristoteles prædictis verbis Sophistas deridat, frustra, stolidèque præsumentes metalla mortua in primam reducendi materiam, ut Sendivogius quòque Tractat. 4. sui Novi Luminis confirmat.* Subjungit indè Flammel-lus in suo Summario Philosophico: *quòd si quis aurum, & argentum vulgi, aliàque metalla, & cat. in primum mercurium, seu materiam primam metallorum redigere conaretur, is omninò stultesceret, &c.* Quid nunc ergò respondebunt Sophistæ.

Undè cum in hac Arte Naturam imitari debeamus, necessariò ad principia metallorum seminalia, ut ait Pater Hermes, recurrere debemus, quia certè ex Corporibus Corpora non generantur, sed spermate, ut addit Sendivogius Tractat. 6. sui Novi Luminis. Et hoc sperma in metallis jam est extinctum, itàque virtutè generativâ, atque multiplicativâ carent, ut Riplæus subjun- git; & ideo inter se non multiplicantur, nec

na.

natura ipsa hoc facere potest, nèque ad alia metalla generanda illis utitur, cum ex ipsis illud sperma cum quo generata fuere, nec Natura amplius eruere possit, sicuti habemus exemplum in Pane, ut ità legitur in Clangore Buccinæ Tom. 2. B. C. pag. 159. ultra medium prim. col. & in Rosario confir- matur. *Qui Panis ad ultimum finem ductus, quamvis ex frumento ortum suum agnoscat, tamen ex ipso iterum Frumentum erui nequit, quia jam in aliam substantiam sicuti metalla permutatus est, nèque detur regressus in Natura, nèque ex eo plus fermentare poteris, & sinè fermentatione nihil fit, Undè ità est in metallis, in quibus amplius fermentare est impossibile.* Qua de causa verum quòque fermentum in Opere nostro, est eadem materia verè fermentabi- lis, ut idem Clangor Buccinæ subjungit, & licet ultima Lapidis specificatio, seu aurò vulgi colligatio, fermentatio quòque dica- tur, illa non est verè vera fermentatio, quia tum aurum vulgi nîl aliud est quàm ligamen, ut Isaacus in suo Opere minerali Lib. 1. cap. 136 apertè declarat. Et vide Paracel- sum in suis Congeriis cap. 7. & cap. 8. &c. Addit tamen Clangor Buccinæ loc. ci- tat. pag. 149. ultra medium 2. col. *Non enim est necessè, quòd præsumas hoc semen*

E 3

na.

inquirere in sua prima simplici natura in elementis occultum, quamvis sine quinta essentia universalis nil facere possis : sed illud querere debes in specie composita elementata, ex ipsis nempe elementis producta, & cat.

Undè vide Christophor. Parisin. vol. 6. Theatri Chemici in suo Elucidario in Praxi 223. & 229. atque in Explicatione Alphabet. in Practica 231. & ultra, & cat. & ibi prædicta concipies.

Pseudo-Chymici tamen Paracelsum citantes, ipsum tamen non intelligentes, repetunt: *Ait verò Paracelsus, quòd ex metallis, cum metallis, & per metalla, metalla fiant.* Sed quia simplices Sophorum ignorant Cabalas, ità sine conclusione insipientius disputant; juxtà Eccl. cap. 3. vers. 11. dicentem: *Et mundum tradidit disputationi eorum, ut non inveniat homo Opus, quod operatus est Deus ab initio.* Nescientes, ut ait Artephius, quòd hæc Ars sit Cabalistica Arcanis plena, innumeris æquivocis ænigmatibusque multis involuta. Etenim Paracelsus obscurè tamen indicare voluit, quòd unaquæque res ex proprio spermate oriatur in orbe, sicuti ex spermate hominis homo, atque spermate canis, canes gignuntur, & cat. itaque similiter ex proprio vivo semi-

ne metallico, & per semen metallicum, cum quo Natura metalla generat, metalla fiant, non autem ex tot rebus extraneis aurò contrariis, combustibilibus, ac impropriis, in quibus semen metallicum certè non adest. Et multò minùs ex Corporibus mortuis metallicis, ubi sperma extinctum est, & quamvis Fatui illud ibi extrahere possent, quòd est impossibile, ex Regulo martiali, Antimoniò, Plumbò, Marchasita, Cuprò, &c. certè ex illis nunquam aurum producerent, quia nemo dat, quod non habet. Et quòd ita sit, videamus, quid idem Paracelsus in suis Congeriis Chymix concludat: Inquit enim loc. citat. Paracelsus Tom. 2. B. C. pag. 433. cap. 7. in fine 2. col. *Cavendum est à Sophisticis Oleis Vitrioli, & Antimonii, item ab oleis (Nota) metallorum tam perfectorum, quam imperfectorum, ac etiam auri & argenti, & cat.* Et in fine dicti cap. 7. pag. 434. subjungit: *Hujus artis nonnulli zelotes quasierunt fermenta sua in variis mineralibus primis, & mediis, ac in vanum se cucurisse comperuerunt; quoniam in hoc Opere est semper eadem substantia, quæ queritur, cum qua scilicet incipitur, & finitur, & cat.* Et idem cap. 8. loc. citat. pag. 434. 1. col. addit: *Porro notandum, communes illas preparationes Ge-*

*bri, Alberti Magni, Divi Thomæ Aquina-
tis, Jo. Rupe - sciffæ, & cæt. nîl aliud effi-
credas, quàm particulares quasdam metal-
lorum Purgationes, & Calcinationes, &c.
nîl penitus ad nostrum universale pertinen-
tes, quod quidem secretissimò solum Igne Phi-
losophicò (nempe acetò nostrò) indiget, &
cæt.*

Sed prædicti primò hoc scripserunt,
quare, ut quòque Basilus valentinus in suo
Curru Triumphali, cum suo particulari de
antimonio, & cæteri fecerunt; purgârunt
illa, & calcinârunt, ac indè cum oleo fals
nostri universalis particularitèr tinxerunt,
etenim absque hac unicâ verâ radice uni-
versali particularia omnia Chemicorum
sunt falsa; ut ipse Basilus in fine conclu-
dit. Secundò, ut cæteri omnes præscripta
sophistica ubique studiò intermiscuerunt, uti
ex eorum scriptis lucidè patet, ne indigni
penetrarent arcanum, ac neque Artis my-
sterium conciperent; undè ibi Paracelsus
sincerè nobis ostendit, quòd cùm Sophi de
metallis loquantur, nos ubique deludant.
Et cùm de materia metallicâ tractent, vel
quòd materia metallica & mineralis esse de-
beat, subjungant, indicare tantum volue-
runt, ut suprâ demonstratum est, quòd ex
solo spermate metallico, de vera sua natu-
ra

ra metallica, ad metalla procreanda deter-
minato, quò Natura utitur, Lapis fiat, non
autem de spermate alieno Naturâ metallicâ
carente, sed verò Naturâli, primordialique
ex Elementis productò. Hinc ex Helia Ar-
tista in Dialogo Tom. 1. dictæ B. C. pag.
209. 2. col. legitur (Nota Benè) *Opinio
Paracelsi, ut suprâ, asseverantis est, quòd
per metalla, ex metallis, & cum metallis
spermaticis spiritualibus benè emundatis, &
a facibus antea depuratis, metalla fiant, ac
aurum vivum & argentum Philosophorum
tam ad Corpora humana, quàm metalla,
& cæt. modum scilicet docentis hoc caeleste
sal spirituale preparandi, per quod, cum
quo, & ex quo possumus, quasi in eorum ma-
trice spirituales Solis & Lune radios colli-
gere, &c.* Et ecce eorum Cabalæ sincerè
explicatæ. Et sic cum semine proprio vivo
naturali, ex metallis electricis immaturis
metalla fiunt, sicuti cum proprio spermate
vivo naturali hominis, homines oriuntur,
& ità ex metallo fit metallum, ex homine
homo, ex bove bos, & cæt. nec aliò intel-
ligitur modò. Non autem ex Corporibus
destructis atque dissectis, ut ait Sendivogius,
neque ex rebus alienis spermate naturali
metallicò carentibus, uti faciunt Sophistæ,
hoc fieri potest?

E s

Ete.

Etenim legitur in Tom. 2. præcitata B. C. pag. 784. 2. col. ex subtili Philoso-
pho. *In metallis major videtur difficultas, originem à quo sortita fuerint invenire, quam in Plantis, & animalibus: Animantia enim & vegetabilia certum est ex parentibus, seminibus, ovis, spermatibusque mediantibus ortum agnovisse, & ita multiplicantur & crescunt, at non ita metalla, quæ ex progenitoribus metallicis non proveniunt: verum hæc ex ulla alia dici possunt emanasse materiâ, quàm ex Elementis.*

Et ulterius ibidem addit Author: *Primum ergo subjectum sibi propinquum conveniens, atq; affinitate connexum, ærem esse concludimus, & per hunc tanquam per medium ad aquam & terram transferri, ut sit primum, principale, ac universale Naturæ instrumentum, per quod Elementata Corpora Metallica perficiuntur, &c.*

Et ulterius pag. 785. 2. col. subjungit: *Spiritus enim Astralis, à quo propria cujusque metalli species provenit, idem est in principio, mediò, ac fine generationis cursus, & cat.*

Et ulterius pag. 786. 1. col. concludit: *Cum enim hæc non ex Seminibus Corporum, ac spermatibus ibi exsiccatis, suæ generationis primordia metalla suscipiant, neque per*

per illa multiplicentur, sed ex Elementis immediate originem ducant, patet hæc non posse ad metallorum multiplicationem deduci, nisi per dicta principia, secundaria tamen ex Elementis videlicet producta, tanquam per media necessaria, ubi eorum nempe viva spermata vaporosa, & spiritualia resident, & cat. Et hæc est res metallica, ac vera radix mineralis sumenda, per quam, & ex qua metalla fiunt, ut Paracelsus intellexit. Et ita Lullius cap. 57. sui Testam. Tom. 1. B. C. pag. 742. 2. col. aperte confirmat, quod hæc sit nempe materia metallica Naturæ & Sophorum, &c.

Quæ principia secundaria ex Elementis producta, in prædicto unico tantum chaote nostro pura inveniuntur, quod chaos ita profundè in Tractatu Gloria mundi, vol. 6. Theatri Chymici pag. 514. describitur: *Sicuti in principio una fuit materia; quæ nec Terra, nec Aqua, nec Aer, nec Ignis, neque Tenebræ, neque Lux erat: sed horum omnium confusum Chaos: ita quoque hoc primum Lapidis nostri subjectum, non est nisi una sola Res, ex pluribus rebus composita, secundum autem divinam ordinationem, non verò hominum manufacturam. Est enim ignis non habens ignis speciem. Et aer, non habens aeris formam. Est Aqua, cui*
ali-

alia aqua non est equalis, Est terra, quæ terra nullam speciem habet. Considerent ergo decepti Sophistæ, an hoc prædictum chaos tam egregiè à Philosopho descriptum, metallum unquam esse possit? Quam indè chaoticam ac electricam materiam, ubique reperibilem, Pater Athanasius Kircherius in suo *Mundo Subterraneo* Tom. 2. Lib. 12. Sect. 1. cap. 1. ità sapientissimè definiit, quamvis illam minimè noverit, cùm non omnes sciant omnia. Sed sicuti fuit in omnibus verè aliis scientiis maximè eruditus, & expertus, hæc quòque Naturæ principia benè intellexit, & hoc Chaos ità profundè descripsit, & explicavit, quòd si illud præ manibus habuisset, non ità clariùs, sicuti revera est, ipsum demonstrare potuisset. De qua sapientissima Kircheriana Chaotici nostri descriptione, vide Tom. 1. prædictæ B.C. pag. 153. ubi ex ipso relatà, sic legitur, &c.

E Sacris inquit. mosaïcis Oraculis, quæ meritò omni humana cognitionis certitudini, multis parasangis anteferre debemus, constat Deum rerum omnium Conditorum in principio materiam quandam, quã nos non in congruè chaoticam appellamus, è nihilo creasse. Gloriosus enim Deus omnia simul creavit, intra quam quicquid in Natura rerum mixtarum, substantiarumque materialium postea pro-

producendum erat, veluti panspermia quædam confusum latebat, &c. Quæ cùm ità sit, meritò hoc locò quari potest quanam fuerit illa panspermia vis seminalis rerum omnium productrix? Dico fuisse spiritum quendam mercurialem, seu ex subtilioricalestis aura, sive Elementorum portione, vel ex eorum quintà essentiâ compositum, fuisseq; vaporem quendam sulphureo-salino-mercurialem, semen universale rerum ex Elementis à summo Deo concreatum, originem omnium eorum, quæ in mundo condita sunt, entium Corporum. Hic enim pro natura matricum, quibus inditus: in matricibus quidem inanimatis mineralia & metalla Corpora. In vegetabilibus omnis generis plantas. In sensitiva Natura, Animalia, juxta congruam unicuique Naturam insitione mirificè producit, ac in tot Corpora mixta, quot species rerum sunt, combinatione ineffabili soli Deo nota individuatur, &c.

Undè non imeritò hoc tanquam semen universale Naturæ spiritum salino sulphureo-mercurialem, unam substantiam triplici virtute distinctam nuncupandam censuimus, proximum rerum omnium principium ex Elementis productum, quæ hujus vehiculum quoddam sunt, ac materiam remotam ab initio rerum inditum, & ad rerum omnium constitutionem, compositionem.

tionemque à Deo destinatum, cum nil sit in rerum natura (Nota) nec in Trino Natura Imperio, quod ex hac triplici virtute in unico illo SALE NATURÆ contenta non constituentur, & cæt.

Et Author Philosophus ibidem deinde subjungit: Quemadmodum ergo spiritus hic Mundi universalis, & Sal hoc Naturæ Astrale, genuinum Aurum hoc Philosophorum, desideratissimus hic Sapientū Mercurius, Elementorū quinta essentia, superiora, omniāq; inferiora fovet, nutrit, & conservat, & cæt. Itā quoq; in hoc mirabili subjecto jure merito quarimus tinctura nostra universalis universalem materiam, & cæt.

Hinc Sendivogius in suo Lumine Tractat. 3. Tom. 2. B. C. pag. 466. 1. col. inquit: Prima metallorum materia, seu eorum sperma duplex est, sed una sine altera metalla non creat. Prima & principalis (in hac Arte inquirenda) est humidum aëris caliditate mixtum (nempè spiritus universalis) hanc Philosophi Mercurium eorum nuncuparunt, qui radiis Solis & Lunæ gubernatur in Mari, seu Chaotæ Philosophorum. Secunda est Terræ caliditas sicca, quam Sulphur eorum vocarunt (hoc est Sal Naturæ sulphureum prædictum) & cæt.

Et ulterius ibidem 2. col. subjungit: Verum enim verò ab his omnibus (Nota) qui in vana metallorum solutione versantur, & metalla per totum solvere frustra conantur, & cæt. Si Naturæ processum benè considerarent, viderent rem se habere longè aliter, &c. Et ulterius: Sed tu, Amice Lector, primum observabis hoc primordiale Naturæ punctum, ut supra dictum est; sed hanc tibi habeto cautelam, ne in metallis vulgi illud spermaticum quæras punctum, in quibus certè non est. Nam metalla omnia vulgi sunt mortua, sed nostra sunt viva, spiritum vivum habentia, (Spiritu vivò Universali nempè imprægnata) quæ omnino sumenda, & inquirenda sunt. Undè vide Epistol. 50. ejusdem Michaëlis Sendivog. Tom. 2. B. C. pag. 512. & 513. ubi de hoc spiritu vivo universali in unico nostro vivo metallo reperibili profundè loquitur, &c.

Addit Bernhardus Comes Trevirensis in sua Epistola ad Thomam de Benonia, Tom. 2. B. pag. 406. 2. col. Possunt quidem species metallorum in speciem olei reducere, in speciem autem metallicam minimè, (ut supra ex Aristotele probavimus) illud tamen ole.

oleum ad medicinam Corporis humani prodesse posset, impertinenter tamen, ac inutiliter ad Opus nostrum Philosophicum, & cæt. Et vide ibidem ulterius pagin. sequenti 407. 1. col. quid de metallis & mineris concludat, & cæt,

At Senior similiter Tom. 2. B. C. pag. 234. 1. col. erga finem capituli, sive sermonis, inquit: *Multi non intelligentes dicta Philosophorum aridis adhaerunt Mineris & Metallis, quæ sicca sunt, spiritu vita, tineturæque carentibus, propter quod tempus inutiliter amittunt, & pecunias projiciunt.* Et tamen Sophistæ non credunt, omnia contradicunt, & de jure capitis in metallis & mineris laborantes, atque in mercurio vulgi, qui est omnium Alchymistarum deceptor, ac quotidie novas quoque inquirentes materias, inveniunt etiam novum, recensque nihil, ut ait Sendivogius. Hinc uti legitur in Lib. Sap. cap. 3. vers. 11. *Vana est spes illorum, & labores sine fructu, ac inutilia omnia Opera eorum.*

Subjungit enim Sendivogius in suo Novo Lumine Tractat. 4. Tom. 2. B. pag. 466. 2. col. *Sciant Doctrina Filii, sperma metallorum diversum non esse à spermate rerum omnium, scilicet vaporem humidum, (Cælestem prædictum) ideo frustra quarunt Alchemystæ met-*
tab.

tallorum reductionem in dictam primam materiam, quæ tantum vapor est. Ex Elementis tantummodo proveniens, ut supra satis demonstratum est. De quo vapore cælesti tantâ decoratō mirabilitate; spiritu nempe universali Sapientum, vide Sapientem in Lib. Sapientia cap. 7. vel alibi ex eodem Salomone lucidius explicatō, & cum prædictis sapienter combina.

Qui vapor Sapientia vivus, igneus & spiritualis in mortuis metallis aridis, ut supra dixerunt Senior, & Sendivogius certe non est. Unde Philosophi materiam quandam secundam fluidam invenerunt & mollem, ex cælo immediate proveniente, virgineam, non adulteratam, verè universalem, in qua tria primordialia Naturæ principia vera spermatica, & vaporosa, cum quibus, & ex quibus Natura metalla generat, tantummodo resident, & ex qua facile illum extraxerunt primum metallicum vaporem sulphureum ex Elementis unâ cum materia illa chaoticâ secundâ productum, ac in ejus centrō in Sal Naturæ coagulatum & animatum sepultum, atque ex eodem subjecto spiritum quoque habuerunt illum universalem igneum mercurialem; & sic Sal, Sulphur, & Mercurium Naturæ obtinuerunt, quæ sunt Corpus, anima, & spiritus eorum, & omnia ex una re provenientia, ut Geber, Lullius, Senior, &

& cæt. apertè declarant, quæ omnia ex metallis extrahi nequeunt. Et ex auro vulgi quamvis aliis perfectiùs, tamen tincturam erui nequit, cum non habeat nisi pro ipso, ut ait Senior Tom. 2. B. pag. 234. in fine 2. col. & cæt. & spiritu vitæ careat.

Propterea addit Sendivogius Tractatu 4. suprâ citato ibidem Tom. 2. B. pag. 467. 1. col. *Ego verò, ut clariùs loquar, omnes hic præcavere moneo, ut tot metallorum solutiones, & calcinationes, & cæt. sinerent, nam frustra id queritur in re dura, cum per se materia nostra (secunda) ubiq; sit mollis.* Itaque idem Sendivogius in suo Epilogo erga finem, ulteriùs loc. citat. pag. 473. 2. col. concludit: *Quòd si in tertia materia operatus fueris, nihil efficies, ut tractant hi, qui extra hoc unicum Sal Naturæ mercuriale prædictum (quod est vapor ille congelatus melior, quàm universa terra ab ipso præscriptus) laborant in herbis, lapidibus, (Nota) & mineris, & cæt. exceptis Sole, & Luna nostra, & cæt.* Et jam suprâ in prima Parte probavimus, quòd Sol & Luna nostra in hoc unico Sale Naturæ duplici sulphureo animato mercuriali considerentur, ut inter cæteros, ex Gebro, & Lullio Tom. 1. B. C. in fine pag. 915. quòque contestatur, quia sunt duo Naturæ sulphura tingentia simul album

sci-

scilicet & rubrum in illo Sale mirabili contenta, ut ita quòque Paracelsus in suis Congeriis Chymia cap. 8. Tom. 2. B. pag. 434. in fine 1. col. confirmat, inquiens: *Natura ab Artifice requirit ut Philosophicus Adam (Hoc nempè Sal, quod est Terra Virginea Adamica alba & rubra) in mercurialem primam substantiam adducatur, ac demùm in Solarem Lapidem enascatur, quia (ut ulteriùs addit) Album & rubrum ex una sola radice profiliunt absque medio quovis.* Ut ita similiter Daunstenius Anglus cap. 3. in eodem Tom. 2. B. pag. 312. 1. col. contestatur. Et Riplæus in Accurationibus & Practicis Raymondinis, ita lucidiùs illud duplex animatum Sal Naturæ descripsit, dicens. *Aurum, & Argentum Philosophorum sunt due Tinctura simul, sive duo sulphura Naturæ album & rubrum in uno Corpore tecta, non dum à Natura in Aurum & Argentum completa, neque specificata, & cæt.* Et ecce quare meritò dicitur materia metallica & mineralis, & quòd in hoc auro vivo nostro semina sint auri, ut Augurelius, & cæt. Unde vide Laur. Ventur. cap. 25. ac sedulò spiritu omnia ibi perlegas, & combina, ac ibidem cap. 11. & cap. 28. & cæt.

Hinc Philaleta in suo Introitu Aporto cap. 1. Tom. 2. B. pag. 662. 1. col. postquam

F 2

an-

antea de hoc Auro nostro albo & rubro duplici hermaphrodito multa scripserit (quia reverâ omnia, quæ in Libris Philalethæ ubique ex ipso inveniuntur, sicuti ipse scripsit, sunt verè observatione digna; sed alia multa, quæ ab amicis Jo. Pontani ad eorum sophisticationes accreditandas de Regulo, Antimoniô, & cæt. post Philalethæ obitum in suis scriptis temerè adjunxerunt, falsa sunt, de quibus Philaletha nec somniavit, ubi quoque ad exaltandum eorum amicum Pontanum, illum etiam stolidum sophistam in scriptis Philalethæ citârunt, & inseruerunt, qui insipiens Pontanus nunquàm Philalethæ fuit notus, aliàs quæ ex Philaletha sunt, ipsum Adeptum fuisse contestantur) indè in fine capituli citati Philaletha concludit: *Quòd argentum vivum nostrum sit Sal hoc Sapientum, sine quo Sale, quicumque operator in hac arte introductus, erit sicuti sagittarius, qui sine chorda sagittat.* Et cap. 2. ulterius subjungit: *Quòd istud argentum vivum minerale sulphureum, tamen non propriè sit minerale, neq; metallum, & cæt. at sal quoddam animatum Astrale Natura, & cæt.*

Propterea ait Isaaccus Hollandus in suo opere minerali Lib. 1. cap. 64. *Sal hoc pretiosissimum duplex, quia animam rubram sulphuream in se habet occultam, itaque veteres*

res sal animatum ipsum vocârunt, & cæt. Undè legitur in Tom. 1. dictæ B. C. pagin. 914. 1. col. ex Gebro & Alberto Magno: *Prima mineralis metallorum materia est unum Sal Natura. Metalla autem debite in sal verti non possunt, nisi mediantibus multis calcinationibus cum rebus extraneis sibi commixtis, quæ autem calcinatio tamem auro vulgi evenire nequit. Quoniam sophistica calcinatio fieri debet sine ulla alterius rei mixtione; sed cum proprio suo externo sulphure adustibili, quod sulphur adustibile in auro & metallis non adest, ergò debite calcinari, & ad primam materiam reduci non possunt, & cæt.* ut suprâ dixit Aristoteles.

Sophistæ autem, quia nîl aliud volunt, nec aliud intelligunt, quàm metalla & mineralia cômunia, quamvis suprâ lucidè ex Pythagora, Gebro, Alberto magno, Paracelso, Helia Artista, Lullio, & cæt. probaverimus, quòd cum Sophi de metallis loquantur semper, & ubique de metallo nostro vivo spermaticeo intelligant, & ità sub nominibus metallicis simplices deludant, tamen, mira res! hoc credere nolunt, & contrarias Sophorum auctoritates juxta eorum opinionem explicare conantur, & ità in Sophicis doctrinis, quod volunt, sumunt, & quod nolunt, rejiciunt; & licèt

metallis, nec unica ex tot circumstantiis, si-
ve signis & contra signis chaoti nostro tan-
tū convenientibus & appropriantibus, ad-
aptare possit, tamen nullam audire volunt
rationem, & ideo cum similibus non est di-
sputandum, quapropter, cum indē multos
quōque perlegant Authores omnia metalla
in hac arte damnantes, vel sincerē asseren-
tes, quōd metalla in primam mercurialem
materiam reducere sit impossibile, statim di-
cunt, quōd isti non fuerint Adepti. Sed ad
nostrum redeamus propositum.

Undē clarē patet, quōd Sophi, cum de
metallorum calcinatione tractent, non in-
telligent, ut suprà ex Paracelso, & cæteris,
audivisti, de metallis vulgi? sed benē qui-
dem de eorum metallo vivo electrico im-
turo tartarizatō, cujus verē tartarus quam-
vis antea per vulcanum calcinatus, tamen in-
dē, antequā ex eo sal eruatur multas quō-
que habet sulphureitates combustibiles, ut
suprà ex eodem Gebro, & Guidone de Mon-
tanor demonstravimus. Et de hoc puncto vi-
de ipsum Paracelsum in suis Congeriis Chy-
miæ cap. 11. Tom. 2. B. pag. 438. 1. col.
ubi incipit: *Arcanum Tartari similiter est
amovendum, & cat. donec indē (ut suprà
dixit) vulcanō mediante sola, puraque me-
dia substantia alba inveniatur in centro, quæ*
sub-

*substantia, nempe sal, facile subindē in o-
leum, seu aquam Philosophicam, nimirum in
primam materiam deduci poterit, &c. &c.*

Quapropter, ut suprà, ex Lullio, &c.
perlegisti, ex hoc tartaro calcinato pretiosis-
simum Sal nostrum eruitur, quod Sal est ve-
rum unicūque sperma congelatum metal-
lorum, & Corpus Solare, & Lunare Sapien-
tum vocatur, quōd Corpus verē mediante
sulphure adustibili in prædicto tartaro abun-
dantē residente, illum calcinando, denique
ex cineribus elicitur, quod indē ab artifice
radicaliter aquā sui generis solutum, in pri-
mum naturale sperma metallorum deducitur.

Hinc legitur in Clangore Buccinæ Tom.
2. B. pag. 155. 1. col. *Tunc enim habetur
proprium sperma metallorum, ex quo metal-
la artificialiter super terram perficiuntur, si-
cuti per Naturam sub terra ex eodem sper-
mate generata fuere.* Et vide Petrum Bo-
num Lombardum in sua Margarita Novella
cap. 25. &c.

Undē sequentia cum prædictis sanā men-
te combina. Legitur enim ex Lullio Tom.
1. B. C. præcitata in fine 2. col. pag. 915.
(Nota Bene) *Sicuti prima mineralis ma-
teria metallorum, ut diximus, est unum Sal,
ita etiam nos Naturam imitari volentes con-
vertimus, vulcanō mediante, metallum no-*

strum vivum in salem album, ut argentum, quod à Philosophis argentum vocatur. Et in suo profundo tenet occultum vaporem illud rubeum sulphureum, scilicet animam, aurum à Sapientibus nuncupatum; & de hoc auro & argento semper Philosophi intellexerunt. Ideò non oportet fundamentum aliquod in hac scientia facere super aurum & argentum vulgi neq; à fortiori super alia quacunque metalla, quoniam omnes Philosophi dixerunt hanc medicinam fieri debere ex re vilissima, ubiq; reperibili, omnibus nota, & cæt. Quid ergò lucidiùs dicere potuit de hoc mirabili Sale Naturæ, in quo, ut supra notasti omnes, unanimiter conveniunt? ergò clarè elucet, quòd corpus hoc ad Opus Philosophicum sit inquirendum, non autem Regulus, Plumbum, Aurum, Antimonium, & cæt. quod Corpus animatum est verè ejusdem generis sui spiritus mercurialis universalis prædicti, qua de causa in ipso solvitur, & simul conjunguntur, quia Natura Naturâ gaudet, Natura Naturâ lætatur, & Natura Naturâ amplectitur.

Hinc dicit Comes Bernhardus in Epistola ad Thomam de Bononia Tom. 2. B. pag. 400. in principio 1. col. Differt ergò solvens à solvendo, proportionem, & digestionem, non autem materiâ, & ibidem ulterius ad-

addit: Fatui autem ex Mineralibus faciunt, & extrahunt aquas corrosivas, in quas projiciunt species Metallorum, & eas corrodunt, non autem solvunt solutione naturali, quæ quidem solutio naturalis requirit permanentiam amborum, veramque conjunctionem solventis & soluti, & cæt. Quòd certè cum eorum aquis & metallis chemicolæ minimè hoc facere possunt, & cæt. quia non sunt homogeneæ sed inter se contrariam habent naturam, & cæt.

Undè sedulâ fronte perlegas Epistolam Arnoldi Villanovani ad Regem Neapol. transmissam Tom. 1. B. pag. 683. ubi omnia prædicta simul sapienter combinando, confirmata reperies. Ac idem Arnoldus in suo Flore Florum loc. cit. pag. 680. 2. col. inquit: Quidam ex Corporibus metallicis credunt medicinam elicere, & sunt decepti: error enim illorum est, quia primum sperma Metallorum ab initio non acceperunt (nota ab initio) sed Corpus sicuti est in natura sua, &c.

Memento ergò, quæ supra ex omnibus congruentibus de hoc primo spermate ab initio inquirendo, dicta sunt, ac inde respondeant Chemicolæ, an Regulus, Aurum, Antimonium, & cæt. sint primum metallorum sperma, vel Corpora sicuti sunt in sua Natura?

F s

Hinc

Hinc legitur in Annotationibus Nicolai Flammelli Tom. 2. B. pag. 353. 1. col. ex Rosario : *Si cupias investigare hujus artis secretum, cognoscere te primò oportet primam metallorum materiam, cum qua scilicet illa primò generata fuere, alioquin tuò frustra-beris labore.* Quænam autem sit hæc prima metallorum materia ab initio inquirenda, si-ve agnoscenda, jam supra ex Sendivogio Tractat. 3. sui Novi Luminis demonstravimus : nempè spiritus igneus Cælestis, & terra sicca sulphurea in mari Philosophico ambo expiscanda. Quare addit idem Sendivogius in eodem Novo Lumine Tractat. 6. Tom. 2. B. pag. 468. 2. col. *Et quamvis Corpus Metallorum ex Mercurio sit procreatum, tamen quod de Mercurio Philosophorum intelligi de-beat?* Hoc est, ex prædicto Sale Naturæ fixo sulphureo suo cum spiritu igneo mercuriali volatili, universalique conjuncto, quæ est illa prima metallorum materia ab Artifice primò cognoscenda, cum quibus simul col-ligatis sit verus Mercurius duplicatus Phi-losophorum. De quo unico spiritu univer-sali igneo mercuriali Sophorum, unicè in unica nostra magnesia reperibili, vide ipsum Sendivogium in suis Epistolis ulterius, Epi-stol. 44. & ultima, loc. citat. pag. 510. & 515. ubi evidentissimè demonstratur apertè. Er-
gò

gò hæc est materia in hac Arte ab initio in-quirenda? id est, illæ duæ res ex una re pro-venientes satis supra demonstratæ, quæ *Re-bis* dicuntur, nimirum, Corpus fixum ani-matum sulphureum, & spiritus volatilis mer-curialis igneus, ambo ex illa materia secun-da Olympica extracta; non autem ex mate-ria tertia, uti sunt metalla, in quibus certè non adsunt? Etenim supra audivisti, quòd illæ duæ res in unum colligatæ mercurium verum cælificatum sapientum componant, & quòd iste Mercurius sit Prima Metallorum Materia, & cum isto Mercurio Metalla sint creata. Ergò hæc est Materia prima ab ini-tio sumenda?

Indè sequitur Sendivogius in prædicto Tractat. 6. loc. præcitat. *Errores omnium horum è sequenti patebunt exemplò : mani-festum est enim, quòd homines suum habeant semen, in quo multiplicantur, qui igitur Hominem generare vult, non Corpus, sed semen, quòd est purus vapor, sumit, sed à vulgaribus Chymistis sinistrè proceditur, qui ab initio locò seminis Corpora sumunt, ne-scientes, quòd ex Corporibus Corpora non ge-nerentur, sed spermate, quò spermate metal-la carent, ut supra ipsemet Sendivogius Tra-ctat. 3. jam dixit : Undè in fine dicti Tra-ctat. 6. concludit : Semina ergò vel sperma-*

ta ab initio sunt inquirenda, & non Corpora, & cat. ut ita lucidis subjungit verbis Lullius in Theoria sui Testamenti cap. 55. & cap. 56. Tom. 1. B. C. pag. 741. & 742. & cat.

Cum etgò Rosarius suprà dixerit, quòd frustranenus omnis sit labor sinè primæ Metallorum Materiæ vera cognitione, & Sendivogius Tractat. 3. suprà citat. lucidè afferat, quòd prima metallorum hæc materia sit quædam aëris humiditas mercurialis caliditate mixta, unâ cum siccitate terræ sulphuræ salinæ, & quòd hæc bina res sit mercurius & sulphur Philosophorum in eorum mari tantummodò ambo reperibilia; ergo hæc est prima metallorum substantia, primumque sperma naturale ab initio sumendum?

Item cum repetat Sendivogius, quòd materia secunda universalis aërea, non autem tertia specificata, sit inquirenda; & quòd sit Ros noster, & absolute concludat, quòd si in tertia materia operatus fueris, uti sunt metalla, Ladides, & cat. nihil efficies?

Ergò quid respondebunt Sophistæ? nisi quòd ipsi Phrenaticam tantum noscant Chymiam, nos autem Hermeticam?

Materia enim nostra secunda est Olympica, spermatica, rorida, electrica, virginea, universalis, ex Elementis immediate produ-

cta

cta, & ex illis universaliter procedens; de qua ita Lullius in suo Testamento cap. 3 scripsit, ut Tom. 1. B. C. pag. 711. 1. col. *Dicimus, quòd primum & principale medium sint quatuor Elementa. Secundum. sunt vapores compositi ex ipsis Elementis immediate de prima Compositione Naturæ, in quos vapores omnia Corpora resolvuntur. Tertium, est aqua clara composita ex dictis vaporibus per condensationem sua Naturæ, quæ venit in dictos vapores quatuor Elementorum (nempe spiritus universalis ex illa prima Compositione Naturæ extractus in formam verè aquæ claræ prædictæ) & illa res est argento vivo magis propinqua (Nota) quod quidem reperitur super terram, & non sub terra, currens, & fluens. Et istud argentum vivum à materia aëris est propriè generatum, & ideò ipsius humiditas est valde ponderosa, & cat.* Sicuti reverà est, cum non inveniatur viscosa humiditas ponderosior in orbe, ut inferius ex Morieno videbis. De qua dicit Ripheus in suo Libro Terra Terræ Fit mentio in Sacra Scriptura pluribus in locis & legitur à Sacerdotibus in Altari, & cat. Sicuti verissimum est.

Et quòd verè materia hæc super Terram & non sub Terra reperiatur ubique, vide Richardum Anglicum in suo Correctorio

rio

rio in fine cap. 11. Tom. 2. B. pag. 271. 1. col. five Arnoldum in Octava Dispositione sui speculi Alchem. Tom. 1. dictæ B. pag. 693. in fine 1. col. Vel Guidonem de Montanor in Præloquio suæ Scalæ, Tom. 2. ejusdem B. pag. 135. in fine 2. col. Atque etiam Vol. 6. Theatri Chymici, pag. 511. in Rythmis ex Fratribus Auræ Crucis, imò quòque ibidem subjungunt, *quòd ubi materia hæc inveniatur non crescant metalla, & quòd primum semen metallorum inquirendum, sit duplex, ut supra dixit Sendivogius Tractat. 3. citat. & bina res, scilicet, Aqua volatilis mercurialis, & terra fixa sulphurea &c.* Quis ergò contra tot Philosophos hujus Artis magistros ità ubique congruentes, amplius contradicere audebit? Item Lullius locuprà citat. in fine cap. 73. pag. 752. 2. col. inquit: *Audi quid dicimus: quoniam non Bresca, nec Zaccara, neque Balsamum Aromaticum tantum te delectaret, sicuti nostrum primum confectum, quòd si semel paululum suum delectabilem gustaveris saporem, juro tibi, quòd de illo majorem haberes voluntatem comedendi, quàm prius.* Et vide ipsum Lullium cap. 24. & combina.

Addit Morienes in colloquio cum Rege Kallid Tom. 1. ejusdem B. pag. 515. 1. col. *Tactus hujus Lapidis est mollis* (ac similiter Sen-

Sendivogius Tractat. 4. citat. Tom. 2. B. pag. 467. 1. col. quòd materia nostra sit mollis, confirmat) *& est major molities in eo, plus quàm in suo corpore: pondus verò illius multum est grave* (ut supra dixit Lullius) *ac ejus gustus dulcissimus, ejusque natura aërea, nempe Cælestis, & sub sterquiliniis reperitur, &c.*

Subjungit Petrus Bonus Lombardus in sua Margarita Novella cap. 14. Tom. 2. B. pag. 51. in fine 1. col. *Nam in hoc Lapide, quando oritur cum ipse sit liquidus, & fluens, & patiens, dicitur femina, suum autem coagulum, nempe Corpus, à quò coagulatur cum sit solidum fixum, & agens dicitur masculus, &c.* (scilicet Sal) Ait Flammeus Tom. 2. ejusdem B. pag. 358. 2. col. *Ex his, quæ dicta sunt, modò sis ingeniosus, gustabis hoc delectabile Nectar Cæleste, super quòd tota Philosophorum intentio est fundata.*

Scriptit Sendivogius in fine Epistol. 50. similiter Tom. 2. B. pag. 512. & 513. *Eligi debet mercurialis substantia, in qua est spiritus universalis coagulatus, quò in statu nullibi reperiri potest, præter in unico subiecto nostro, à quo semel separatus amarissimus est.* (Hoc est Corpus seu Sal ab illa substantia Cælesti erutum, quòd verè amarum est

est & fœtidum) indè sequitur ibidem Sendivogius (Notabene) *Si verò de secunda materia sermo sit , jam conveniunt qualitates & proprietates prædictæ , & cat. Nam dictum subjectum est spissum , opacum , subrubrum , & album , dulce , & suavis odoris. Sal autem sũme siccum , quia terra est , & amarum. ut supra dixit ; & ulterius addit : Recens verò est eligendum , quia materia hac tractu temporis facile dimittit spiritum universalem. De quo Spiritu universali , seu Aqua nostra , quæ est Fæmella ; (ut supra dixit Petrus Bonus Lapidis nostri ,) ait Lullius cap. 42. Tom. 1. B. pag. 733. 2. col. Fæmina aperit virum (nempe spiritus solvit Sal) veruntamen Lapis fieri nequit per simplicem Fæmellam , cum ipsa venerit à genere generalissimo universali , & cat. Sed est necesse suo Corpori , seu Sali conjungere , quod est coagulum , ut supra dictum est , & ex omnibus congruentibus comprobavimus , &c.*

Hinc ergò benè Sophistæ sanâ mente reflectent , an nostrum Cæleste Roridum universale subjectum unquam aliquod esse possit metallum ? cum certè metalla spiritum universalem quò carent , nunquam dimittere possint ; nequè metalla sunt dulcia , nequè odorem habent , nec illa comedere possumus , ut supra dixit Lullius , &c.

Un-

Undè idem Sendivogius in suo Epilogo post 12. suos Tractatûs Novi Luminis , Tom. 2. B. pag. 472. 2. col. inquit. *Est in Aëre occultus vita cibus , quem nos Rorem de Nocte vocamus , cujus spiritus congelatus (sal illud Centrale Naturæ videlicet in Rore nostro coagulatum) melior est quàm universa Terra &c. Et ulterius subjungit. Id enim accipere debes , quod est , sed non videtur donec Artifici placeat (nimirum sal hoc Naturæ Centrale in ipsa magnesia occultum , & spiritus universalis igneus in ea inclusus) Est enim Aqua Roris nostri , ex quâ extrahitur sal Petra Philosophorum &c. & ulterius addit : Et sic hoc locò habebis verissimam Hermetis explicationem , asseverantis Patrem ejus esse solem , matrem verò Lunam , & quòd ventus portaverit illud in ventre suo , ex Aëre videlicet nimirum Sal Alkali nostrum , quòd Philosophi Sal Armoniacum , Sal Vegetabile , sulphur natura &c. nuncuparunt , occultum in ventre magnesiæ nostræ &c.*

Hinc de hoc occulto Sale , Aurum nostrum , ut supra , audivisti nuncupatum , legitur in Rosario Abbreviato , Tom. 2. B. pag. 133. in principio , 1. col. solvatur Aurum , quod in Corpore magnesiæ nostræ est occultum , ut in suam primam spermaticam reducatur materiam &c. Ergò clarè vides , quòd omnes , ut dictum est ,

G

est,

est, in hoc unico Sale in Centro prædictæ magnesiæ occulto, in primum naturale sperma reducendô, ubique convenient. Ergò hoc est Aurum & Argentum Philosophorum, ut supra ex Lullio notâsti, verum & unicum Corpus eorum, verâque species metallica inquirenda, verâque Radix mineralis in hac Arte sumenda, non autem metallica vulgi, ut abundè ex omnibus unisonis supra comprobatum est? Hinc legitur in Arca Arcani Tom. 2. B. pag. 598. ex Rustico, Part. 2. 1. col. *Omnium enim metallorum sperma Naturale, est in hac unica Re, quæ meritò electrum immaturum, magnesia, & Lunaria, &c. vocatur.*

Nunc aliam videamus Concordantiam, an hoc Sal sit illudmet Amarum, Alcalicum, Aër congelatus, Sal Armoniacum, Sal Vegetabile, & Sulphur Naturæ, ut supra à Sendivogio, &c. Descriptum, inquit enim Lullius in suo Testamento Novissimo, Tom. 1. B. pag. 794. 1. col. *Fili variis nominibus illud sulphur Gloriosum Philosophi nuncuparunt: dicitur enim Sal Armoniacum, Sal Alcalicum, Sal Amarum, ventus sive Aër congelatus, Sal Nitri, Sal Naturæ, Sal Vegetabile, &c.* Ergò hoc sulphur Naturæ non elicitur ex metallis, sed ex magnesia nostra, in cujus centro latet occultum

um, sicuti de similibus Concordantiis Tripossem implere volumina, sed satis hæc esse noto, cum nunc edoctus ubicunque sedulo spiritu perlegendo similia invenire poteris; quæ antea pro te erant verba ignota in Libro sigillato signata, ut ait Isaias ad Hæbræos cap. 29. quare sicuti Documenta hæc non erant juxta tuam mentem in metallis & mineris adaptata nullam super ipsa reflexionem fecisti. Nunc autem jam vides quanta sit differentia inter veram Hermeticam Chymiam, & falsam sophistarum metallurgiam, gratias Deo agas. Item Lullius cap. 23. Tom. 1. B. pag. 721. 2. col. ait: *Elementa nostra ab una sola Natura exiverunt, quæ species mineralis influxa est potentiliter &c.* Et in fine concludit, dicens: *Quare ita trahimus illa de potentia in a-* tum, & cat. Ac de prædicto sale amaro, inquit Riplæus in Lib. de Mercurio: *Considera bene, quòd ex omnibus pretiosis fructibus prima illorum materia amara sit & acerbior, à quòque Sal Naturæ prima metallorum materia amarum est & acerbum, &c.*

Hinc addit Avicenna Tom. 1. B. pag. 34. in fine 1. col. in Declaratione Lapidis ad Filio Aboali: *Oportet, ut forma magni elixiris educatur de potentia hujus materiae auri generationem determinata videlicet,*

ad actum, in qua naturaliter existit; in eadem Elementorum inviscata grossitate abscondita: ideo Lapis originalis ac primordialis vapor appellatur, quia est aurum in fieri, seu in via digestionis non dum Naturam fixum, neque ad metallicam perfectionem terminatum, neque specificatum sed iniatum, & cat.

Quid ergo lucidius dici potest, ut scamus, quod primum sperma, seu primordialis vapor metallicus inquirendus sit in Arte; quò Natura utitur, &c.

Dicit autem Lullius in fine cap. 24. Tó. 1. pag. 722. 1. col. Quando verò panem conficere voles, accipe primò farinam, & hoc intelligitur cum figuratè de Elementis loquamur, &c. Hic est, ut suprà dixit Sendivogius Tom. 2. Tractat. 6. in fine pag. 468. nempè inquit Scias ergò sperma multiplicativum esse materiam secundam, & non primam: Prima enim Mineralia non videtur, occulta est in natura, in Elementis, secunda verò interdum Elementi Doctrina apparet, & cat. Quia non jam ipsis Elementis hoc semen aurificum inquirendum est? neque in aëre, ut suprà ex Clavigore Buccinæ Tom. 2. pag. 149. erga finem 2. col. declaravimus, dicente: Ne praesumamus ipsum inquirere in sua prima specie simpliciter in Elementis? sed debes ipsum querere in

Elementis composita, &c. Nimirum ut dixit Sendivogius in materia secundaria Elementata; non autem, ut ita addit Lullius cap. 24. suprà citat. principia nimis remota subtilia; neque ultima nimis grossa & commixta sumere debes? quia principia sunt Elementa, ultima sunt metalla jam specificata, materia tertia, & mortua, sed mediam tantum sumes materiam, in qua sunt Elementa elementata, vivaque semina jam ad metallicam generationem proximè habilitata, &c.

Propterea dixit Lullius, accipe primò farinam, quæ est materia secunda, sive mediana ad panem conficiendum proximè habilitata, & ne quæras primam in Elementis occultam. Undè ibidem loc. suprà citato cap. 24. addit Lullius: In quibus Elementis sunt entia realia mineralia, de quibus movetur virtus Celestis instrumentalis, & ista virtus movet nostram materiam occultam, & hac materia per Artificem moveatur de potentia ad actum.

Ac idem Lullius cap. 25. Tom. 1. B. citat. subjungit: Et diximus tibi, quod sit virtus mineralis, quæ descendit de calo in naturam mineralem potentialiter, & cat. & nos de potentia ad actum deducimus, ut suprà dixit, & cat. Et hoc est, quando Sophi dicunt: Naturam mineralem sumere

debes, quia omne simile generat sibi simile, & multiplicatur in illo; nam extrinsecam naturam mineralem nihil efficies, & cat.

Nempè, ut supra dixit Lullius quòd materia hæc descendat de Cælo in naturam mineralem virtualitèr, & potentialitèr, scilicèt descendit in primum sperma naturale minerale ad metalla generanda proxime determinatum, & ita ex auro facimus aurum, & ex metallis spiritualibus metalla perficimus, non autem ut simplices putant quòd de metallis & mineralibus jam specificatis ad eorum finem deductis terrestribus mortuis, Philosophi intelligant? Hæc autem eorum ignorantia est, quia non student vel si studeant, faciunt sicuti canes è Nil aquam fugiendo lambentes, & ideò nihil intelligunt. Sicuti multi in Regulo martia laborantes, ac Basilium pro eorum Authore citantes: quando Basilus erga finem Lib. sui Currus Triumphalis apertè dicit quòd sint stulti, & de hac Arte nihil sciant & cat.

Idem Lullius cap. 35. loc. citat. paginæ 730. 1. col. inquit: Ideò Fili satis elucidatum esse debes, quòd nisi esset universale, & super premium genus, per quod natura gubernatur nulla res esset, & cat. - quod genus est materialia natura, & cat. - Unde necesse est tibi quod

quòd per transmutationem suæ formæ per certos gradus separationis convertas dictam Materiam de potentia ad actionem, &c. - ac propinquam & vicinam ad lineam metallicam, aut ad genus, in quo erant ab eorum initio, de qua materia, vel genere, natura incipit operari, & cater. & hac est materia metallica nostra sulphurea naturalis, ut addit Lullius cap. 57. pag. 742. 2. col.

Qua de causa omnes unà cum Basilio Valentino scripserunt, quòd sinè radice universalis omnia sint vana. Et ipse Basilius clarè demonstrat, ut inferiùs, quòd sua quòque particularia ex antimonio, & cat. mediante hoc Sale naturæ universalis suo quòque spiritui mercuriali universalis conjuncto perfecerit, aliàs nihil; cum in suo Tractatu de Rebus naturalibus, & supernaturalibus, ac de prima radice metallorum, & spiritu mercuriali universalis cap. 3. apertè dicat: Quòd universalis sua scaturigo metallorum, seu particularium fuerit idem ille spiritus mercurii universalis, quem omnes Philosophi habuerunt, nec aliter concludere poterunt. Et alibi subjungat: Quòd sine radice universalis, quæ unicè in re unica reperitur, nemo presumat, nec particularia, neq. Sophorum Lapidem conficere, & cat. Un-

Unde vide Cheiragogiam Helianam vol. 4. Theatri Chymici pag. 275. 278. & 285. quæ ex ipso Basilio ibi relata de hoc puncto dicantur; & tunc phantastici in antimonio, regulo martiali, ac vitriolo vanè laborantes, ex Basilio ipso in suo Curru triumphali malè interpretato, ac pessimè explicato, secundum sonum verborum, in illis falsis excerptis subjectis versantes, quàm procul distent ab intentione Basilii videbunt. De quo antimonio Basiliano, & cæt. quomodo intelligatur, vide Eugenium, Philaletham Germanum in suo Euphrate in fine, in Appendice, & cæt.

Undè Lullius cap. 43. Tom. 1. B. pag. 734. in fine 1. col. subjungit: *Per virtutem attractivam, & per concordantiam naturæ, trahit, & inspissat per subtilem vaporem sulphuris, qui est in nostra minera in similitudinem fumi mercurialis siccæ & sulphurei, in ventre cujus est ignis non urens.* Quod est Sal Naturæ prædictum siccum sulphureum mercuriale igneum, & cæt.

Et ulterius idem Lullius cap. 48. loc. citat. pag. 737. in fine 1. col. ait: *Et ideo quando volumus, quòd siccum illud (Sal videlicet) vertatur in primum humidum sperma, accipimus aquam in qua spiritus delatus est, nempe vapor ille æreus (nimirum spi-*

spiritus ille universalis) sine quo vapore, qui est materia nostri germinis descendens à genere generalissimo, non potest congelari. Ideo tibi dico, quòd bene scias substantiam illam æream nostri Lapidis disponere (scilicet spiritum universalem) et substantiam terræ ejusdem Lapidis (nempe Sal) quæ est sua mater, quousque sint absque separatione benè conjuncti, & cæt. Fili substantia ærea est materia nostri germinis, cujus spiritus, seu humiditas multum est ignea, quia induta est proprietate ignis naturæ, & cæt.

Quapropter terra hæc nostra, nempe Sal Naturæ, nisi primò mediante spiritu in purissimum vaporem deduceretur, nullum haberet in metallis ingressum. Videant ergo Sophistæ, an sit possibile eorum metalla in prædictum vaporem deducere? Heu simplicitas! heu insania!

Idem Lullius cap. 78. Tom. 1. B. pag. 754. 2. col. inquit: *Materia nostra (Nota Bene) est quedam substantia multum pinguis, lutuosa, ac fortiter unctuosa, & ærea, in ventre, cujus est ignis ille, quem querimus, &c.* Nempe spiritus universalis, qui est Mercurius & ignis noster.

Cum qua materia pingui, ut supra diximus, primò vinum Philosophicum, & acetum conficimus, ex quibus benè putrefa-

G S

factis, & fermentatis, spiritum volatilem illum universalem, seu aquam ardentem, quæ est aqua vitæ nostra mercurialis, & spiritum quóque acidum ferè alcalicum eruimus, & ex facibus, seu tartaro calcinato, sal naturæ extrahimus: Deindè cum spiritu acido sal solvimus, solutum, spiritu volatili jungimus, & in Lapidem decoquimus, &c. Et hæc ars nostra, qua de causâ, cum materia hæc in purissimum vaporem ita colligata, atq; ad fixitatem sit redacta, omne subinde corpus metallicum facillè penetrat, tingit, restringit, & perficit, &c. quoniam est sua vera prima species, & genuina radix, &c.

Hinc Lullius in suo Testamento Novissimo, Tom. 1. B. prædictæ pag. 791.2.col. dicit: Et hoc intelleximus fieri in hac arte magna, cum dixerimus: *Calcina feces vini, vel tartarum ejus, extrahe Sal, & imbebe illud cum sua aqua vitæ rectificata, &c. Et per hunc modum augmentabis, & perficies Sal Vegetabile nostrum; & de hac acuitione & perfectione valdè locuti sumus in nostris Libris, &c. Fili acutio & perfectio istius Salis fit cum aqua sua propria, &c. & non aliena, &c.*

Et vide Concordantiam in Tractatu Gloria Mundi Vol. 6. Theatri Chymici pag. 516. & combina, &c. Sed semper intelligas

gas de vino Philosophico, quamvis ab Adeptis rarò exprimatur, qua de causâ multi decipiuntur putantes, vel quòd sint nugæ, vel quòd de spiritu vini communis ipsi intelligant, & fallunt, ac etiam de ejus proprio tartaro calcinato, qui tartarus post primam calcinationem est nigerrimus, & spumis seu squammis ferreis assimilârunt sapientes, & tunc est illud nigrum nigrò nigrius toties à Philosophis descriptum, ex quo, ut ait Antonius de Abatia in sua secunda Epistola, *eruitur prima metallorum, & Philosophorum materia, nempe Sal.* De quo dicit Lullius: *Hic tartarus est nigrior tartarò ex uvis Catalonia genitò.* Quamvis etiam figuratè de vino putrefacto, cum primò sit nigrum, quandoque cabalisticè dixerunt: Nigrum, nigrò nigrius distilla, &cæt. Ex quo vino, & aceto duæ aquæ mirabiles extrahuntur, spiritus nempe volatilis ex vino, & spiritus acidus ferè alcalicus ex aceto, qui ambo sunt nostri Mercurii, ut suprà dictum est, & Ignes nostri Naturæ, & contra naturam vocantur.

Undè vide Isaaccum Hollandum primò, de Opere vegetabili, de quint'essentiis, deindè de Opere quóque minerali, ubi nil aliud, quàm de istis spiritibus in toto Opere ipse loquitur, & cæt. & cum prædictis combina,

De

De quibus duabus aquis seu spiritibus prædictis inquit Lullius in suo Compendio Artis Alchymicæ cap. 2. Tom. 1. B. pag. 876. 1. col. *Fili, duæ aquæ sunt extractæ ab una parte Naturæ, per quas formatur tota nostra Ars Alchemiæ: una facit Lapidem Volatilem (id est spiritus volatilis) & alia facit Lapidem fixum (nimirum spiritus aceti)* Intellige ergo: Conformatur enim tota hæc Ars per duas prædictas Aquas, sine quibus nil fit; sed sunt alterius Naturæ, quamvis sorores, ac de eadem materiâ in suo principio fiant, & cæt. De qua materia, vide Rogerium Baconem in suo Speculo Alchem. cap. 7. & cape intentionem, &c.

Cum ergo tota Ars Alchemiæ ab istis duabus Aquis dependat, & Sophistæ nec unam habeant, neque illas noscant; quomodo Lapidem nostrum conficere præsumunt? Quæ dementia? quæ insania?

Quæ Aquæ, seu spiritus prædicti multis decorantur nominibus, ut ubique nunc edoctus perlegendo comprehendere poteris, de quibus nominibus in parte descriptis, vide Lullium in suo Testamento Novissimo Part. 1. Tom. 1. B. C. pag. 792. 2. colum. vel Seniores Tom. 2. dictæ B. pag. 219. in fine 1. col. sed si fueris sapiens, modo per meam lucidissimam explicationem instru-

ctus,

ctus, sanè concipies, quod ubicunque de metallis omnibus, Lapidibus, Salibus vulgò notis, cæterisque Corporibus solidis Sophi loquantur, semper de prædicto Sale nostro mirabili intelligant, ex re vilissima extracto, ut Pythagoras in Turba Sermon. 31. & 64. testatur Tom. 1. B. pag. 454. Hinc ibidem addit Astanius in eadem Turba pag. 458. 1. col. in fine sermonis 42. *Istud Corpus sulphureum naturale, omnibus mundi nuncupatur nominibus.*

Propterea Philaletha in suo Fonte Chémico Tom. 2. B. pag. 697. 1. col. inquit: *Quare jubeo, ut capiatis illud subjectum, quod vile est, & toti mundo manifestissimum, ex quo extrahetis modò mirissimò, quod est in illo occultissimum, hoc est Solem nostrum, & menstruum nostrum, seu aquam nostram igneam, & cæt.* & ibidem similiter declarat, quod istæ duæ prædictæ aquæ sint ignes nostri, &c.

Et ubicunque de rebus omnibus fluidis, calidis, igneis, oleosis, roridis, succosis, aqueis, urinosis, menstribus, & cæt. Scripserunt semper de prædictis duobus spiritibus, Sophi intellexerunt: Hæc tamen cum differentia, quod omnia fluida alba, pro spiritu vini nostri volatili sumuntur, & omnia fluida rubra, vel acida, spiritum aceti nostri

stri indicare Sophi voluerunt, ut Senior Tom. 2. B. pag. 220. in fine 1. col. & alibi declarat. Sicuti etiam cum de Vase Naturæ, Balneo Regis & Reginae, Balneo Mariae, Fimô equinô, Igne Naturæ, & cæt. semper de spiritu prædicto intelligas. Hæc ergo sit tua Regula Generalis, & non errabis. Nam Authores ubique perlegendo, venè observare poteris, quod quamvis diversimodè solutionem Corporis prædicti, sub nominibus aquæ fortis & metallorum, urinæ & lapidibus, aquæ tonitrualis & salium, fimi equini & calcis vivæ, aquæ vitæ & plumbi, Mercurii, & Auri, & cæt. semper ita cabalisticè illam variis describant modis; in substantia tamen, semper hoc unicum nostræ solutionis Salis Opus concludunt, scilicet humidum cum sicco, Corpus cum spiritu, volatile cum fixo, simul solvendo & congelando conjungere, ut omnes unanimis Sophi in hoc congruentè conveniunt, ut ita in Turba confirmatur. Hinc legitur in Annotationibus Nicolai Flammelli Tom. 2. B. pag. 353. 1. col. ex Clangor. Bucc. *Tota hæc Ars in hoc vertitur, ut jungamus humidum sicco, id est solvamus, & coagulemus: Humidum est spiritus; siccum est Corpus perfectum, scilicet ab omni sorde mundatum, & ad perfectionem redactum,* ut

ut suprâ ex Guidone notâsti, &c. & ulterius ex Villanovano ibidem pag. 354. 2. col. inquit: *Quod dissolvit Corpus, à spiritu est, quod verò coagulat spiritum, à corpore est, & cæt.* Et cætera multa, quæ de hac Salis præparatione ibi scripta sunt, sedulò perlegas.

At quia, ut suprâ dictum est, spiritus aceti extrahit animam à Corpore, & tingitur ut sanguis (*ut legitur in Turba ex Dardario Tom. 1. B. pag. 451. 2. col. sermon. 19.*) dicitur Aqua rubra, quamvis sit Alba, ab ista scilicet operatione sua, ut ita declaratur penès Seniores, Tom. 2. B. pag. 224. in fine 2. col. & ultrâ. Sive in Tractatu Clangoris Buccinæ similiter Tom. 2. B. pag. 159. ex Lullio 2. col. & vocatur quoque Sanguis Draconis, & Leonis, Sanguis Humanus, & menstrualis, & cætera rubra. Vel Aqua fortis, spiritus vitrioli, seu nitri, uva acerba, succus mali granati, & cætera acida; & Ignis contra naturam nuncupatur. Et è conversò spiritus vini volatilis, Aqua alba: Lac Virginis, albumen ovi, oleum Lunare, & cætera alba appellatur, ac ignis quoque naturalis vocatur. Et ambo sunt nostri Mercurii albus, & rubeus, qui oleum Solare, & Lunare etiam dicuntur.

Nunc ergo intelliges Arnoldum Villanova-

novanum in so suo Thesauro Thesaurorum cap. 8. Tom. 1. B. pag. 669. 1. col. dicentem : *Et sicuti fecisti cum aqua rubra, ita facies cum Alba, quoniam unum, ac eundem modum ablutionis habent, & consimilem effectum; nisi quod Aqua alba est ad albificandum, & Aqua rubra ad rubificandum: Non ergo misceas unam cum alia, quoniam errabis, si secus fueris, & cæt.* Et ulterius cap. 10. loc. cit. in eadem pag. 2. col. repetit : *Non ergo misceas oleum auri, cum oleo argenti, quoniam errabis, & cætera, ut supra dixit, ut noscamus, ut supra dictum est, quod omnia fluida, oleosa, rorida, aërea, & cæter. nñl aliud significant, quam prædictos duos spiritus, sicuti quoque, cum perlegas: pone supra Corpus de aëre, seu igne; vel imbibere, sive amalgama aurum cum Mercurio albo, vel rubro, vel cum Aqua Solari seu Lunari, sive cum oleo Solis, vel Lunæ, seu solve Corpus cum Aqua forti, vel cum igne contranaturam, & similia, nñl aliud semper esse credas, quam Corpus prædictum cum suo spiritu imbibere, impastare, conjungere, solvere, & cæt. vel cum spiritu aceti, vel cum spiritu vini nostri, juxta nomina prædicta Alba, vel Rubra, acida, vel dulcia, & cæt. Quoniam in hac prima Salis mediante acetō nostrō radica-*

dicali solutione, ac indè secundo cum spiritu volatili inseparabili conjunctione tota Ars nostra consistit, ut in præcitatis Annotationibus Nicolai Flammelli, ex omnibus ibi citatis sanè comprehendere poteris. De quibus duabus Aquis, ut supra tot nominibus nuncupatis, ita quoque legitur in iisdem Nicol. Flamm. Annotationibus Tom. 2. B. pag. 357. in fine 2. col. *Aqua Philosophica duplex est: solaris, nempe, & Lunar, ex quibus, & cæt.* Et vide ibidem ex Rosario, & cape intentionem.

Hinc ita Lullius in sua Practica cap. 18. confirmat, ut Tom. 1. B. pag. 769. 1. col. inquit : *Et sicuti fecisti de Aqua Lunæ, facias de Aqua Solis. Et sicuti audivisti de Aqua, intellige etiam de aëre, oleo & cæt. quæ omnia unum & idem sunt, & c.* ut in Rosario declaratur, & cæt.

Undè supra dixit Arnoldus, quod non confundamus Aquam albam, vel oleum argenti, cum Aqua rubra, seu oleo auri, quia Aqua alba, vel oleum Lunæ est ad albificandum, & Aqua rubra, seu oleum Solis ad rubificandum, & cæt. Quapropter primò spiritu aceti, seu Aquâ rubrâ ad Corpus solvendum utimur, qua de causa etiam Aqua prima vocatur, ac ibi animam à Corpore extrahendo, unâ cum ipso Corpore rubifi-

H

ca-

catur ut sanguis , & ita Aqua rubra dicitur , quamvis in sua natura sit alba. Ac subindè cum Aqua alba, Oleo Lunari, nempe spiritu volatili Corpus seu Latonem nostrum , antea per acetum rubificatum , dealbamus. Et ita Aqua secunda, & aqua alba nuncupatur , cum Aqua alba denique Corpus jungimus, undè separatim unam post aliam in Salis præparatione , Absque aquarum , seu spirituum confusione, in Corpore imbibendo imponimus , alias si ambæ aquæ simul confunderentur , certè Corpus nunquam resolveretur. Et hæ sunt Cabbalæ Sophorum inexpertis incomprehensibiles, ut modò verè fateberis , & me in hac arte expertum esse concipies. Nam similia, ita evidentissimè ex omnibus Philosophis congruentibus comprobata, certè nunquam audivisti, nec vidisti ; quare omnia prædicta nisi in arte expertus explicare potest. Et si ego ab initio simile exemplare habuissem, centum dedissem aureos, & cæt. nec tamdiu ad hoc mysterium penetrandum studeissem, & cæt.

Hinc dicunt Sophi , quòd solvamus aurum Aquâ sui generis : Hoc est, ut solvamus sal nostrum, quod est aurum nostrum cum spiritu aceti Philosophici, qui verè est aqua sui generis, ex eodem fonte proveniens.

Ali-

Aliàs esset fatuitas credere , quòd aqua auri vulgi generis inveniatur in orbe? Et nunc recollige , quæ suprâ dixit Lullius in suo Testamento Novissimo, Tom. 1. B. pag. 791. 2. col. nimirum: *Calcina tartaram vini, & inde imbibere ejus Sal cum Aqua vite rectificata, & cæt. Fili hæc acuitio, sive salis hujus præparatio fit cum Aqua sua, & cæt.*

Quamvis semper sub aliis vocabulis, ut suprâ dictum est , hæc prima Salis nostri præparatio ubique occultetur, variatò semper descripta sermone, ac sub metallorum cum aquis corrosivis solutione, &c. palliata. Sed in conclusione nunc intelliges, quòd prædicta Corporis solutio tot cum nominibus, diversisque vocabulis mascherata, ac inde universalis spiritus , Corporisque conjunctio, nil aliud in summa sit, quàm ut suprâ dixit Lullius. Calcina fæces vini Philosophici, extrahe sal, & imbibere illud cum eodem spiritu universali ex eodem vino extracto, quia est aqua sui proprii generis.

Sicuti quoque cum dicant : aurum non tingit , nisi prius tingatur : similiter de hoc unico Sale Naturæ, seu sale tartari vini nostri aurifico intelligitur : quoniam , nisi prius porro mediante aceto nostro, quòd est aqua sui generis , ita radicaliter solveretur , nunquam sua interna tinctura fixa extrahe-

H 2

re-

retur ab ipso, & consequenter Corpus sic-
cum nullam præberet tincturam, ut ait Ar-
tephius, neque ingressum in aliis haberet
metallis. Cum autem anima rubra à dicto
Corpore per acetum nostrum extrahatur, &
exaltetur, ac ita nostrò modò sublimetur,
tunc tingitur tincturâ suâ. De quo ita à
me sincero corde explicatò mysteriò, vide
Menabdes in Turba cap. 25. Tom. 1. B. pag.
453. 2. col. ubi lucidissimè prædicta confir-
mata reperies, & me sincerum, atque ex-
pertum esse comperies.

Quòd acetum non tantum tot diversis no-
minib⁹, ut suprà demonstravim⁹ (sicuti de
sale, ac spiritu volatili quòq; fecerunt) Philo-
sophi occultârunt, sed etiam Aquilâ illud vo-
cârunt, quòd certè nemo Sophistarû unquâ us-
quedû intellexit, nec audivit. Undè de hoc
puncto legitur in Concillio Conjugii de Massa
Solis & lunæ, Tom. 2. B. pag. 240. 1. col.
Novem Aquila sunt 9. partes Aceti, & cæt.
quia nulla res potest solvere Solem nostrum,
nisi Aquila nostra, & cæt. - & ulterius addit:
Hinc Moses in Turba (ut Sermon. 61.) ait:
Fungite primò (Nota primo, & & memen-
to suprà dictarum) 9. partes de Aceto, & cæt.
He enim Aquila habent arcus extensos Cor-
pus mortificantes, ejusque animam extra-
hentes, qua est Tinctura soluta, & cæt. De
quo

quo aceto Philosophico, vide Micrer. Vol.
5. Theatri Chymici pag. 99. & c.

Hinc addit Senior, Tom. 2. B. pag. 220.
circa medium 1. col. *Fit rubificatio Corpo-*
ris cum 9. partibus Aqua prima, & ita per-
ficatur preparatio prima, qua est solutio, & cæt.
Quæ sunt illæ Aquilæ in Tabula delineatæ
penès ipsum Seniore Tom. 2. B. pag. 216.
Figura 12. quæ ibi sunt verè 10. quare ad
Corpus ritè præparandum ac resolvendum,
antequàm radicalitè in Oleum irreducibi-
le deducatur, multotiès 9. non sufficiunt
aceti partes, & quandoque nec min⁹ 10.
quamvis Philaletha dicat, quòd satis sint 7.
ut in suo Introitu Aperto cap. 7. Tom. 2.
B. pag. 663. 2. col. ultrà medium capituli
notatur. Hoc autem secundum praxim Ar-
tificis, attentionem, ignis regimen, & ma-
teriæ qualitatem. Quoniam ego ultrà 10.
partes pro tali solutione consumpsi, sed ut
suprà dictum est, gradatim hebdomadatim
scilicèt imbibendo, ac subindè levissimo ca-
lore similiter per octiduum, evaporando, ut
tantummodò pars phlegmatica, seu hydro-
pica, ut ait Gualdus, evanescat, & pars sub-
tilior aërea spiritualis in Corpore figatur,
alioquin, si nimius esset ignis, spiritus quò-
que subtilior unâ cum phlegmate avolaret
in fumum, & sal nunquam resolveretur.

H 3

Hinc

Hinc legitur in Turba, Tom. 1. B. pag. 450. Sermon. 16. 2. col. ex Socrate. *Et scitote, quod prima vis sit acetum, & cat. & ulterius addit: - Terite ergo ipsum acetum acerrimo, & coquite donec spissetur, at cavete ne acetum in fenum vertatur, & pereat magisterium, &c. & ulterius repetit: - Et acetum terite acerrimo, ac septem coquite diebus, at cavete ne Arcanum acetum fumiget, ac etiam per noctes in igne levissimo finite, & videntes ipsum jam siccum, iterum acetum imbibite, & cat.*

Et ita lucide hanc octiduanam, vel septiduanam imbibitionem, acetum nostrum repetendam, ac levissimam inde evaporationem supra predictam, Socrates docet.

Et quandoque in tali leni evaporatione non sufficiunt nec 7. neque 8. dies, ut supra ex Lullio prælegisti, donec sal siccum remaneat, &c.

Quare meministi eorum, quæ supra in prima Parte diximus, nimirum, quod hebdomatim leniter decoquendo Corpus imbibamus, ac suaviter terrendo per octiduum evaporemus, & cat.

De quo aceto nostro five menstruo solvente prædicto, seu Aquilâ nostrâ, ita ex Paracelso in suis Congeriis Chymicæ cap. 11. Tom. 2. B. pag. 437. erga finem 1. col. no-

RO-

notatur. Inquit enim Paracelsus loc. cit. *Electrum minerale immaturum sæpius (Nota) per acritudinem Aquilæ solvitur donec, &c.*

Item hoc addere opus est, ut omnia funditus intelligas: nempe cum Sophi dicant, quod materia nostra ex vegetabilibus & animalibus procedat, ut pluribus in locis perlegendo variis ex Philosophis reperies, ut inter cæteros, legitur ex Rogerio Bacon cap. 3. sui Speculi Tom. 1. B. pag. 614. 1. col. dicente: *Pono igitur, quod eligatur primò materia ex vegetabilibus, ut sunt herbe, arbores, & cat. Vel ut ait Flammeus Tom. 2. B. in summario Philosophico pag. 370. 1. col. dicens: Vegetabilia, Animalia, & mineralia, quæ in una re conjuncta sunt, hæc est materia nostra, &c. Quia Sal dicitur minerale; at quare subiectum hoc vegetabile quoque, & animale dicitur, non licet homini loqui, sed oreteus tibi dicam. Sive Lullius cap. 41. Tom. 1. B. pag. 733. 1. col. ubi dicit: Traximus illud de herbis & animalibus, in forma aquæ claræ imprægnatæ à spiritu quintæ essentiæ (Universalis videlicet) quam postea congelamus in vapore sui sulphuris (nempe illam aquam claram spiritualement figimus in suo sale sulphureo) & tunc apparet Lapis, qui*

H 4

AN-

antea nobis erat absconditus in sua magnesia liquorosa, &c. Nimirum apparet Sal, qui dicitur Lapis, & Sulphur Naturæ in centro magnesiæ nostræ liquorosæ occultum, in quo subindè congelamus, & figimus spiritum mercurialem quintæ essentiæ universalis ex eodem supra dicto subjecto liquoroso spermatico cælesti extractum, quod subjectum, seu magnesia nostra ex cælo immediate provenit, & in terra ex vegetabilibus & animalibus mediatè habetur sicuti exempl. grat. urina, sericum, mel, &c. vel ut clariùs dicam, sicut Papyrus, quæ ex vegetabili provenit, & indè ex hominibus procedit, & tamen non est vegetabilis, nèque animalis, &c.

De quo Sale Centrali addit Lullius cap. 51. loc. cit. pag. 738. erga finem 1. col. *Fili, preparare debes Elementa tua, quousque habeas illam puram Naturam Primæ Rei, à centro ipsorum extracta in forma crystallina clara & lucida, &c.* (nempè Sal, de quo vide Tractat. de vera ratione Lapidis prodigini vol. 4. Theatri Chymici pag. 396. ubi apertè dicitur, quòd sit primum sperma Solificum, & Lunificum, &c.

Quamvis autem ità de materia vegetabili & animali ubique metaphoricè, causâ tamen nobis nota, ut supra nuncupatâ,

ac

ac etiam ex Christophoro Parisino in suo elucidario, vel Protofer Germano similiter in suo Elucidario, & tot aliis, reperias, nihilominus, ne credas jam, quòd positivè materia hæc, licet Lunaria dicatur, Chelidonia, &c. vel Basiliscus, & Draco sit vegetabilis & animalis? nèque ullò modò, quòd ex ipsis immediate procedat? nèque ex ipsis constet? Etenim immediate est materia cælestis, ex Elementis producta, Solis, Lunæque Filia, ut ait Pater Hermes. Sed tantummodò ex Draconibus & Basiliscis, herbis, & arboribus aliquò modò nobis notò mediatè provenit, sicuti lux ex candela. Qua de causa ad simplices hallucinandos tot vicibus à Philosophis, & præsertim à Lullio, Parisinò, Rosariò, &c. ubique de menstruo vegetabili, sale tartari, aqua vitæ, vino albò, & rubrò, tartarò vini, lunaria, & cæt. & cæteris multis similibus, ità scripta fuère, quamvis, ut diximus, non sine causâ nobis nota.

Hinc ait Paracelsus in suis Congeriis Chymicæ cap. 7. Tom. 2. B. pag. 432. erga finem 2. col. *Philosophi dixerunt, & non inmeritò materiam eorum vegetabilem, & animalelem esse, seu ex iisdem provenire: De quibus verò Mercurius Philosophus ad Regē Calid ad hunc modum (interrogatus) locutus*

H 5

tus

tus fuit : *Mysterium*, inquiens, hoc solis Dei Prophetis permissum est cognoscere, quare materia hac vegetabilis & animalis vocetur, &c. Et illis, qui materiam nōrunt.

Item legitur in Rosario Tom. 2. B pag. 88. 1. col. *Lapis noster est de re animali, vegetabili, & minerali.* Et ulterius pag. 89. loc. citat. 1. col. addit Author : *Succus ergo Lunaria, Aqua-vita, quinta essentia, vinum ardens, vegetabilis mercurius, aqua ardens, menstruum vegetabile, &c. unum & idem sunt : succus enim Lunaria fit ex vino nostro, quod paucis notum est, & cum illo succo (spiritu videlicet) fit solutio nostra, & aurum potabile nostrum, mediante illo, & sine illo nequaquam : Corpus namque imperfectum (nempè sal in sua prima natura, non adhuc depuratum) mediante illo spiritu (aceti nostri) convertitur in primam spermaticam materiam, &c. Et addit Philosophus : Tres ergo sunt origines Lapidis Philosophici, scilicet animalis, vegetabilis, & mineralis : Triplex in Nomine, ac unus in esse, &c.*

Qua de causa etiam tria Opera distincta descripserunt Philosophi, ubi multi decipiuntur, Sophos alias materias, aliāque opera habuisse credentes, cū semper unum sit opus, & unica materia. Hinc Lullius in

in Elucidatione sui Testamenti cap. 1. Tom. 1. B. pag. 823. 2. col. inquit : *Extraneas res multas per similitudinem adduximus, cū tamen una sola res nostri Lapidis existat, ac ei nullam rem extraneam verè adjungimus.* Tres quoque Lapidēs, scilicet, *mineralem, animale, & vegetabilem descripsimus, cū unus duntaxat, semper sit Lapis nostra Artis, &c.* Simples autem Sophorum mysteria ignorantes in metallis & mineris totum impendunt studium, credentes, quòd Opus minerale ex ipsis conficiatur, at valdè decipiuntur.

Hinc Paracelsus in suis citatis Congeriis cap. 7. Tom. 2. B. pag. 432. in fine 2. col. subjungit : *Accesserunt ignari credentes Lapidem esse triplicem, ac triplici genere secretum, ut puta, vegetabili, animali, & minerali, quò factum (Nota) ut etiam multi in mineralibus hoc quæsiuerunt, & fuerunt decepti : Hæc enim scientia longè distat à Philosophorum opinione : Asse- runt enim Sophi suum Lapidem uniformiter vegetabilem, animale & minerale esse. Etenim notandum est, Natura suum minerale sperma in varia genera distribuisse, videlicet in sulphura, salia, &c. Itaque Sal nostrum minerale appellatur, &c. Et ulterius ibidem addit Paracelsus : (Nota) Unde So-
phi-*

phista ab hac appellatione MINERALI occasionem sumentes, Mercuriū vulgarem, Aurū, Antimoniū, &c. variis torturis persecuti sunt, quæ omnes erronea via vitandæ sunt, unā cum cæteris Sophistarum præparationibus Mineralium, atq; Metallorum, nā omnia, quæ de Metallis & Mineris describuntur à Philosophis, sunt tantummodo sophistica purgationes, cimentationes, & calcinationes, &c. ad simplices decipiendum, &c. vel sub illarum nomine Salis nostri præparationem indicare voluerunt, &c.

Undè de Metallis omnibus, eorūque præparationibus à Philosophis studio ad simplices decipiendos descriptis, sub quibus vera salis præparatio occultarunt, & palliarunt, ut supra sincerè dixit Paracelsus, vide quodque Parmenidem in Turba Tom. 1. B. pag. 448. sermon. 11. 2. col. Etenim hæc Ars, ut ajunt Pythagoras, & Eugenius Philaletha Germanus, non consistit in Martyrio Metallorum, sed in scientia Elementorum. Itaque sequentia sanè intelligas, & non errabis. Legitur enim in Roscrio Tom. 2. B. pag. 88. in fine 1. col. *Dixerunt Philosophi, quod Lapis eorū fiat ex una re, & verum est: Nā omnia sunt cum aqua nostra ex una re proveniente: ipsa nāq; (Nota) est Sperma omnium Metallorum.* Item

Sal

Sal hoc, est Sal Metallorum, & Lapis Philosophorum (& primum Sperma Metallicū coagulatum in ventre magnesiæ nostræ occultum, ut in principio Rosarii abbreviati subjungitur.)

Et aqua nostra, sal, acetum, & omnia pro Opere nostro necessaria ex una radice profiliunt; nam ex vino nostro, ac ejus tartarō, cum illo fluido viscoso Cælesti subjecto, confectō, omnia prædicta extrahuntur. Hinc Frat. Jo. de Rupe-scissa, Lib. Lucis cap. 2. Tom. 2. B. pag. 84. ait: *Materia Lapidis est una semper & eadem res, vis pretii, & ubique reperitur in aqua viscosa, &c.*

De qua unica materia addit Divus Thomas, in eodem Tom. 2. B. pag. 93. 2. col. *Est autem Materia Lapidis aqua grossa pinguis, & credas pretiosiore esse illam ab animalibus procedentem.* Et ulterius ibidem subjungit: *Hic Lapis preparari nequit absque Duenech nostro viridi liquoroso, quod in nostris mineris nascitur, &c.* scilicet subjectō viridi non siccō. De quo dicit Theodorus Mundanus, seu Edmund Dickinson Anglus: *Viridis, fluida, & vegetabilis subjecti nostri substantia est Basiusci nostri pabulum.*

Et inferius ibidem Tom. 2. B. pag. citat.

tat. ex Malchamech, legitur: *Lapis, qui est in hoc Opere necessarius, est de re animata, quem invenies ubique in planitie, in montibus, in arboribus, & sylvis, & pauperes quoque habent, & est vilissima res.* Unde vide Distinction. 1. Allegori. sup. Turbam, & cape intentionem.

Et ulterius Tom. 2. B. citat. ibidem dicitur: *Scripserunt Sophi, quod Lapis eorum sit ex spiritu, anima, & corpore, & unares, & verum dixerunt: Nam corpus imperfectum est Sal, fermentum est anima, & aqua spiritus.* Hinc Lullius cap. 9. suæ Theoriæ Tom. 1. B. C. pag. 714. 2. col. ait: *Quod spiritus universalis, seu Mercurius ex Lunaria nostra eruatur, in quo solvitur Draco, nempe Sal.* Unde Geber ait: *Ex eo, cum eo, & per eum omnia fiunt, nã in eo sunt omnia Operi nostro necessaria: itaq, nil addimus extranei, nihilque de pura sua substantia diminuimus, nisi quod in ejus præparatione superflua, & combustibilia removemus, &c.*

Respondeant ergo Sophistæ an hæc omnia ex eorum metallis, & mineris, in uno tantum subjecto inveniantur, & nihil extranei ei addant in Opere? Certè non sic? ergo in falsa Chymia versantur? quare addit Senior, Tom. 2. B. pag. 227. 2. col. *Lapis*

pis igitur Sapientum, in ipso, & ex ipso omnia perficiuntur: Radix, & rami, folia, flores, & fructus: Materia enim unica nostra est sicut arbor, cujus rami, & folia, & flores, & fructus, & omnia sunt ex ea, in ea, & per eam, & ipsa unica est totum, & ex ipsa fit totum, &c. Quid ergo responderunt Chemicolæ? Hæc unica Gebri, Seniorisque sententia sufficere deberet pro Pseudo-Chymicis in Mineris & Metallis frustra laborantibus, sicuti suprâ Paracelsus, & Sendivogius dixerunt, ut suas denique relinquerent nugas, ubi certè omnia operi nostro necessaria non adsunt, & sine rebus extraneis Metalla tractare nequeunt? Ergo quare sic inutiliter tempus impendere, & pecunias projicere cum Animæ & Corporis detrimento? Nec dicere possunt, quod sit aliud Opus particulare? quapropter jam audiverunt, quod sine vera radice universalis omnia particularia sint falsa, ut etiam apertissime contestatur Sendivogius in suo Tractatu de sulphure, Sermone de tribus principiis omnium rerum, Tom. 2. B. pag. 488. ultra medium 1. col. &c. Etenim aurum vulgi, quamvis aliis perfectius, tamen illis suam nequeat communicare Tincturam? cum plus non habeat tincturæ, quam pro se ipso sufficiat; ut lucidè declarat Senior

fu-

suprà citatus Tom. 2. B. pag. 234. in fine 2. col. quomodo ergò ex aliis Metallis imperfectis auream tincturam, vel semen auricum Chemicolæ eruere præsumunt? De qua veritate, quòd aurum quocunque modo præparatum tincturam aliis Metallis communicare nequeat, vide etiam Arnoldum in suo Thesauro Thesaurorum capit. 8. Tom. 1. B. pag. 665. ergà finem 1. col. atque Rogerium Baconem cap. 3. sui Speculi Alchem. in eodem Tom. 1. B. pag. 614. 2. col. Undè dicit Geber in eodem Tom. 1. B. pag. 581. in medio 1. col. *Philosophi hanc scientiam occultaverunt sub nominibus omnium rerum in mundo* (Nota) *maximè verò sub nominibus omnium metallorum. Ergò non est Metallum?*

Undè notandum est, quòd quamvis hæc materia mineralis dicatur, imò, animalis quòq; & vegetabilis, licet non sine causa ità vocetur, tamen nullum est absolutè subjectum minerale, nullum vegetabile, nullumque animale, nèque ex ipsis positivè proveniens, ut ità Sendivogius in sua Epistola 54. Tom. 2. B. pag. 515. in fine Epistolæ ex omnibus Philosophis testatur, & Fratres Auræ Crucis, &c. confirmant. Cùm ergò ex trino Naturæ imperio sit exclusum? necessariò subjectum universale Olympicum aëreum esse debet? Nihilominus est tale, quòd sine

con-

contradictione dici potest, quòd sit, & non sit animale, vegetabile, & minerale, ut Marc. Eugen Bonaccina in suo Compendio de Auro potabili cap. 2. & cæteri scripserunt: Quoniam quamvis ex Cælo immediatè proveniat, tamen mediantibus animalibus & vegetabilibus super terram invenitur, & sub sterquiliniis conservatur. Sed sicuti suprà diximus, aliò meliori, ac priori modò explicari nequit, quòd tale Olympicum subjectum ex animalibus & vegetabilibus procedat, sicuti Lux ex candela. Aliàs nisi aliquò modò ex prædictis proveniret? tot Philosophi suprà citati, non toties in eorum scriptis illud animale & vegetabile nominassent? de quo ità loquitur Flammellus in suo Sumario Philosophico, Tom. 2. B. pag. 370. 1. col. *Verum enim verò Philosophis Hortus aliquis est, in quo Sol eorum tam matutinis, quam vespertinis horis de die atque nocte indefinenter commoratur, idq; cum dulcissimo rore suo, à quo benè inspergitur, atq; humectatur, ejus inde terra, arbores, fructusq; aureos producit, &c.* Et hic est ros noster, ut addit Sendivogius in suo Epilogo post suos 12. Tractatus Tom. 2. B. pag. 472. 2. col. ac lucidiùs in sua Epistola 54. loc. cit. pag. 515. 1. col. demonstrat, &c.

I

Et

Et Basilius Valentinus in suo de magno Lapide Antiquorum Tractatu Tom. 2. B. pag. 412. i. col. in Præloquio, inquit: *Non verò necesse est hoc semen in Elementis querere* (ut supra ex Lullio, Sendivogio, & Clangore Buccinæ demonstravimus, sed in aliquo Rorido subjecto, materia nempe secundâ ex ipsis Elementis productâ) Unde ita addit idem Basilius: *Eousq̃, inquit: enim retrò nostrū sperma non tam remotum est, verum propinquior locus est, ubi dictum semen certam suam habet habitationem, adeo ut si solummodò Mercurium, Sulphur, & Sal (intellige Philosophorum) seu Corpus, Animam, & spiritum ex eo extracta rectifies, ac omnia simul inseparabiliter reconjungas, tum, &c.* - *Atq̃, scias* (Nota) *hoc nil aliud esse, quam liquorosam seu Roridam Clavem substantiamq̃, Celestem, ac aquam siccam* (manus non madefacientem) *substantia terrestri additam* (scilicet Sal) *qua omnia sunt unares, ex tribus, duobus, ac uno orta, & progenerita, &c.* Et vide Vol. 5. Theatr. Chymic. pag. 444. ex Hamuele, &c. & combina, &c.

Hinc legitur ex Arnolde (ut noscamus, quod prædictum primum Auri semen pro hac Arte sit inquirendum in re vili præmonstrata, non autem in Metallis) in suo Thesauro Thesaurorum in fine cap. 4. T6.

I. B.

I. B. pag. 664. i. col. *Laudetur ergò Gloriosissimus Deus, qui ex re tam vili, pretiosum creavit* (Nota) *ut cum mineralibus maxime in natura teneat symbolum, & dedit illi substantiam, ac substantia proprietatem, quam in ulla alia re invenire licet, quoniam ipsum solum est, quod ignem superat, & ab igne non superatur* (nempe hoc Sal mirabile) *& continet in se totum, quò indigemus in opere, & in Magisterio nostro, nec alibi similia inveniuntur, &c.* Quid dicent nunc ergò Sophistæ, est né hoc Regulus, Antimonium, & Aurum?

Unde Pythagoras in Turba, Sermon. 64 Tom. 1. B. pag. 463. in fine i. col. ait: *In hac vilissima re, in qua tegitur pretiosum Philosophi conveniunt, & si vulgus, omnesq̃, hujus Artis Investigatores istud vilissimum scirent, mendacium putarent.* Propterea dicit M. Georgius Phædro in sua Jatrochemia pag. 185.

Qua materia adeo communis, & familiaris nobis est, ut si eam nominarem, risui & ludibrio me exponerem. Quam materiam in suis ibi Enigmatibus ab ipso Phædrone tam lucidè demonstratam invenies, quod nisi sis durissimæ cervicis pag. 118. & 187. statim eam percipies, &c. Quæ materia necesse est, ut diximus, quod absque ulla contradictione, & sine mendacio dici

I 2

quæ

queat, quòd sit, & non sit animalis, vegetabilis & mineralis, quæ dicitur mineralis, quia, primò ex minera cælesti provenit, secundò, quia est minera nostra, tertio, quia sal ejus est primum semen metallorum, quartò, quia omnia salia mineralia dicuntur. Item quòd sit verè & sine metaphora stercore tecta, ut ita legitur in Tractatu Concilii Conjugii de Massa Solis & Lunæ Tom. 2. B. pag. 240. in medio 1. col. *Domus hæc Thesaurorum est minera Artis in fimo pendens sterquilini.* His ergò cognitis verissimis principiis, omnia subinde Ænigmata super ipsam materiam à Philosophis exposita, facile intelliguntur, sicuti sequentia Carmina illam lucidè declarant, &c. Legitur enim in Antiquissimo Authore Roris Aurifici pag. 71. in fine cap. 11.

*Purpureas præbete Rosas, Florésque Draconi,
Ut vobis fructum præbeat ille suum.*

Item ex Malchemech Arabo Tom. 2. B. pag. 897. ergà finem 2. col. numer. 33. Tabul. 9. sequentia notantur Carmina:

*Noster in Orbe Lapis trahit ex Animalibus ortum,
Námque capit radios Pulcher Apollo tuos.*

Item Tom. 2. ejusdem B. pag. 196. 2. col. ex Marculino, alia inferiùs ita:

*Est Lapis occultus in Imo fonte sepultus,
Vilis & ejectus, Fimò vel stercore tectus.*

Et ibidem ulterius.

Non

*Non Lapis hic Lapis, est Animal, quod gignere fas est,
Et Lapis hic, Avis, & non Lapis, aut Avis hæc est.*

De qua materia universali salinâ sulphureâ Mercuriali Roridâ Cælesti, ubique reperiibili super terram - ita Philaletha cum omnibus suprâ citatis unanimiter conveniens, in suo Fonte Chemico, Tom. 2. B. pag. 693. 2. col. alloquitur: *Pro Mercurio nostro intellige illum, quem sol rediens in Vere diffundit per omnia locorum: Hunc tu mense Octobris collige, quia tùm certè maturus reperitur, & est Thesaurus totius mundi pretiosissimus, &c.*

Propterea inquit Richardus Anglicus in suo Correctorio in fine cap. 11. Tom. 2. B. pag. 271. 1. col. *Et sic secundum omnes Philosophos habemus naturam Sulphuris & Mercurii super terram, ex quibus Aurum & Argentum factum est per naturam sub terra.*

Ac Riplæus cap. 3. de Lapide animali, subjungit: *Considera attentè Nobilissimam Avem, quæ incipit volare, quando Sol est in Ariete: At consulo, ut à sua minera super terram materiam quaras, né illam emendo per homines venales sit corrupta.* Undè vide Calid Joachimi Filium in fine cap. 10. Tom. 2. B. pag. 187. 2. col. & ultra Atque Ginecæum Chymicum pag. 673. & 696. & simul sapienter combina.

I 3

Le

Legitur enim in Lib. sive Tractat. Eugeni Philalethæ Germani, cuius titulus est: Euphrates, sive Aquæ ab Oriente: *Illud autem Opus considerandum est sicuti Avis, qui extranidum volat, ut pullos nutriet: viri docti hoc jam animadverterunt, quapropter humiditatem hanc viscosam lactis similem in eo reperibilem, Lac volatilium nuncuparunt, ulterius scribes illis ab avibus suum deportari Lapidem.* Unde vide Protheum Mercurialem pag. 162. ex Laurent. Ventur. Venet. atque ipsum Laurent. Ventur. in fine cap. 11, & in fine cap. 16. & cum Calid. Rythmis Germanicis & cæteris prædictis combina. Item legitur in Tractatu Helix Artista, & alibi hoc sequens Ænigma ex Ptolomeo. *Vade ad capliplagam septentrionalem, & conspicias animal quoddam, septem lucidis stellis inter alias signatum; accipe terrestre, quod correspondet ei in natura, & in cavernis montium habitat, &c.* nempe Dracones: Et ecce causa quare materia hæc animalis dicatur. Et vide Cabalam Chymiatricam denudatam Vol. 1. pag. 246. Atque Lucernam Salis pag. 32. seu Philaletham de metamorphosi metallorum capit. 7. Et cum superiori Triangulo, inferiorem combina ad perpetranda mirabilia unius rei. Ac de prædicto Ænigmatate vide Riplæum in

Epi-

Epistol. ad Reg. Eduardum IV. ubi incipit: *Avem in Calo habemus signis, stellisq, micantibus ornatam materiam nostram universalem indicantem, ex qua sulphur & Mercurium nostrum sapienter extrahimus, &c.*

Item legitur ex Gebro Tom. 1. B. pag. 583. 2. col. *Cum Materia nostra ignem senserit, subito in aquam solvitur, & tunc spiritus universalis in ea inclusus sursum elevatur, & ascendit per Alembicum, &c.*

Est nè ergo Regulus, Antimonium, & Metallum aliud materia talis? Heu! phantastici aperite denique oculos vestros, & relinquite nugas vestras; & nè credatis in solo Curru Triumphali hoc mysterium penetrare? Omnes enim Authores sedulo spiritu legere & relegere oportet, & ubi omnes conveniunt, ibi Concordantias ex omnibus Congruentibus sanâ mente collationare debemus, si veritatem invenire velimus. ut hîc lucide patet.

Causa autem est, quare omnes Sophistæ hallucinantur, quia Sophi, cum de hoc Sale nostro mirabili loquantur, semper, ut plurimum sub nominibus metallorum illud occultarunt, ut supra ex eodem Gebro notasti, quamvis etiam nomine Salium, & Aluminum, &c. illud nuncuparint. Et cum in sua prima natura ex magnesiæ nostræ tartarô extractum,

I 4

mul-

multis terrestreitatibus, licet albis, sit involutum, tunc Corpus imperfectum esse dixere, & ita, ut scientia magis esset occulta, addiderunt, quod sulphur nostrum & tinctura ex corporibus imperfectis sit extrahenda. Quod est revera pro inexpertis maximum sophisma. Ac subinde cum illud Sal sit perfecte depuratum, tunc Corpus perfectum & Aurum illud nuncuparunt: & tunc dixerunt, quod ex corporibus perfectis, & non imperfectis Mercurius Sophorum duplicat⁹ praearetur, & ex ipsis vera tinctura eliciatur, & ubiq; semper sic novae Cabalae inveniuntur, & ita miseri Alchymistae nihil comprehendere possunt, imò contradictores esse falsè supponunt, quamvis verè Sophi tales non sint, quare, ut dictum est, sal impurum, corpus imperfectum vocarunt; & Sal depuratum, Corp⁹ perfectum nuncuparunt. Et ecce exemplum, legitur enim in Tom. 2. B. pag. 357. in Annotationibus Nicolai Flammelli 1. col. ex Alberto Magno (Not. Ben.) *Mercurius noster fit ex Corporibus perfectis, non autem imperfectis: Hoc est cum aqua secunda, postquam per primam aquam fuerint debite calcinata, nempe depurata, & resoluta, &c.*

Undè cum ergò memoriam habeas, jam supra audivisti, quod duae sint aquae nostrae, quarum prima sit acetum nostrum, secunda

da verò spiritus ardens vini nostri, & cum aqua prima acida Corpus imperfectum depuramus, Philosophicè calcinamus, & radicaliter solvimus. Deinde cum aqua secunda volatili illud dealbamus, volatilizamus, perficimus, & unà cum spiritu volatili conjungimus. Et tunc cum Corpus ad ultimum perfectionis gradum ita per Aquam nostram sit redactum, tunc est Corpus perfectum, atque cum sit inde unà cum Aqua secunda volatili colligatum, tunc istae duae res, quae *Rebis* dicuntur, volatilis nempe & fixa simul colligatae, verum Sophorum Mercurium duplicatum, atque caelificatum, vel cum calce sua sublimatum, ut ait Riplæus cap. 3. componunt, quod est unicum Elixir secundi ordinis Sapientum. Undè Albertus pro intelligentibus hic lucidè mysterium declarat. Cum certum sit, quod nisi Corpus primò per acetum nostrum ad ultimam perfectionem, & puritatem sit deductum, depuratum, subtilizatum, & radicaliter resolutum, nuquam cum suo spiritu volatili secundo conjungeretur (contra Pontanicam ignorantiam) & consequenter non fieret noster duplicatus Mercurius ex illa *Rebis* confectus, scilicet ex solvente & soluto, volatili & fixo, Corpore & spiritu, Mare & Fæminâ, humidò & sicco, Sole, & Lunâ, Aquâ & Terrâ.

Kibrich & Bejâ, Sulphure & Mercuriô simul conjunctis, & desponsatis, ut ubique Sapientes nîl aliud magis inculcant. Hinc ait Richardus Anglicus cap. 11. sui Correctorii, Tom. 2. B. pag. 270. 2. col. *Sic Lapis est unus, & Medicina una, quæ dicitur Rebis, id est duæ res, & hæ duæ res sunt una res, nempe Aqua conjuncta Terra: Hoc est spiritus volatilis suo Corpori fixo conjunctus, quô spiritus Corpus solvitur in spiritum, id est, in aquam mercurialem spermaticam, ex qua aurum factum est ab initio sub terra, & sic ex Corpore fixo, & spiritu volatili fit una aqua, quæ dicitur Mineralis, Mercurius duplicatus, & Elixir, ex quo fit tinctura nostra permanens, &c.* Et Philaletha in suo Introitu aperto cap. 29. Tom. 2. B. pag. 671. 2. col. subjungit: *Actio, passioq; fit in re Bina, quarum utriusq; media pura substantia sola capitur, rejectis fæcibus.* Atque Basilus Valentinus supra citatus Tom. 2. ejusdem B. pag. 421. in suis Rythmis de vera Lapidis Materia, addit: *Corpus, Anima, & spiritus in duobus existit; ex quibus tota res procedit: Procedit autem ex uno, & est res una, volatile & fixum simul colligata.* Undè vide sermonem unum Anonymi in Turbam Philosophorum, post ipsam Turbam imediatè Tom. 1. B. pag. 465. 1. col. & cum prædictis combina, ut denique

videas, quòd omnes generalitèr Sophi, tam antiqui, quàm moderni, tam Arabes, quàm Latini, Græci, Angli, &c. Artis hujus Magistri, & veri Adepti, post tot Cabalas, Ænigmata, &c. unanimitèr congruentes nîl aliud in fine concludant, quàm corporis hujus fixi & spiritûs conjunctionem, & ambo ex illo unico subjecto rorido universali cælesti provenientes, sine ulla re extranea comixtione, ut supra ex omnibus unisonis satis & abundè probavimus, ac evidentissimè demonstravimus, quæ nîl aliud in summa sunt, quàm spiritus vini Philosophici, & Sal Tartari ejusdem vini prædicti, ut Lullius dixit, quamvis tot cum variis nominibus ambo occulta. Et hoc est totum mysterium per tot sæcula occultum, nunc à me prodigalitèr absque ulla zelotypia fidelitèr evidentissimè studiosis omnibus manifestatum.

Hinc Comes Bernhardus sincerè nos animadvertendo scripsit, quòd benè attendamus, ubi Philosophi omnes conveniant, nam ibi tantum est veritas, uti hîc clarè jam vides. Imò idem Bernhardus in sua Epistola ad Thomam de Bononia Tom. 2. B. pag. 406. in fine 2. col. æqualitèr cum prædictis ita convenit, cum dicat: *Similitèr contingit in Opere Philosophico, quia spiritus conjungitur cum suo Corpore, ipsum primâ decoctione solvendo: unde*

de Rebis nuncupatur, quia ex Re bina ac duplici componitur, nimirum ex semine masculino (Sale) & Feminino (Spiritu) hoc est ex solvente & soluto, Corpore & Spiritu, Sulphure & Mercurio, quamvis una sit semper Res, & Materia, &c. De qua vide Henric. Kunrath Lypsiens. in suo Amphitheatro Sapientiae pag. 75. &c.

Unde praedicta tuae menti bene comenda, & retine, quod nempè, ut supra ex Gebro, Pythagora, & Astanio, &c. audivisti, ubicunque de Corporibus tam perfectis, quam imperfectis, de Sole & Luna, de metallis & mineralibus, de salibus omnibus & Lapidibus vulgò notis, de calcibus metallorum, vitriolo, arsenico, calce viva, antimonio, marchasita, tartaro, &c. perlegas, nil aliud semper puta, quam hoc unicū sal Naturae sulphureum Olympicum mercuriale, verum Corpus Solare & Lunare Sapientum, & Sal tartari nostrum duplici tinctura decoratum, ut nimis supra probatum est. Et omnia quaecunque fluida, rorida, aquosa, urinosa oleosa, succosa, & cætera nil aliud semper sunt, quam aqua nostra Cælestis præmonstrata, &c. Hæc retine, & certè non errabis, &c. ut ita Avicenna Tom. 1. B. C. pag. 635. 2. col. refatur, &c.

De quo unico prædicto Sale, seu Corpore

pore Philosophico, ait Clangor Buccinae T6. 2. B. pag. 153. in fine 1. col. Corpus hoc in hac Arte est primum ens metallicum, in quo virtus mineralis spiritus naturaliter quiescit. Et metalla sunt ex eo, &c. - Et ulterius addit: Spiritus autem dicitur mineralis virtus, in quo Natura Metallorum spermaticè ac potentialiter videlicet, quiescunt. Et idem Author ulterius pag. 159. 1. col. de auro vulgi & metallis, quid concludat, observa, ubi incipit: Ex perfectò nihil fit, uti habemus exemplum in pane, &c.

Quare hoc certum est, quod si Corpus hoc, aurum vulgi, vel aliud esset metallum, in vaporem illud reducere spiritualem esset impossibile, ut supra ex Sendivogio Tractat. 4. sui Novi Luminis audivisti, ubi apertis dixit verbis, quod frustra hoc facere ab Alchymistis præsumatur. Et inde ego dico: Cum ubique perlegamus, quod ex nostro unico subjecto in vinum redacto, aquam verè ardentem, summèque volatilem, sicuti est spiritus vini communis, habeamus? quomodo ergo ex metallis hanc ardentem, aquam tam spiritualem, & volatilem eruere Chemicolæ prætendunt?

Hinc addit Cato Chymicus cap. 6. Tom. 1. B. pag. 372. in fine 2. col. Phrenetica Chymia habet materiam, quæ duntaxat mineralis,

lis, vera autem Alchymia habet materiam, cujus natura est vegetabilis, animalis, & mineralis. - Et ulterius addit: - Phrenetica falsa Chymia materiam, quam dubiâ mente ad Corpus eligit, est mineralis, ut sunt Mercurius vulgi, aurum commune, antimonium, regulus, &c. & mirô modô tractant (Nota) verum enim verò à solutione radicali (ut suprà dixit Sendivogius, nempe in vaporem) tam longè abest, quàm longè Cælum à terra. Adepta verò Chymia, constante mente assumit Materiam Philosophicam adequatam, videlicet Aquam Philosophicam spirituales limpidissimam (scilicet Spiritum universalem prædictum) originis verè Olympicæ, in qua Corpus suum Astrale, aurum nempe Olympicum ejusdem spiritûs generis, facile in vaporem solvit, nullâ humanâ industriâ in pristinum reducibilem, & per omnes inde colores sic ambulat, donec in amictu purpureo superbiat, &c.

Undè Geber ait, ut in Tom. 1. B. pag. 587. 2. col. *Per Corpora perfectâ non intelligo, neq; aurum, neq; argentum cõmunia? sed suprà dicta duo sulphura jam preparata pro parte fixa* (in hoc unico Sale videlicet ambo considerata, album scilicet & rubrum, ut suprà satis probatum est) *Et per imperfectâ intelligo supra dictum Sal, Argenti, quoque*
vive

vivi nomine, significatum, &c. Quid ergò clarius? de quò unico Sale nostro, inquit Flammellus in suis Annotationibus ex Avicenna, T. 2. B. pag. 357 2. col. *Sal est radix operis prima, salia autem cujuscunq; generis sint nostra. Art. sunt contraria, dempto hoc unico Sale nostra Lunaria, quòd Lunaria relinquit post se ex Corpore combusto atque soluto, &c.* Ut ita quoque Lullius, &c. scripserunt, &c.

Et consulo, ut ibidem, nunc edoctus, omnes Nicolai Flammelli Annotationes sedulâ fronte perlegas. Sicuti etiam Opus minerale Magistri Isacci Hollandi, quod etiam in vol. 3. Theatri Chymici reperies, ubi exceptis multis Sophisticis receptis studiô more Philosophorum ad simplices hallucinandos, adjunctis, ut omnes fecerunt; tamen ut plurimum, ubi cum omnibus aliis convenit, totum Opus à principio usque ad finem lucidissimè docet, exceptô vinô Lullianô; sed cum hanc proximam benè noscas Materiam, nempe Corpus & spiritum, ibi omnia addiscere poteris. Atque etiam attentô animô perlegas Tractat. de Alchymia sophistica & vera, cujus titulus est: *Confectarium Antitheticum* &c. Tom. 1. B. pag. 109. & ultra; & ibi videbis differentiam inter Phreneticam Sophistarum Alchymiam in Regulo Martiali, aurô, antimonio, &c. laborantium; & veram Sa-
pi-

piendum adeptam Chymiam, in prædicto unico subjecto Olympico Philosophicè operantium, &c.

De quo præfato unico Sale astrali Sophorum, addit Philaletha in suo Introitu aperto cap. 11. Tom. 2. B. pag. 665. 1. col. *Sophi salia cuncta vulgò nota in hac Arte repudiârunt, hoc unicò exceptò, qui est salium omnium primum ens.*

De quo subjungit Plato in Turba Serm. 45. Tom. 1. B. pag. 458. *oportet, ut Sal hoc in dulcorem vertatur, & mediante, spiritu videlicet clarescat, & tingat.* Hinc Arnoldus in suo Breviario Tom. 1. B. pag. 684. 2. col. dixit: *Etenim sine hoc unico Sale operator agens, est sicuti, qui cum arcu sine chorda sagittat.* Et in fine concludit: *Quòd si Deus hoc mirabile Sal non creasset, vanum esset studium Alchymicum, &c.*

De quo Sale mirabili, vide Bernhardum Penotum Vol. 1. Theatri Chymici pag. 681. ubi post varias Salium descriptiones, in Conclusionem totius Operis, in fine concludit: *Quòd hoc unicum Sal fixum Alcalicum, cum radicaliter sit solutum, tunc est oleum Metallorum, penetrans omne Corpus, & tingens, &c.*

Undè ait Rosinus Quæstion, 8. *Contem-
plare igitur super iis, quæ in Libris Philo-
sophorum inveniuntur, scilicet Æs, Aurum:*

Plumbum

Plumbum, Ferrum, ceteraque Corpora omnia, quæ in summa nil aliud sunt, quàm illud unicum Sal tibi revelatum, riteq; præparandum, &c. Quam præparationem cum aceto nostro ad Sal hoc radicaliter solvendum, si addiscere cupias, vide, ut suprà diximus, Opus Mineral. Magistr. Isaacc. Hollandi, atque Allegoriam super Turbam Distinction. 3. Tom. 1. B. pag. 469. 2. col. &c.

Quod unicum Sal ergò Naturæ Astrale est aurum nostrum, & metallum nostrum, & est Corpus ad Opus Philosophicum tantummodo inquirendum ex unica magnesia nostra Olympica extractum, non autem regulus, antimonium, aurum vulgi, &c. Quod Sal suo cum spiritu ejusdem generis facile conjungitur, & sicuti in eorum conjunctione unum devorat aliud. dicitur, quòd Draco cum cauda sua caput suum devoret, vel è conversò. Itaque dicit Senior Tom. 2. B. in fine pag. 232. *Draco est spiritus, & Cauda est Sal ejus*, quia in eorum extractione, primò spiritus ex Magnesia elicitur, itaque Caput vocatur, & Sal in fine in ejus centro secundò locò eruitur, propterea Cauda nuncupatur. Ac idem Senior loc. cit. pag. 228. in fine subjungit: *Hic Lapis, seu Sal est Corpus magnesia nobile, quod comendârunt Sapientes.* Propterea legitur in Allegoria super Turbam Di-

K

stin-

inction. 3. suprà citat. Tom. 1. B. pag. 471. 1. col. *Et scito fili, quod in hoc Opere tinctura Salis & Ignis* (scilicet spiritus, qui est Ignis noster) *tibi sufficient, &c.* Nam spiritus igneus aceti suam quoque tincturam occultam habet, itaque meritò aqua etiam rubra, & oleum Solis vocatur, &c.

Undè in fine concludimus, quòd ut spiritum universalem, & hunc Naturæ Salem obtinere possimus, necessariò ex nostra cælesti liquorosa Magnesia primò Vinum Philosophicum conficere debemus, & ratio naturalis nos docet, quoniam si ex botris spiritum vini communis elicere vellemus, non esset possibile, nam sine fermentatione, nec uvæ, neque mustum recens spiritum præbent. Undè sicuti ex vino communi jam fermentato spiritus ejus tantummodò erui potest, ita ergò eadem methodò nos utimur, & ex vino nostro benè fermentato spiritum elicimus, ac inde Sal hoc ex ejus tartaro combusto & benè calcinatò, ut suprà ex Lullio, Riplæo, Paracelso, &c. perlegisti, sapientèr eruimus, quare meritò sæpè sæpiùs Corpus hoc, sal tartari à Philosophis nuncupatur. Quamvis etiam ex ipso subjecto combusto sal hoc extrahi possit; sed in illo casu spiritus deperderetur; & ita meliùs est antea vinum conficere, ex quo spiritum & Corpus habemus, ac etiam ex ipso

ipso vino acetum conficere possumus, & ex facibus ante calcinationem sal quoque volatile habere quivimus. Quapropter Lullius, Paracelsus, Rosarius, & cæteri multi in omnibus ferè eorum scriptis nîl aliud magis inculcant, quàm vinum conficere, aquam ardentem extrahere, salem ex ejus tartaro eruere, menstruum vegetabile præparare, aquam-vitæ rectificare, quintam essentiam vini componere, &c. Cum vinum hoc sit reverà prima basis in arte, ut Lullius clarè testatur, quod Chymicis vulgaribus videtur impossibile, quia in hac arte non magis intelligunt, quàm ego Cifras Chynenses, imò quando vinum, vel aquam audiunt ardentem, sive ejus quintam essentiam, rident, & nugas esse credunt. Sed ait Salomon Prov. cap. 14. *Querit derisor hanc scientiam, & non invenit.* Ut reverà derisores, & Sophistæ adhuc nunquam ipsam invenerunt, &c.

Item, ex facibus vini fluidis ante eorum calcinationem, ita sal quoque volatile facile primò eruere possumus, quòd ex materia cruda minimè, nisi maxima cum difficultate, super infundendo illis facibus sicuti pix liquida in fundo residentibus, partem phlegmaticam Aquæ-vitæ Philosophicæ post extractionem spiritus remanentem, & inde aquam illam coloratam decantando, iterùmque aliam

superinfundendo, ac iterum decantando, &c. donec aqua illa non amplius coloretur, ac denique suaviter distillando, superfluum scilicet humiditatem secundum artem evaporando, sal album volatile lucidum obtinebis, cum quo spiritum animabis, & ita cum tali menstruo animato sal fixum imbibendo, sal illud fixum augmentabis, cum sal sali facile jungatur, & sal illud fixum, aliud volatile secum retineat, & figat, ut ita docet Lullius in principio sui Testam. novissimi: Tom. 1. B. pag. 790. 1. col. & ultra in fine pag. 791. five in suis Experimentis loc. cit. pag. 826. & ultra, quamvis obscure, ac sub aliis vocabulis Chaelidoniae, Portulacae marinae, Urinae, Sanguinis humani, &c. Veram hanc occultaverit quintam essentiam, excepto unico experimento, ubi revera nimis aperte, licet mutilatam hanc artem detexit? sicuti quoque Isaacus Hollandus in suo Opere vegetabili inter suas quint-essentias hanc veram simili modo quintam essentiam, sed mutilatam lucide descripsit, ubi de hoc sale volatili ut supra extrahendo clare loquitur. De quo sale volatili parce Sophi locuti sunt, cum non sit positivè necessarium, nisi ad aliud sal fixum augmentandum, cum in modica quantitate in chaote nostro reperiatur, ex praedictis facibus seu tartaro subinde bene calcinato, & in

in cinerem redacto erutum, de quo vide Basilium Valentinum in Quarta sua Clavi Tom. 2. B. C. pag. 416. in principio 1. col. ubi aperte dicit, quod ex cineribus Tartari Philosophici sal hoc Metallorum & Philosophorum eruatur, quod postea oleum Philosophorum incombustibile per radicalem ejus solutionem deducitur. Ac de praedicto Sale volatili, vide etiam Epistol. 30. & 33. Michaelis Sendivog. Tom. 2. B. pag. 503. &c.

Inquit enim Lullius Lib. de Medicin. Secret. pag. 336. *Hucusque non diximus tibi rem secretissimam, quae est quinta essentia nostra incorruptibilis, Corpus nostri Lapidis dissolvens extracta à vino albo, vel rubro* (semper Philosophico intelligas) *quae quidem quinta essentia est principale hujus artis fundamentum, sine qua nil fieri potest in Magisterio nostro.* Et de hoc vino occulto Philosophorum ferè in omnibus suis Libris Lullius similia scripsit. Imò de sua mirabili Aqua ardente, seu Aquavitae rectificata simplici, dicit: *Quod in portionibus medicinalibus sumpta, purget summentem ab omni languore & agitudine, & ab eo removeat omnes infirmitates, ac à supervenientibus infirmitatibus defendat, & in juventute conservet, &c.* uti legitur ex ipso Lullio, Tractat. de Lapide & Oleo Philosophorum cap. 3. de Natura, & virtute Aquae

ardentis Philosophicæ simplicis Tom. I. B. pag. 879. 2. col. & reverâ juro tibi, quòd ego mirabilia de hoc simplici spiritu vini Philosophici viderim, imò etiam cum ipso præparato, ut Paracellus, & Basilus docent, perfectè Podagram sanavi, uti multi viventes viderunt, & obstupuerunt. Et non est mirum; cum sit verus spiritus universalis, genuinâque quinta essentia Elementorum, Cælestibus, terrestribus, ac Elementaribus virtutibus decoratus. Considerent ergò Sophistæ, an eorum mortalibus corrosivis Aquis unquam similia videre possint? quæ meritò aquæ mortis à Lullio dicuntur?

Addit Riplæus cap. 2. de Lapide Vegetabili: *Vinum comūne est calidum: sed aliud est vinum occultum multò calidiùs, cujus tota substantia propter abundantiam suæ aëre-
tatis facillimè inflamatur in igne, ideò vinum ardens, & aqua ardens vocatur* (Nota) *in cujus Tartaro unctuositas metallina in-
cremabilis latet* (nempe Sal)

Subjungit Christophorus Parisinus in suo Elucidario Lib. 1. cap. 7. *Inter omnia vegetabilia unum est* (ita metaphoricè dictum) *quod ex vegetabilibus preparatur, & optimum conficitur vinum, atque ex eo, & ex hac re Quintam-Essentiam suam parant Sapientes, quæ est materia nostri La-*
pi-

pidis occulta, & cæt. Et ulterius ibidem addit: Lapis noster est Aqua ardens perfectè rectificata, suo Corpori conjuncta videlicet, à vino nostro orta, per quam idem Corpus, seu suum sal calcinatur, resolvitur & purificatur (Nota) *Et qui aliam putant aquam, illi nunquam bonum assequuntur finem, &c.*

Et ecce iterum, quòd Corpus & Aurum Philosophorum nîl aliud sit, quàm idem sal ex tartaro ejusdem vini Philosophici erutum, qua de causa spiritus, aqua sui generis vocatur. Ergò non est metallum? Et recollige, quæ suprà de hoc vino dixit Rosarius Tom. 2. B. pag. 89. 1. col. *Quòd sine hoc vino videlicet nîl fieri possit in Magisterio hujus Artis.*

Itèm ait Isaaccus Hollandus in suo Opere Minerali Lib. 2. cap. 126. *Non nescio paucos ad intelligentiam spiritûs vini nostri pervenisse: Ego autem majus secretum in hoc Opere non habeo, quàm spiritus vini, & cæt. sed puta semper Philosophici, quamvis à Sapientibus non exprimatur; & hæc est causa, quare simplices non credunt, putantes, quòd ipsi de vino, & aceto comūni intelligant, & sunt decepti.*

Nam etiam ipse Isaaccus in toto suo Opere Minerali nîl aliud loquitur, quàm de

spiritu aceti, & vini simpliciter, quamvis indè in unico loco tantum, Lib. 2. nempe cap. 101. hoc declaret Myſterium, ubi aperte dicit: quod hoc ſemper intelligatur de Vino & Aceto Philoſophico. Quorum duo ſpiritus ſunt Ignes noſtri, uti legitur ex 57. Regulis Philoſophicis Tom. 2. Theatri Chymici pag. 135. in principio; ſcilicet naturalis, & contra naturam.

Et ecce quænam ſit illa Aqua Cæleſtis ignea, & Ignis Philoſophorum tam occultus in orbe, & tam per tot ſæcula ab Alchymiſtis fruſtrà quæſitus, qui Aurum noſtrum Aſtrale, ſeu Sal Naturæ prædictum in merum ſpiritum, ſeu in primordiale metallorum vaporem deducit, quod ignis elementaris præſtare nequit. Nunc ergo intelliges Philoſophos undique aſſerentes, quod omnia in hoc Opere per aquam, & cum aqua eorum mercuriali fiant; quæ aqua Paradifi eſt unicus, genuinusque Naturæ, Sophorumque Mercurius, ac unicus vapor ille Metallicus coagulabilis. qui ſuo ſulphuri conjunctus eſt ille Mercurius duplicatus Sapientum, de quo Philoſophi dixerunt: *Eſt in Mercurio, quicquid quærunt Sapientes, nam in ipſo latet Quint-eſſentia metallica, &c.*

Hinc

Hinc ait Zimon in Turba ſermon. 35. Tom. 1. B. pag. 456. 1. col. *Totum Opus, quod invidi celaverunt, nū aliud eſt, quam vapor, & aqua.* Et Pythagoras ibidem ſermon. 48. pag. 459. erga finem 2. col. ſubjungit: *Sciendum eſt, quod in ſubſtantia nū aliud ſit hujus Artis Scientia, quam vaporis & aquæ ſublimatio.* Nec dicit, quam metallorum ſolutio, vel exaltatio? ſed vaporis, & aquæ? Quid ergo nunc dicent Chemicolæ? Verum, ut ait Eccl. cap. 22. vers. 9. *Cum dormiente loquitur, qui enarrat ſtultis ſapientiam.*

Et Nicolaus Flammellus in ſuis Annotationibus Tom. 2. B. pag. 153. erga finem, 2. col. ſimiliter ex Turba, concludit: *Quod totum Magiſterium noſtrum fiat cum aqua noſtra, atque ex ea, cum ea, & per eam fiant omnia.* Quæ aqua vaporoſa certè ex Regulo Martiali, Auro, Metallisque aliis, durisque Corporibus, ut lucidiſſimè jam probavimus, haberi nequit; & ſine hoc vapore ad fixitatem indè deducto, Lapis non perficitur, &c. ut Iſaaccus, Lullius, & cæteri omnes concludunt, &c.

Et nota, quod ipſe Pythagoras ſuprà citatus in Turba, ubique ſemper ſputum Lunæ noſtrum Roridum Subjectum, nuncupaverit, quod nomen porro metallis non

K 5

con-

convenit. Et si tu Amice Lector, in aliquo omnibus notô Volumine Subjectum illud inquirendo, seu legendo reperies, ubi spiritum quòque Lunæ, ex nonnullis antiquis scriptoribus ibi citatis, illud nominat Author, tunc cui propriè hoc vocabulum conveniat, clarè videbis. Et tunc ibidem intelliges, quare animale, & vegetabile dicatur, quamvis sua vera origo sit immediate Cælestis, ut ibidem demonstratur apertè. Ac etiam concipies, quare, & quomodò sub sterquiliniis inveniatur. Quare plùs habent pauperes, quàm divites; quare unusquisque absque sumptu in propria Domo habere possit, & cætera omnia à Philosophis de ipso descripta; & quæ nuntiati sunt ignota, tunc omnia lucidissimè, ac evidentissimè vera esse comperies; ac de hujus rei Mirabilitate obstupesces. *Mater est enim quadam multarum filiarum, quarum una, scilicet Sextogenita, si Avus suus eam in uxorem ducat, eamque ad dexteram suam collocet, pariet Filium Rore Cæli & Pinguedine Terræ ditissimum.* In hoc ergò Ænigmate sedulâ mente reflectas.

Item dicit Sendivogius in sua Epistola 54. Tom. 2. B. pag. 515. in fine 1.col. *Quòd Nomen prædicti subjecti tam latinè, quàm hebraicè tribus litteris absolvetur; & quinque etiam Characteribus nominetur.* Et vide Flammellum in suo Fonte Chemico Tom. 2. dictæ B. pag.

351. 1.col. circa medium, & cape intentionem, &c. Et quòd omnia metalla & mineralia quæcunque in hac arte sint inutilia, vide Libell. Fratr. Auræ Crucis, cuius Titulus est: Rosa Aurea cap. 4. & ultrà. Sive Paracelsum in suis citatis Congeriis Chymicæ cap. 7. & cap. 8. Tom. 2. B. pag. 431. usque ad pagin. 435. inclusivè. Vel Richardum Anglicum in suo Correctorio cap. 10. in eodem Tom. 2. B. pag. 269. &c.

Item notandum est, quòd Avicenna Tom. 2. B. pag. 633. post cap. 8. ad suum filium Aboalum 2.col. dicat: *Quòd 60. libris mercurii puri, scilicet rectificatissimi spiritus indigeamus in hoc Opere (Nota) propter subtilissimum humorem aëreum illius extrahendum, quia totum Magisterium est in vapore.* Scilicet, quia jam suprà notasti, quòd subtilissima tantum pars spiritualior, quæ est purus vapor invisibilis aëreus remaneat, & figatur in Corpore, & totum residuum in evaporationibus evanescat. Hoc est, ut inferiùs ex Lullio demonstrabimus, trigesima pars, quæ dicitur aër in ipso Spiritu universali latens figitur in suo sale, & 29. partes phlegmaticæ, & sicuti aqua fontis insipida in fumum avolant, quamvis antea sit spiritus ardens rectificatissimus, quod est verè mira res. Considera ergò in tot repetendis solutionibus & coagulationibus, seu imbibitionibus, & evaporationibus prædictis, fortè 70. antequàm Sal sit radicalitèr in oleum metallorum fixum irreducibile resolutum, seu in primum sperma metallorum deductum, si verè 60. libris ipsius spiritus mercurialis indigeamus in Opere, ut suprà sincerè dixit Avicenna. Etenim ait Lullius in Potestate Divitiarum Tom. 1. B. pag. 867. erga finem 2. col. cap. 9. *Et nota, quòd vix ex prædictis tringinta mensuris Lunaria simplicis, unam de prædicta Lunaria rectificata habere poteris toties per terram suam distillata, seu evaporata, &c.* ut ibidem sequitur Lullius hanc imbibitionem, & evaporationem declans ob-

serva, & cat. Et Lunaria simplex nil aliud est, quam spiritus prædictus, sive Mercurius non acutus, ut in eodem cap. 9. loc. cit. supra declarat, cum ipse dicat Lullius: *Si Aqua-vitæ fuerit promptè sublimata, scilicet rectificata tribus vicibus, quæ totaliter in cocleari ardeat, & nihil humiditatis in ipso cocleari remaneat tunc Lunaria satis erit rectificata ad hoc Opus prosequendum, &c.*

Dicant ergo Sophistæ an similis Aqua ex metallis unquam erui possit? Et jam modò non nescis, quòd hic spiritus ardens sit Mercurius simplex Philosophorum. Et hinc lucidè noscitur, quòd Aqua tam spiritalis & ignea, non sit ex mineris & metallis eruta, ex quibus certè Aqua talis erui nequit. nec ullus Chymistarum hoc contradicere poterit, quia de causa Aqua nostra, Aqua vitæ vocatur, & Aquæ sophistarum, Aquæ mortis dicuntur, & tamen mira res! non credunt quamvis nihil inveniant, nihil intelligant, & licet verè nesciant, quid faciant, omnia contradicere volunt, ac veros derident Sophos. Heu dementia! heu cæcitas!

Hinc inquit Isaacus Hollandus in suo Opere minerali Lib. 1. cap. 30. *Quòd magna copia spiritus sit in hoc opere necessaria propter multas repetendas imbibitiones, & evaporationes prædictas, & consequenter magnâ copiâ materiæ remotæ quòque ab initio sumendæ indigeamus, &c.* Quare scripsit Riplæus in sua Medulla Philosophiæ ultra medium: *Quòd saltè 60. pondera mineræ nostræ ab initio habere debeamus, &c.* Et jam non ignoras, quid in Italia unum pondus significet. Hoc tantum tibi dico, sicuti divinâ favente gratiâ in hac Arte expertus, quòd ex 100. libris materiæ remotæ, non nisi unciam unam salis impuri, ac unam mensuram, seu pyntam spiritus habebis: Itaque tu ipse computum facere poteris quantâ materiæ copiâ in opere tuo indigeas. Cum Isaacus Hollandus loc. supra citat. Lib. 1. cap. 13. aperte dicat, quòd saltè tres libras

ma-

materiæ proximæ, nempe Salis ab initio præparari habere debeas. Propterea supra capit. 30. dixit: quòd magnâ copiâ materiæ remotæ primò indigeas, quoniam parum de hoc sale in se continet. Quare ait Lullius in Potestate Divitiarum cap. 8. Tom. 1. B. pag. 867. 2. col. Scias, quòd in hoc Lapide terra (nempe sal) sit modica, ac magnæ virtutis: Ne mireris ergò, neque cures, si parum sit de terra in tanta copia materiæ videlicet, quoniam istud modicum terræ, quod reliquit iste Lapis, sufficit ad nutriendum totius Lapidis complementum, &c. Et vide ulterius ibidem pag. 879. 1. col. cap. 1. de Lapide, & Oleo Philosophorum ex eodem Lullio, &c.

Hinc Sendivogius in sua Epistola 2. Tom. 2. B. pag. 493. atque Anonymus Gallus in sua Instructione de Arbore Solari ad suum filium Vol. 6. Theatri Chymici pag. 172. scripserunt: *Quòd sit ille Pisciculus Echenis Philosophis valde charus in vasto mari Philosophico expiscandus.* Et Hermes addit: quòd argentum vivum in centro Trianguli à Natura coagulatum sit sicuti punctum in ipso, &c. Undè dicam cum Regiole salmista Psal. 92. *Vir insipiens hoc non intelligit, & stultus non cognoscit.* Sapiantes autem hoc benè sciunt, & Adepti me benè intelligunt. Addit enim Riplæus in Lib. Terra Terræ: *Hic Vapor metallicus in Magnesia nostra congelatus, est sperma nostri Lapidis, & in modica quantitate ibi invenitur, &c.*

Nunc ergò non miraberis, quòd inter tot millenos millenosque homines in hac scientia introductos vix unus ad scopum perveniat. nam sicuti evidentissimè ac lucidissimè supra notasti, quòd omnes vulgares Chymistæ totò Cælò ab hac veritate aberrant, cum nec primam litteram - A. in Hermetico Alphabeto verè intelligant, & tanta est differentia inter Phreneticam Sophistarum Chymiam, & veram Adeptorum Theosophiam, quanta est inter adamantem, & vitrum. Quare dico

cum

cum ex omnibus habeamus Philosophis, quod particularia omnia extra veram radicem universalem, nempe primum metallorum sperma, penitus & omnino falsa sint? & quod in tertia materia laborantes nihil absolute efficient; quia loco seminis ab initio corpora sumunt, & à cauda, & non à capite Sophistæ incipiunt? ut supra ex Basilio, Arnoldo, Sendivogio, & Seniore clare demonstratum est? Respondeant ergo particularistæ in metallis & mineris, rebûsque specificatis laborantes, an istæ sint materiæ tertiæ vel non? & an sint corpora, vel spermata? & consequenter hæc omnia contra Naturæ possibilitatem, Sophorumque intentionem sint peracta nec ne? & an sit possibile, ut talia subjecta specificata & mortua in primum vivum vaporem illum universalem deduci queant? ut Sendivogius Tractat. 4. sui Novi Luminis super hanc ipsorum insaniam merito ipsos deridet; cum talis vapor, seu primordiale sperma metallorum nullibi specificatum, tantummodo ex unica Magnesia nostra, quæ est materia secunda, & non tertia, ut idem Sendivogius testatur, extrahi possit?

Cum ergo omnes Chemistarum materiæ sint tertiæ, non autem secundæ; & sint jam specificatæ, non autem universales; Corpora & non spermata? ac Opera sint particularia, & non universalia, ergo quid ex ipsis sperandum, & quare contra omnium Sophorum documenta hoc facere? cum absque universali primo agente ipsis ignotò omnia sint falsa?

Qua de causa ego charitate proximi motus, ac etiam ne tanta post meum obitum deperdatur scientia, piis, amicis, ac studiosis & dignis Arcanum hoc verè stupendum patefacere decrevi, ut in eorum precibus mei habeant memoriam, sicuti humilimè omnes rogo, sciens, quod indigni, luxuriosi, avari, & vindicativi, quamvis hic apertissimè descriptum, nil tamen intelligent, & hoc certè verè scio, alias non tam clare scri-

scripsissem? & quare hoc scio? quia olim alicui amico omnia sincerè communicavi, & tunditùs explicavi, & tamen non credidit; quia fortè Deus ipsum exceccavit propter aliquod mihi occultum, & cæt.

De tempore autem determinato nullam possum tibi certam dare notitiam, quia secundum quantitatem materiæ, Artificis praxim, commoditates, & attentionem plus & minus Opus extenditur.

Hoc tantum tibi sincerè dico, quod valde diuturnum tempus hoc Opus petat, quoniam sola Salis præparatio per Biennium & ultra perdurat, ut inter alios Paracelsus in suo Processu Chymico Vol. 4. Theatri Chymici, pag. 359. testatur. Sophi autem de tanta prolixitate siluerunt, ac æquivocè locuti sunt, quia ipsorum dies sunt hebdomadæ, uti clare legitur in Clangore Buccinæ Tom. 2. B. pag. 156. 2. col. ex Turba. Atque etiam in Parte 3. Consilii Conjugii de Massa Solis & Lunæ, Tom. similiter 2. B. pag. 259. 1. col. & cæt. confirmatur, &c.

Ut etiam considerare debes, quod ante Salis diuturnam præparationem, ad vinum & acetum conficiendum tartarum calcinandum, Sal eruendum, ac ritè primò cum aqua communi distillata solvendo & congelando depurandum, & cæt. non brevè requiratur tempus. Philosophi autem de prædicta prima Materiæ remota divisione, ac præparatione nullam circa tempus mentionem fecerunt, cum verum Operis initium apud ipsos sit prima Salis præparatio. Undè hoc tibi dico, quod absolute ante quinquennium, nemo, quamvis expertissimus Opus integrè absolvere præsumat, licet pauci hoc dicere voluerint. Qua de causa absque ulla ze-
lotypia Arcanum hoc tam apertè descripsi, quia primò non est Opus tam leve, nec facile, uti simplices putent, secundò, non tam paucas requirit expensas; itaque non omnes hoc facere possunt. Et ecce verum, & unicum,

ac à me probatum mirabile , Divinūque Opus Hermeticum tam paucis an orbe notum. Et omnes Particularistæ , qui extra hanc unicam veram universalem Hermetis viam in hac Scientia sine naturalibus principiis , ac sine vero fundamento versantur , sunt sicuti falsi Sectatores , qui extra unicam veram universalem Christi Ecclesiam sine Spe , & sine vera Luce vagantur , &c.

At ego jam usque dum prima vice Opus perfecti , & hanc veritatem vidi , itaque incredulis tam stupendum Arcanum demonstrare putavi , &c.

Nisi autem Divinum adsit decretum , quamvis hinc planè omnia te docui , frustra laborem sumpseris. Undè scias , quòd nisi Deus noscat te verè mentem habere contritam , nil unquam efficies. Ora ergo & labora , quia omnia cum Deo , at nihil sine Eo.

In Xenium addam de vera Sophorum
Materia.

SONETTO.

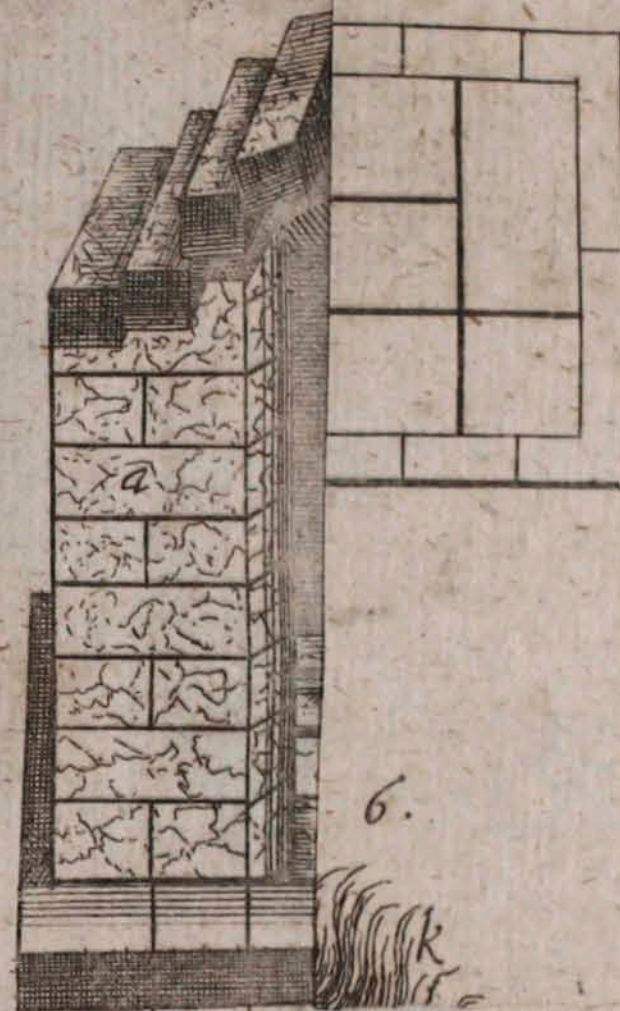
Son di più forme , Alba , Citrina , e Bruna,
Non son' Metallo , ed' hò la mia Miniera;
Traggo dal Sol' l' origine mia vera,
Mà mi genera ancor' seco la Luna.

Stò in Cielo , e pur' in Terra è la mia Cuna;
Stò in Terra , e pur' in Cielo è la mia sfera;
Mercurio universal' Prole sincera
Sal , e solfo produco , e Figli ad Vna.

Qual' vapore discendo , e il Drago attento
Frà l' Herbe mi lambisce , e frà viole;
Sò dar' vita , è produr' Oro ed' Argento.
Son' del fuoco vital' e Padre , è Prole;
Mà di fuoco che son' Acqua diuento,
D' Acqua mi cangio in Sal , di Sale in Sole.

F I N I S.

Fig. 1. TAB. I.

ac à me probatum mirabile , Divinūque Opus Hermeticum tam paucis an orbe notum. Et omnes Particularistæ , qui extra hanc unicam veram universalem Hermetis viam in hac Scientia sine naturalibus principiis , ac sine vero fundamento versantur , sunt sicuti falsi Sectatores , qui extra unicam veram universalem Christi Ecclesiam sine Spe , & sine vera Luce vagantur , &c.

At ego jam usque dum prima vice Opus perfecti , & hanc veritatem vidi , itaque incredulis tam stupendum Arcanum demonstrare putavi , &c.

Nisi autem Divinum adsit decretum , quamvis hic planè omnia te docui , frustra laborem sumpseris. Unde scias , quod nisi Deus noscat te verè mentem habere contritam , nil unquam efficies. Ora ergo & labora , quia omnia cum Deo , at nihil sine Eo.

In Xenium addam de vera Sophorum Materia.

SONETTO.

Son di più forme , Alba , Citrina , e Bruna,
Non son' Metallo , ed' hò la mia Miniera;
Traggo dal Sol l' origine mia vera,
Mà mi genera ancor' seco la Luna.
Stò in Cielo , e pur' in Terra è la mia Cuna;
Stò in Terra , e pur' in Cielo è la mia sfera;
Mercurio universal' Prole sincera
Sal , e solfo produco , e Figli ad Vna.
Qual' vapore discendo , e il Drago attento
Frà l' Herbe mi lambisce , e frà viole;
Sò dar' vita , è produr' Oro ed' Argento.
Son' del fuoco vital' e Padre , è Prole;
Mà di fuoco che son' Acqua diuento,
D' Acqua mi cangio in Sal , di Sale in Sele.

F I N I S.

Fig. 4.

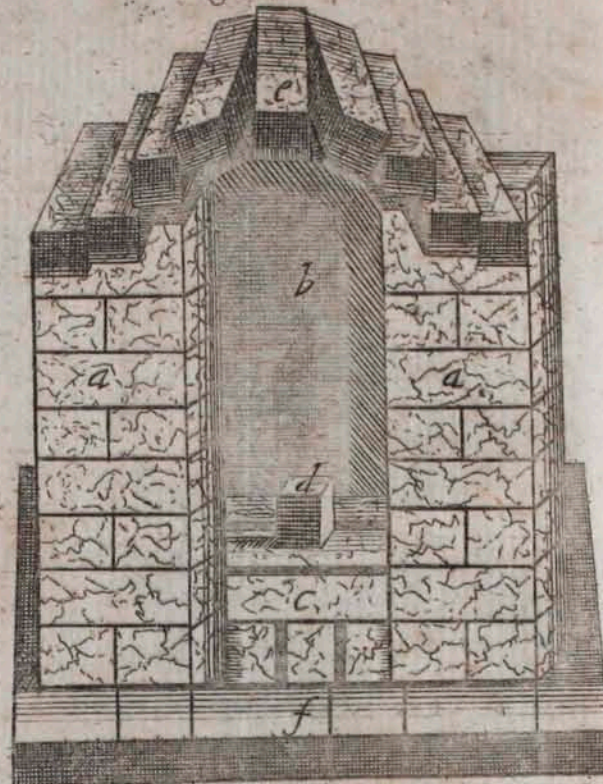

Fig. 5.

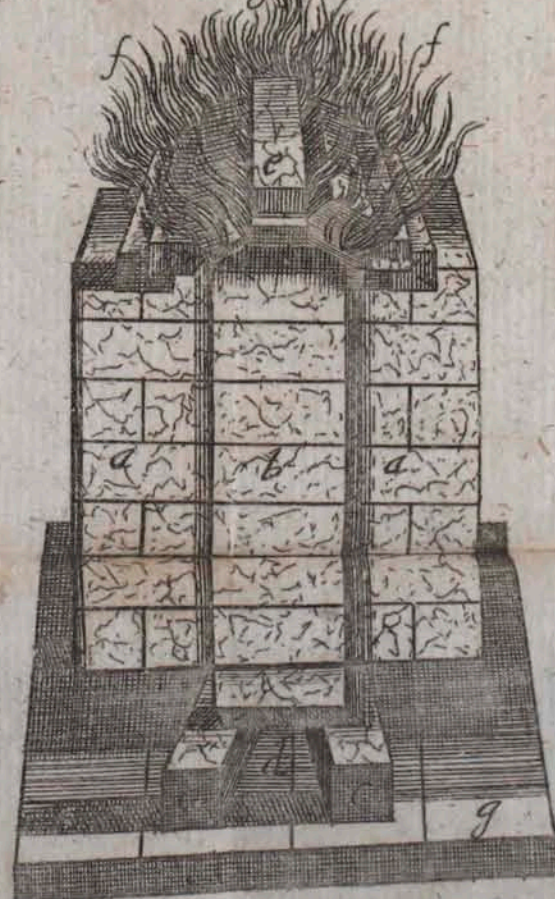

Fig. 2.

Fig. 1. TAB. I.

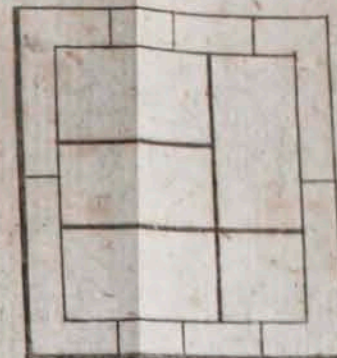

Fig. 3.

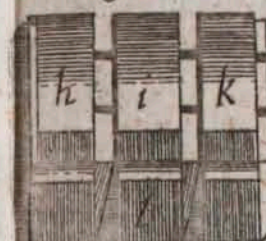

Fig. 6.

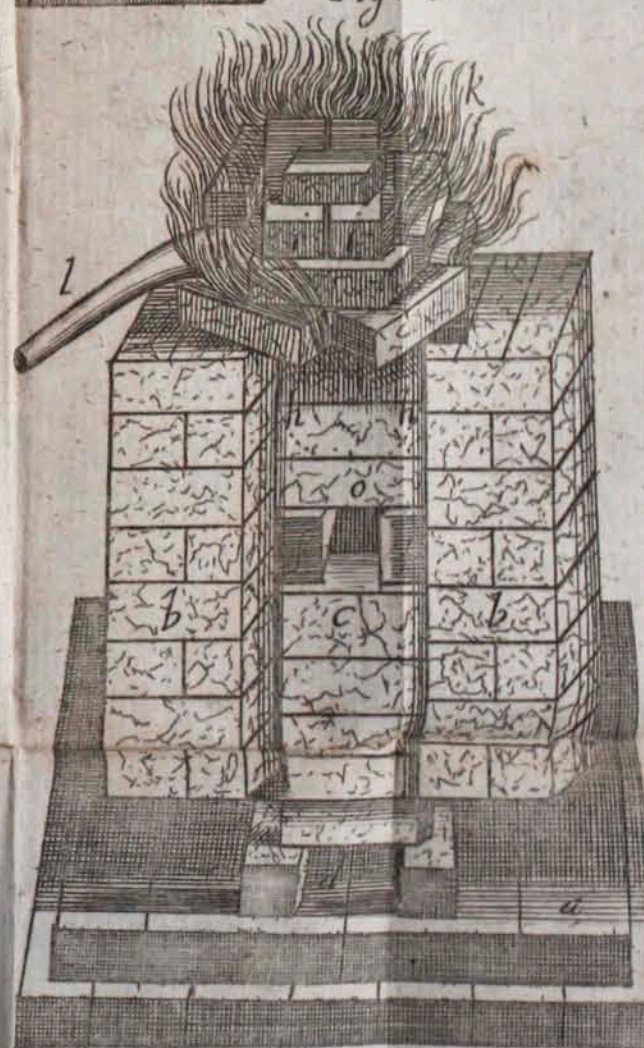

Fig. 6.

TAB. II.

Fig. 1.

Fig. 2.

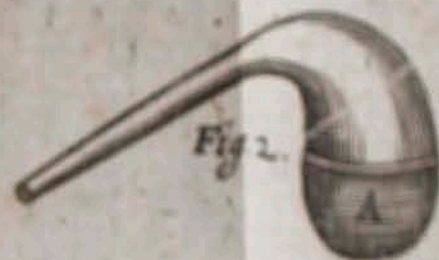

Fig. 3.

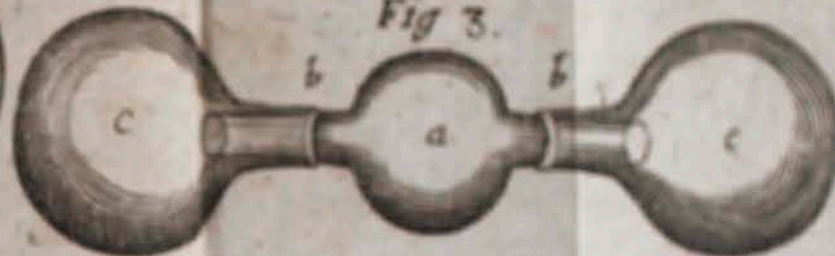

Fig. 4.

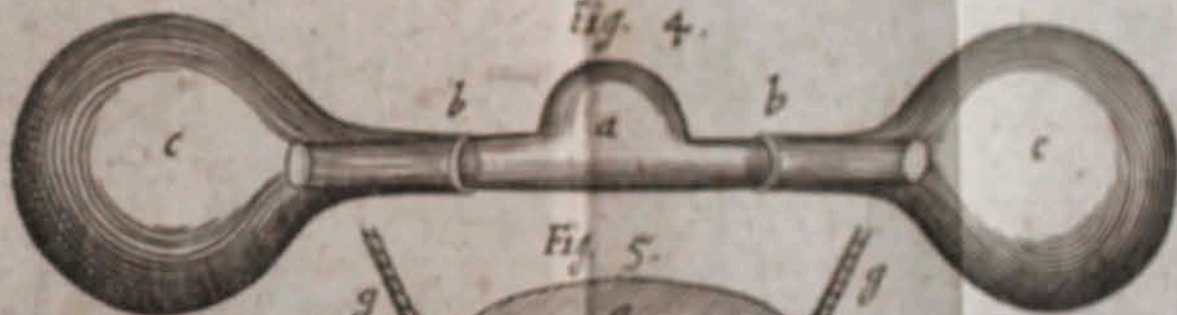
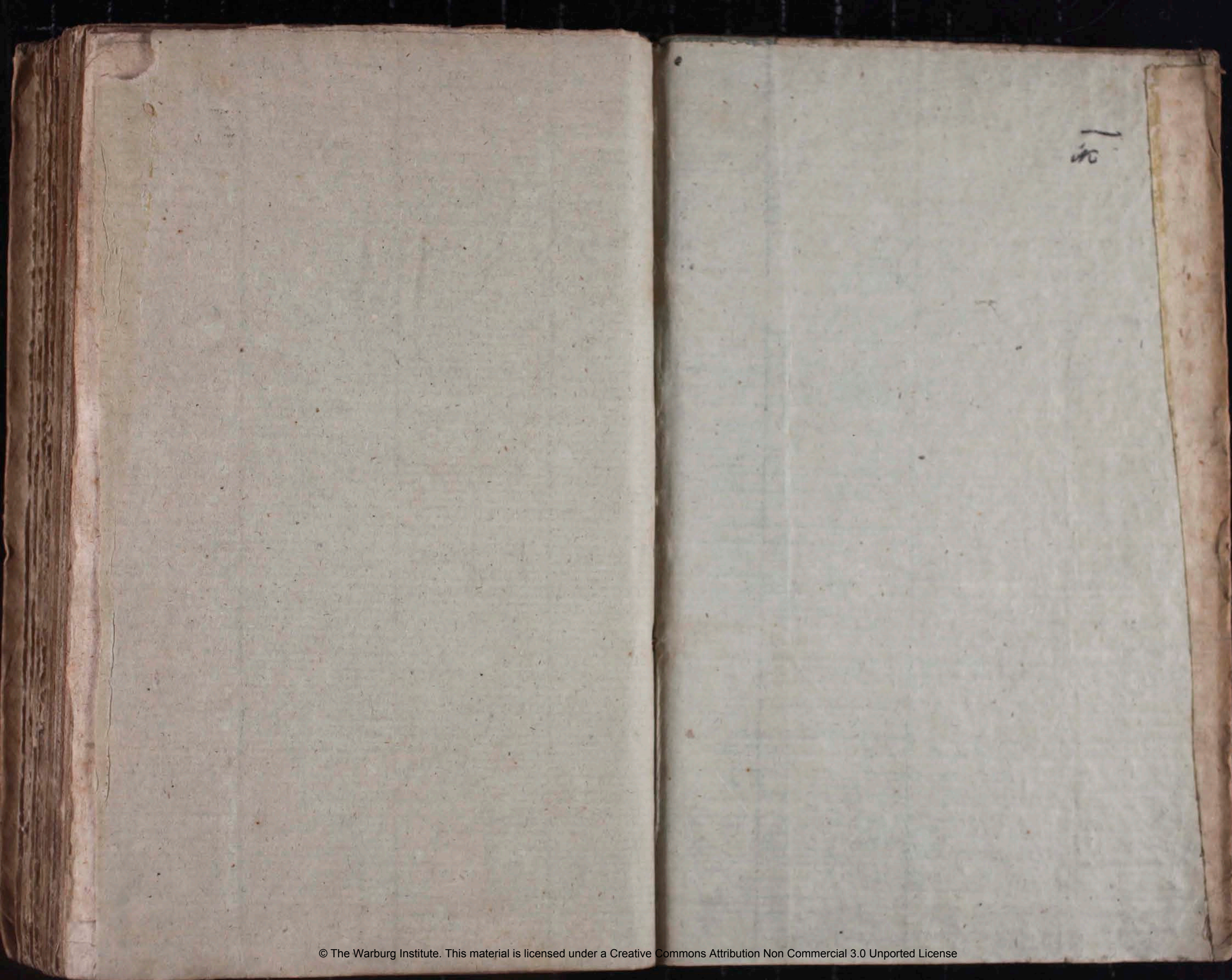

Fig. 5.

FGH 7170

**Innes
Collection**